

Briselē, 2020. gada 17. decembrī
(OR. en)

14172/20

Starpiestāžu lieta:
2020/0374 (COD)

RC 20
MI 585
COMPET 647
CODEC 1376
TELECOM 273
IA 123

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2020. gada 16. decembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2020) 842 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē (Digitālo tirgu tiesību akts)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2020) 842 *final*.

Pielikumā: COM(2020) 842 *final*

Briselē, 15.12.2020.
COM(2020) 842 final

2020/0374 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē (Digitālo tirgu tiesību akts)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2020) 437 final} - {SWD(2020) 363 final} - {SWD(2020) 364 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Digitālie pakalpojumi lietotājiem ir devuši nozīmīgus inovatīvus ieguvumus un ir veicinājuši iekšējā tirgus attīstību, paverot jaunas darījumdarbības iespējas un sekmējot pārrobežu tirdzniecību. Mūsdienās šie digitālie pakalpojumi aptver plašu ikdienas darbību klāstu, ieskaitot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, piemēram, tiešsaistes tirdzniecības vietas, tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojumus, tiešsaistes meklētājprogrammas, operētājsistēmas vai lietojumprogrammu veikalus. Tie paplašina patērētāju izvēli, uzlabo nozares efektivitāti un konkurētspēju un var veicināt pilsonisko līdzdalību sabiedrībā. Tomēr, neraugoties uz to, ka Eiropas digitālajā ekonomikā darbojas vairāk nekā 10 000 tiešsaistes platformu, no kurām vairums ir MVU, lielāko daļu no kopējās radītās vērtības iegūst neliels skaits lielu tiešsaistes platformu.

Ir izveidotas lielas platformas, kuras gūst labumu no nozares iezīmēm, piemēram, spēcīga tīkla efekta, kas bieži ir iekļauts viņu pašu platformu ekosistēmās. Šīs platformas ir nozīmīgi mūsdienu digitālās ekonomikas strukturējošie elementi un darbojas kā starpnieki lielākajā daļā darījumu starp galalietotājiem un komerciālajiem lietotājiem. Turklāt daudzi no šiem uzņēmumiem visaptverošā veidā veic galalietotāju izsekošanu un profilēšanu¹. Dažas lielās platformas arvien vairāk darbojas kā vārtejas vai vārtziņi starp komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem, un tām ir ietekmīgs un noturīgs stāvoklis, bieži vien, pateicoties konglomerāta ekosistēmu izveidei, kas aptver to platformas pamatpakalpojumus, palielinot esošos šķēršļus ienākšanai tirgū.

Tādējādi vārtziņiem ir ievērojama ietekme un noturīgs stāvoklis digitālajos tirgos, kā arī būtiska kontrole pār piekļuvi tiem, tādēļ daudzi komerciālie lietotāji ir lielā mērā atkarīgi no šiem vārtziņiem un tā rezultātā dažkārt tiek pakļauti negodīgai praksei. Turklāt tas negatīvi ietekmē arī sāncensību starp attiecīgo platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem. Ar dalībvalstu regulējuma iniciatīvām nav iespējams pilnībā novērst šo ietekmi; neīstenojot ES līmeņa rīcību, varētu rasties iekšējā tirgus sadrumstalotība.

Negodīga prakse un sāncensības trūkums noved pie neefektīviem rezultātiem digitālajā nozarē, proti, augstākas cenas, zemākas kvalitātes, kā arī mazākas izvēles un mazāka inovāciju skaita, tādējādi kaitējot Eiropas patērētājiem. Šo problēmu risināšana ir ārkārtīgi svarīga, ņemot vērā digitālās ekonomikas apjomu (aplēsts, ka 2019. gadā tas veidoja 4,5 % līdz 15,5 % no pasaules IKP un tam ir tendence pieaugt) un tiešsaistes platformu lielo nozīmi digitālajos tirgos, kā arī to ietekmi uz sabiedrību un ekonomiku².

Lai gan dažas no šīm parādībām, kas raksturīgas digitālajai nozarei un platformas pamatpakalpojumiem, zināmā mērā ir vērojamas arī citās nozarēs un tirgos, priekšlikuma

¹ Šāda galalietotāju izsekošana un profilēšana tiešsaistē pati par sevi nebūt nav uzskatāma par problēmu, taču ir svarīgi nodrošināt, ka tas tiek darīts kontrolēti un pārredzami, ievērojot privātumu, datu aizsardzību un patērētāju aizsardzību.

² Piemēram, Padome tās secinājumos par Eiropas satura stiprināšanu digitālajā ekonomikā un par brīvas un plurālistiskas plašsaziņas līdzekļu sistēmas aizsargāšanu uzsvēra, ka ir svarīgi nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus, kas atbalsta tādas būtiskas vērtības kā kultūras daudzveidība un plašsaziņas līdzekļu plurālisms.

darbības joma attiecas tikai uz **digitālo nozari**, jo, raugoties no iekšējā tirgus perspektīvas, tajā esošās problēmas ir visneatliekamākās.

Vāja sāncensība un negodīga prakse digitālajā nozarē biežāk un izteiktāk ir vērojama attiecībā uz noteiktiem digitālajiem pakalpojumiem. Tas jo īpaši attiecas uz plaši izplatītiem un plaši izmantotiem digitālajiem pakalpojumiem un infrastruktūrām, kuras galvenokārt darbojas kā tiešie starpnieki starp komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem. Gūtā pieredze saistībā ar prasību izpildi saskaņā ar ES konkurences noteikumiem, neskaitāmi ekspertu ziņojumi un pētījumi un atklāto sabiedrisko apspriešanu rezultāti liecina, ka vairākiem digitālajiem pakalpojumiem ir šādas iezīmes: i) ļoti koncentrēti daudzpusīgi platformas pakalpojumi, kur parasti viena vai tikai dažas lielās digitālās platformas nosaka komerciālus nosacījumus ar ievērojamu autonomiju; ii) dažas lielās digitālās platformas darbojas kā vārtejas, lai uzņēmumi varētu sasniegt savus klientus un otrādi; un iii) šo lielo digitālo platformu vārtziņa pilnvaras bieži vien tiek ļaunprātīgi izmantotas, īstenojot negodīgu praksi pret ekonomiski atkarīgiem komerciālajiem lietotājiem un klientiem³. Tāpēc priekšlikums attiecas tikai uz dažiem **“platformas pamatpakalpojumiem”**, kuros konstatētās problēmas ir visredzamākās un visbūtiskākās un kuros ierobežota skaita tādu lielu tiešsaistes platformu klātbūtne, kas darbojas kā vārtejas komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem, ir izraisījušas vai varētu izraisīt vāju sāncensību attiecībā uz tiem pakalpojumiem un tirgiem, kuru darbībā tās iejaucas. Šie platformas pamatpakalpojumi ir šādi: i) **tiešsaistes starpniecības pakalpojumi** (to vidū, piemēram, tirdzniecības vietas, lietotņu veikali un tiešsaistes starpniecības pakalpojumi citās nozarēs, piemēram, mobilitātes, transporta vai enerģētikas nozarē), ii) **tiešsaistes meklētājprogrammas**, iii) **sociālās tīklošanās pakalpojumi**, iv) **video koplietošanas platformas pakalpojumi**, v) **numur neatkarīgi starppersonu elektronisko sakaru pakalpojumi**, (vi) **operētājsistēmas**, vii) **mākonnpakalpojumi** un viii) **reklāmas pakalpojumi**, arī reklāmas tīkli, reklāmas apmaiņas un jebkādi citi reklāmas starpniecības pakalpojumi, ja šie reklāmas pakalpojumi ir saistīti ar vienu vai vairākiem citiem iepriekš minētajiem platformas pamatpakalpojumiem.

Tas, ka digitālais pakalpojums tiek kvalificēts kā platformas pamatpakalpojums, nenozīmē to, ka katra šā platformas pamatpakalpojumu sniedzēja darbība izraisa ar sāncensību un negodīgu praksi saistītas problēmas. Drīzāk īpaši nopietnas bažas rodas tad, ja platformas pamatpakalpojumu nodrošina vārtziņis. **Platformas pamatpakalpojumu sniedzējus** var uzskatīt par **vārtziņiem**, ja: i) **tiem ir būtiska ietekme uz iekšējo tirgu**, (ii) **tie nodrošina klientiem vienas vai vairāku svarīgu vārteju darbību** un iii) **tiem ir ietekmīgs un noturīgs stāvoklis**.

Šādu vārtziņa statusu var noteikt, vai nu atsaucoties uz skaidri definētiem un atbilstošiem kvantitatīviem rādītājiem, kas var kalpot kā atspēkojami pieņēmumi, lai noteiktu vārtziņa statusu konkrētiem pakalpojumu sniedzējiem, vai pamatojoties uz atsevišķu gadījumu kvalitatīvu novērtējumu, veicot tirgus apsekošanu.

Spēkā esošie ES tiesību akti vai dalībvalstu tiesību akti pašlaik nenodrošina (vai pilnvērtīgi nenodrošina) risinājumus konstatētajām problēmām saistībā ar vārtziņa funkciju. Lai gan vairākās dalībvalstīs ir īstenotas vai tiek apsvērtas likumdošanas iniciatīvas, tās nebūs pietiekams problēmu risinājums. Šādas iniciatīvas attiecas tikai uz valsts teritoriju, turpretim vārtziņi parasti darbojas pārrobežu tirgū, bieži vien globālā mērogā, un bieži izmanto arī savus darījumdarbības modeļus visā pasaulē. Neīstenojot ES līmeņa rīcību, esošie un vēl

³ Sīkāku informāciju skatīt arī ietekmes novērtējuma 5.2.1. iedaļā.

nepieņemtie valstu tiesību akti var izraisīt platformu telpas regulējuma lielāku sadrumstalotību.

Tāpēc priekšlikuma mērķis ir ļaut platformām **pilnībā izmantot savu potenciālu**, ES līmenī risinot nozīmīgākos negodīgas prakses un vājas sāncensības gadījumus, lai ļautu gan galalietotājiem, gan komerciālajiem lietotājiem **konkurējošā un godīgā vidē izmantot visas platformu ekonomikas** un digitālās ekonomikas priekšrocības kopumā.

Nepieciešamība risināt šīs problēmas digitālajā ekonomikā tika uzsvērtā Komisijas paziņojumā “Eiropas digitālās nākotnes veidošana”⁴, kurā tika norādīts, ka, “pamatojoties uz vienotā tirgus loģiku, var būt vajadzīgi papildu noteikumi, lai nodrošinātu sāncensību, taisnīgumu un inovāciju, un iespēju ienākt tirgū, kā arī sabiedrības intereses, kuras ir plašākas par konkurenci vai ekonomiskiem apsvērumiem”. Tāpat tika paziņots, ka Komisija “*turpinās pētīt (...) ex ante noteikumus, ar kuriem panāktu, ka tirgos, kam raksturīgas lielas platformas, kurām ir spēcīga tīkla ietekme un kuras darbojas kā vārtiņi, novatoriem, uzņēmumiem un jauniem tirgus dalībniekiem tiek nodrošināti taisnīgi konkurences apstākļi*”.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis priekšlikums ir veidots, pamatojoties uz spēkā esošo P2B regulu⁵ un nenonākot pretrunā ar to. Šajā priekšlikumā izmantotās definīcijas ir saskaņotas ar minēto regulu, jo īpaši definīcijas “tiešsaistes starpniecības pakalpojumi” un “tiešsaistes meklētājprogrammas”. Papildus pārskatāmības un godīguma pamatnoteikumiem, kurus piemēro visām tiešsaistes platformām neatkarīgi no to lieluma vai stāvokļa un kuri ir noteikti P2B regulā, šajā priekšlikumā ir noteikti skaidri definēti pienākumi ļoti ierobežotam skaitam pārrobežu platformas pamatpakalpojumu sniedzēju, kas kalpo kā svarīgas vārtejas, lai komerciālie lietotāji sasniegtu galalietotājus. Visbeidzot, Komisija attiecībā uz šo pienākumu izpildes panākšanu var gūt labumu no pārredzamības, kas atbilstīgi P2B regulai ir jānodrošina tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem un tiešsaistes meklētājprogrammām attiecībā uz praksi, kura saskaņā ar pienākumu sarakstu varētu būt nelikumīga, ja to īsteno vārtiņi.

Priekšlikums pilnībā atbilst arī priekšlikumam par digitālo pakalpojumu tiesību aktu (DSA). DSA ir horizontāla iniciatīva, kurā galvenā uzmanība vērsta uz tādiem jautājumiem kā tiešsaistes starpnieku atbildība par trešo personu saturu, lietotāju drošība tiešsaistē vai asimetriskas uzticamības pārbaudes pienākumi dažādiem informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējiem atkarībā no šo pakalpojumu radīto sociālo risku veida. Turpretim DMA priekšlikums attiecas uz ekonomisko nelīdzsvarotību, vārtiņu īstenošanu negodīgu darbīdarbības praksi un tās negatīvajām sekām, piemēram, platformu tirgu novājināto sāncensību.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums ir saskaņā ar Komisijas digitālo stratēģiju un sniedz ieguldījumu taisnīgas un konkurētspējīgas digitālās ekonomikas nodrošināšanā, kas ir viens no trim galvenajiem politikas ievirzes pīlāriem un mērķiem, kuri noteikti paziņojumā “Eiropas digitālās nākotnes veidošana”. Tas nodrošinās saskaņotu, iedarbīgu un samērīgu sistēmu to digitālās ekonomikas

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1150 (2019. gada 20. jūnijs) par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos (Dokuments attiecas uz EEZ), OV L 186, 11.7.2019., 57. lpp.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1150 (2019. gada 20. jūnijs) par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos (Dokuments attiecas uz EEZ), OV L 186, 11.7.2019., 57. lpp.

saasināsies, kad tiks pieņemtas jaunas iniciatīvas, kuras vēl tiek izskatītas vairākās dalībvalstīs, kamēr citās dalībvalstīs joprojām netiek risināts jautājums par vārtziņu sniegto platformas pamatpakalpojumu negodīgumu un ierobežoto sāncensību. Ņemot vērā to, ka vārtziņu sniegtie platformu pamatpakalpojumi ir pārrobežu pakalpojumi, regulējuma sadrumstalotība nopietni apdraudēs vienotā tirgus darbību digitālo pakalpojumu jomā, kā arī digitālo tirgu darbību kopumā. Tādēļ ir nepieciešama saskaņošana ES līmenī, un šīs iniciatīvas attiecīgais juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants.

- **Subsidiaritāte**

Dalībvalstis vienas pašas nevar sasniegt priekšlikuma mērķus, jo problēmām ir pārrobežu raksturs un tās neattiecas tikai ar atsevišķām vai dažām dalībvalstīm. Digitālajai nozarei kā tādai un jo īpaši vārtziņu sniegtajiem vai piedāvātajiem platformas pamatpakalpojumiem ir pārrobežu raksturs — uz to norāda pārrobežu tirdzniecības apjoms un vēl neizmantotais nākotnes izaugsmes potenciāls, par ko liecina tādas pārrobežu tirdzniecības modelis un apjoms, ko kā starpnieki nodrošina digitālās platformas. Pārrobežu tirdzniecība veido gandrīz 24 % no visas tiešsaistes tirdzniecības Eiropā.

Digitālā tirgus dalībnieki parasti darbojas vairākās dalībvalstīs, ja ne ES mērogā, un tas jo īpaši attiecas uz tādiem pakalpojumiem kā tiešsaistes reklāma, tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojumi, tiešsaistes tirdzniecības vietas, mākoņpakalpojumi, tiešsaistes meklēšanas pakalpojumi, video koplietošanas platformu pakalpojumi, numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi vai operētājsistēmas. Tāpēc konstatētajām problēmām ir Savienības mēroga nozīme, jo tās rodas pāri robežām un ietekmē vairākas dalībvalstis, neaprobežojoties tikai ar vienas dalībvalsts teritoriju⁸. Tas jo īpaši attiecas uz vārtziņu sniegtajiem vai piedāvātajiem platformas pamatpakalpojumiem.

Pat tās dalībvalstis, kuras vēl nav pieņēmušas tiesību aktus, ar kuriem tiktu risināts jautājums par vārtziņu sniegto vai piedāvāto platformas pamatpakalpojumu negodīgumu un ierobežoto sāncensību, arvien vairāk apsver iespēju šajā saistībā īstenot valsts pasākumus. Atšķirīgu valsts tiesību aktu piemērošana ES nenodrošina pietiekamu rezultātu un var palielināt sadrumstalotību un atbilstības nodrošināšanas izmaksas lieliem tirgus dalībniekiem un komerciālajiem lietotājiem, kuri uz tiem paļaujas. Tajā pašā laikā šī situācija negatīvi ietekmē arī jaunuzņēmumus un mazākus uzņēmumus, kavējot to darbības izvēršanu un pārrobežu paplašināšanos, kas tiem ļautu sasniegt jaunus tirgus, piedāvāt labākus un daudzveidīgākus produktus par konkurētspējīgākām cenām un attiecīgi konkurēt ar esošajiem digitālās nozares dalībniekiem. Tāpēc, risinot jautājumu par negodīgu praksi attiecībā uz vārtziņu sniegtajiem platformas pamatpakalpojumiem Savienības līmenī, tiks uzlabota iekšējā tirgus darbība, nosakot skaidrus rīcības noteikumus, kas visām ieinteresētajām personām sniedz juridisko skaidrību, un ieviešot ES mēroga intervences regulējumu, kas ļaus savlaicīgi un efektīvi novērst kaitniecisku praksi. Viens no nosacījumiem vārtziņa statusa noteikšanai ir platformas pamatpakalpojumu sniedzēja būtiskā ietekme uz iekšējo tirgu.

⁸ Iedzīvotāju un ieinteresēto personu atbildes uz Komisijas atklāto sabiedrisko apspriešanu (“ASA”) un valstu konkurences iestāžu (“VKI”) atbildes uz Komisijas anketas jautājumiem liecina, ka tirgus nepilnības ir plaši izplatītas visā Savienībā, jo īpaši pārrobežu digitālajos tirgos. Skatīt [Kopsavilkumu par ieinteresēto personu apspriešanos par jauno konkurences rīku](#) un [Kopsavilkumu par VKI ieguldījumu jaunā konkurences rīka ietekmes novērtējumā](#). Lai gan respondenti norādīja, ka tirgus nepilnības var rasties visos nozares sektoros, vairāki respondenti uzsvēra, ka tās ir īpaši pamanāmas digitālajā jomā. Skatīt arī ietekmes novērtējuma 5.4. pielikumu.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikuma mērķis ir veicināt digitālo pakalpojumu vienotā tirgus pareizu darbību, nodrošinot, ka tirgos visā Savienībā, kur darbojas vārtziņi, valda sāncensība un tie ir godīgi. Tam būtu jāveicina inovācija, digitālo produktu un pakalpojumu augsta kvalitāte, godīgas un konkurētspējīgas cenas, kā arī brīva izvēle lietotājiem digitālajā nozarē.

Šajā saistībā priekšlikumā galvenā uzmanība ir pievērsta tikai tiem digitālajiem pakalpojumiem, kurus visvairāk izmanto komerciālie lietotāji un galalietotāji (**“platformas pamatpakalpojumi”**) un kuros, ņemot vērā pašreizējos apstākļus, ir īpaši izteiktas un aktuālas bažas par vāju sāncensību un vārtziņu īstenotu negodīgu praksi. Priekšlikuma darbības jomā ietilpst tikai tie platformas pamatpakalpojumi, par kuriem ir pieejami pārliecinoši pierādījumi par i) augstu koncentrāciju gadījumos, kad parasti viena vai tikai dažas tiešsaistes platformas nosaka komerciālos nosacījumus ar ievērojamu autonomiju no saviem (potenciālajiem) konkurentiem, klientiem vai patērētājiem, ii) atkarību no dažām lielām tiešsaistes platformām, kas darbojas kā vārtejas komerciālajiem lietotājiem, nodrošinot tiem iespēju sasniegt savus klientus un mijiedarboties ar tiem, un iii) platformas pamatpakalpojumu sniedzēju pilnvaru biežu ļaunprātīgu izmantošanu, īstenojot negodīgu rīcību pret ekonomiski atkarīgiem komerciālajiem lietotājiem un klientiem.

Tāpēc priekšlikums attiecas tikai uz tiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri atbilst skaidri noteiktiem kritērijiem, kas ļauj tos uzskatīt par vārtziņiem, kā izklāstīts iepriekš. Kvantitatīvo robežvērtību izmantošanu kā pamatu atspēkojamam pienējumam papildina priekšlikumā norādīto kvalitatīvo kritēriju izmantošana. Tas ļauj Komisijai noteikt vārtziņa statusu tādiem platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem, ar kuriem ir saistīti tādi paši vai līdzīgi riski attiecībā uz tirgus godīgumu un sāncensību tajā, un vienlaikus nodrošina, ka pienākumi attiecas tikai uz konkrētajiem platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem.

Priekšlikumā paredzēto pienākumu saraksts attiecas tikai uz tādu praksi, kura i) ir īpaši negodīga vai kaitnieciska, ii) kuru var skaidri un nepārprotami identificēt, lai nodrošinātu vajadzīgo juridisko skaidrību vārtziņiem un citām ieinteresētajām personām, un iii) par kuru ir uzkrāta pietiekama pieredze. Priekšlikums paredz iespēju dialogā starp Komisiju un attiecīgajiem vārtziņiem pielāgot dažu pienākumu piemērošanu. Turklāt pēc rūpīgas tirgus apsekošanas par šādas prakses ietekmi tas ļauj elastīgi aptvert arī papildu prakses veidus, kas ir tikpat negodīgi vai vienlīdz apdraud taisnīgumu vai sāncensību. Šis mehānisms nodrošina, ka netiek piemērots pārmērīgs regulējums, un vienlaikus novērš intervences trūkumu attiecībā uz to pašu vārtziņu īstenotu līdzīgu praksi, kura var tikt izvērsta laika gaitā.

Ierosinātie pasākumi ir samērīgi, jo tie sasniedz savu mērķi, uzņēmumiem digitālajā nozarē piemērojot tikai mērķtiecīgus ierobežojumus. Priekšlikums paredz sadarbību ar tiem uzņēmumiem, par kuriem notiek izmeklēšana, tomēr administratīvās izmaksas būs proporcionālas un diez vai prasīs ievērojamas papildu izmaksas, ņemot vērā jau pastāvošās reglamentējošās struktūras citu ES tiesību aktu (piemēram, ES Apvienošanās regulas vai Regulas par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā (“SPTAJ regula”)) piemērošanas rezultātā. Attiecībā uz atbilstības nodrošināšanas izmaksām, kuras jāsedz vārtziņiem, tās būtu samērīgas, jo lielā mērā aizstātu augstās izmaksas, kuras lieliem platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem rodas, lai nodrošinātu atbilstību atšķirīgiem regulatīviem pasākumiem, kas pakāpeniski tiek ieviesti vai varētu tikt ieviesti dažādās dalībvalstīs. Šādas izmaksas nozīmētu to, ka būtu jāieceļ vēl dažas juridiskās atbilstības uzraudzības

amatpersonas, lai tās pārbaudītu uzņēmuma politiku salīdzinājumā ar jaunajiem noteikumiem, kā arī daži darbinieki, kas sazinātos ar Komisiju un atbildētu uz informācijas pieprasījumiem⁹.

- **Instrumenta izvēle**

Konstatētās problēmas var pilnvērtīgi risināt tikai ar likumdošanas instrumentu. Turklāt ir nepieciešama regula, jo tā ir tieši piemērojama dalībvalstīs, attiecībā uz privātajiem subjektiem nosaka vienādu tiesību un pienākumu līmeni un ļauj saskaņoti un efektīvi piemērot noteikumus tiešsaistes platformu ekonomikā izveidotai tirdzniecībai, kas pēc būtības ir pārrobežu un ko nodrošina starpnieki. Tas ir vispiemērotākais instruments, ar kuru risināt konstatētās taisnīguma un sāncensības problēmas un novērst vienotā tirgus sadrumstalotību attiecībā uz vārtziņa sniegtajiem vai piedāvātajiem platformas pamatpakalpojumiem.

3. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija ir plaši apspriedusies par daudziem jautājumiem, kas saistīti ar tiešsaistes platformām, arī par tādu ļoti lielu tiešsaistes platformu ekonomisko ietekmi, kuras veic vārtziņa funkciju.

Pirmkārt, Komisija laikposmā no 2020. gada 2. jūnija līdz 8. septembrim rīkoja divas atsevišķas atklātas sabiedriskās apspriešanas, kas attiecās uz diviem atsevišķiem sākotnējiem ietekmes novērtējumiem i) par Digitālo pakalpojumu tiesību akta paketi: *ex ante* reglamentējošu instrumentu lielām tiešsaistes platformām ar nozīmīgu tīkla efektu, kuras darbojas kā vārtziņi Eiropas Savienības iekšējā tirgū¹⁰, un otru ii) par jauno konkurences rīku¹¹.

Otrkārt, Komisija apspriedās ar ieinteresētajām personām par tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centra¹² sagatavotajiem starpposma ziņojumiem, kurš atbalstīja pašreizējo iniciatīvu¹³.

Treškārt, semināros¹⁴, konferencēs¹⁵, kā arī Kopīgā pētniecības centra veiktos pētījumos tika precizēta problēmas definīcija, un tie palīdzēja noteikt sākotnējos politikas risinājumus. Papildus izmantotajiem apspriešanas instrumentiem Komisijas dienesti sabiedrisko apspriešanu ietvaros un sākotnējo ietekmes novērtējumu atsauksmju sniegšanas periodā arī divpusēji tikās ar ieinteresētajām personām.

⁹ Informāciju par turpmāku analīzi skatīt ietekmes novērtējuma 6.6.1. iedaļā.

¹⁰ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12418-Digital-Services-Act-package-ex-ante-regulatory-instrument-of-very-large-online-platforms-acting-as-gatekeepers> un <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12416-New-competition-tool>.

¹¹ Detalizēts pārskats par šo apspriešanu rezultātiem ir sniegts ietekmes novērtējuma 2. pielikumā.

¹² <https://platformobservatory.eu/>.

¹³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-expert-group-publishes-progress-reports-online-platform-economy>.

¹⁴ Tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centra seminārs par tirgus ietekmi un tiešsaistes reklāmu, 2020. gada 29. janvāris; ICF, WIK-Consult GmbH, Cullen International un CEPS 2020. gada 28. jūlijā un 2020. gada 10. septembrī organizēja augsta līmeņa akadēmisko ekspertu paneldiskusijas ar mērķi sniegt atbalstu Komisijai ietekmes novērtējuma sagatavošanā par platformām, kurām ir nozīmīgs tīkla efekts un kuras darbojas kā vārtziņi.

¹⁵ Piemēram, konference “Konkurences politikas veidošana digitalizācijas laikmetā”: <https://ec.europa.eu/competition/scp19/>.

Visbeidzot, politikas risinājumus palīdzēja izstrādāt strukturēts dialogs ar dalībvalstīm e-komercijas ekspertu grupā un divpusējas un daudzpusējas viedokļu apmaiņas un konferences.

Kopumā sabiedriskajās apspriešanās tika pausts spēcīgs atbalsts intervencei, kas vērsta pret vārtziņu īstenotu negodīgu praksi. Faktiski lielākā daļa respondentu, kas piedalījās sabiedriskajās apspriešanās un aizpildīja valsts konkurences iestādēm adresētu atsevišķu anketu, piekrita, ka pastāv strukturālas problēmas, kuras nevar atrisināt ar spēkā esošajiem konkurences noteikumiem; tāpat vairākums uzskatīja, ka Komisijai būtu jāspēj iejaukties tirgos, kuros darbojas vārtziņi. Šādu viedokli pauda lielākā daļa uzņēmumu un uzņēmēju apvienību, visas pilsoniskās sabiedrības organizācijas (arī nevalstiskās organizācijas (NVO) un arodbiedrības) un visas publiskā sektora iestādes¹⁶. Arī patērētāju organizācijas, piemēram, *BEUC*, nepārprotami norādīja uz nopietnām bažām par tiešsaistes platformām un digitālajiem tirgiem¹⁷. Minētie respondenti uzskatīja, ka iejaukšanās šo problēmu risināšanā radītu pareizos inovācijas stimulus un veicinātu lielāku patērētāju izvēli, kas pavērtu ceļu jaunām platformām un novatoriskiem un privātam labvēlīgiem pakalpojumiem.

Tiešsaistes platformām šajā jautājumā bija atšķirīgi viedokļi. Vairums lielo tiešsaistes platformu un to pārstāvju apvienību apšaubīja nepieciešamību pēc jauna vārtziņu instrumenta. Turpretim daudzas mazās un vidējās platformas, jo īpaši tās, kuras ir lielo tiešsaistes platformu komerciālie lietotāji, pauda atbalstu jaunam vārtziņu instrumentam.

Platformas, kuras tam nepiekrita, norādīja, ka vārtziņa jēdziens ir pārāk plašs un tas būtu jāizvērtē katrā gadījumā atsevišķi, turklāt Komisija jau tagad var iejaukties, ja vārtziņa rīcība ir pretrunā LESD 102. pantam. Tomēr Komisija uzskatīja, ka LESD 102. pants nav pietiekams, lai risinātu visas ar vārtziņiem saistītās problēmas, ņemot vērā to, ka vārtzinis ne vienmēr ir dominējošais dalībnieks un LESD 102. pants var nebūt attiecināms uz tā praksi, ja nav pierādāma tā ietekme uz konkurenci skaidri noteiktos attiecīgajos tirgos. Turklāt LESD 102. pants ne vienmēr ļauj iejaukties tādā ātrumā, kāds ir nepieciešams, lai pēc iespējas savlaicīgi un līdz ar to visefektīvāk vērstos pret šo steidzami risināmo praksi.

Turklāt vairums respondentu uzskatīja, ka īpašajos noteikumos par platformām būtu jāiekļauj aizliegumi un pienākumi vārtziņa platformām. Tāpat viņi ierosināja, ka aizsardzības līdzekļiem drīzāk būtu jāparedz procesuāli aspekti, nevis noteikts rīcības virziens. Vairums ieinteresēto personu uzskatīja, ka ierosinātais problemātisku prakses veidu saraksts jeb “melns saraksts” būtu jāvērs pret nepārprotami negodīgu un kaitniecisku praksi, ko īsteno vārtziņu platformas.

Attiecībā uz vārtziņa stāvokļa definīciju ieinteresētajām personām bija atšķirīgi viedokļi. Dažas platformas iebilda, ka dažādu pakalpojumu iekļaušana viena platformas uzņēmuma piedāvājumā neļauj spriest par platformas spēku, tāpat kā spēja piesaistīt vienas jomas aktīvus citai jomai. Tika ierosināts nesaistīt vārtziņa statusa noteikšanu ar konkrētiem darījumdarbības modeļiem, periodiski pārskatīt vārtziņu novērtējumus, saistīt vārtziņa statusa noteikšanu ar konkrētām darbībām un piemērot dažus noteikumus visā nozarē.

Kopumā visu kategoriju ieinteresētās personas norādīja uz nepieciešamību nodrošināt augstu saskaņotības un juridiskās noteiktības līmeni, vajadzību nodrošināt, ka kritēriji, ko izmanto

¹⁶ Kopsavilkumu par atklātās sabiedriskās apspriešanas *ex-ante* noteikumiem, [Kopsavilkumu par ieinteresēto personu apspriešanos par jauno konkurences rīku](#) un [Kopsavilkumu par VKI devumu ietekmes novērtējumā par jauno konkurences rīku skatiet ietekmes novērtējuma 2. pielikumā](#).

¹⁷ Piemēram, *BEUC* atbildē uz ASA ir norādīts, ka “*lai risinātu problēmas, kuras jo īpaši rada lielie digitālo tirgu dalībnieki, papildus tradicionālajai konkurences tiesību aktu piemērošanai ir vajadzīgi jauni rīki efektīvai un savlaicīgai patērētāju interešu aizsardzībai*”.

vārtziņu identificēšanai, ir pārredzami, objektīvi un viegli izmērāmi. Lietotāji galvenokārt minēja gan kvantitatīvo, gan kvalitatīvo kritēriju kombināciju.

Valstu iestādes puda atbalstu jauna vārtziņu instrumenta ieviešanai un nepieciešamībai īstenot ES līmeņa pieeju ar mērķi novērst regulējuma sadrumstalotību, vienlaikus uzsverot, cik svarīgi ir savlaicīgi likumdošanas projektā iesaistīt atbildīgos valstu valdību pārstāvjus.

Arī pilsoniskā sabiedrība un plašsaziņas līdzekļu izdevēji puda pārliecinošu atbalstu jauna vārtziņu instrumenta ieviešanai. Abas puses aicināja nodrošināt pienācīgu pārredzamību tirgū, kā arī garantēt zināmu plašsaziņas līdzekļu daudzveidību un ņemt vērā patērētāju autonomiju un izvēli.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Šo iniciatīvu atbalsta ietekmes novērtējuma pētījums un vairāki ārēji atbalsta pētījumi¹⁸. Turklāt laikposmā no 2018. līdz 2020. gadam Komisija vai ārējie darbuzņēmēji rīkoja vairākas sabiedriskās apspriešanas, veica daudz pētījumu un sagatavoja virkni ziņojumu. Tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centrs ar 15 akadēmisko ekspertu grupas atbalstu un pamatojoties uz lielu atbalsta pētījumu sagatavoja vairākus ziņojumus un analītiskus dokumentus, kas tika izmantoti problēmu definēšanas darbā. Šīs iniciatīvas pamatā esošajam ietekmes novērtējumam papildu informācija tika gūta ar Kopīgā pētniecības centra (JRC) īstenotu ekonomikas pētniecību un atbalstu politikas izstrādē. Tika rīkota arī tiešsaistes apspriešana ar dalībvalstīm, kuras rezultāti tikai izmantoti šai iniciatīvai veltītā e-komercijas ekspertu grupas sanāksmē. Visbeidzot, Komisija organizēja vairākas konferences, seminārus un sanāksmes ar akadēmiskajiem ekspertiem, kuru atzinumi ir devuši ieguldījumu problēmu risināšanas un pierādījumu vākšanas stratēģijā. Instrumenta veidošanā palīdzēja vairāki dalībvalstu nostājas dokumenti par vārtziņu platformām, kā arī vairāki ziņojumi un pētījumi, kas sagatavoti ārpus ES esošās valstīs¹⁹.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikuma pamatā esošo ietekmes novērtējumu izskatīja Komisijas Regulējuma kontroles padome, kas sniedza pozitīvu atzinumu 2020. gada 10. decembrī. Padomes atzinums, ieteikumi un paskaidrojums par to, kā tie tika ņemti vērā, ir iekļauti šim priekšlikumam pievienotā Komisijas dienestu darba dokumenta 1. pielikumā. Priekšlikuma 3. pielikumā ir sniegts pārskats par to, ko un kādā veidā šis priekšlikums varētu ietekmēt.

Lai sasniegtu šīs iniciatīvas vispārējo mērķi, proti, nodrošināt iekšējā tirgus pareizu darbību, veicinot pilnvērtīgu konkurenci digitālajos tirgos un jo īpaši sāncensīgu un taisnīgu tiešsaistes platformu vidi, Komisija izskatīja dažādus politikas risinājumus.

Lai risinātu problēmas, kuras izraisa vārtziņu problemātiska rīcība, tika salīdzināti trīs galvenie politiskie risinājumi: **1. risinājums — saraksts ar iepriekš definētiem vārtziņiem un pašizpildes pienākumiem; 2. risinājums — daļēji elastīga pienākumu noteikšanas un atjaunināšanas sistēma, kas ietver regulatīvu dialogu dažu pienākumu izpildes panākšanai; un 3. risinājums — elastīgs risinājums, kura pamatā ir tikai kvalitatīvās robežvērtības.** Katrā no šiem risinājumiem politiskai izskatīšanai ir paredzētas detalizētākas risinājuma izstrādes iespējas, piemēram, attiecībā uz izmantoto kvantitatīvo robežvērtību

¹⁸ Ietekmes novērtējuma atbalsta pētījums (ICF); M. Motta & M. Peitz (2020), [Intervention trigger and underlying theories of harm - Expert advice for the Impact Assessment of a New Competition Tool](#); G. S. Crawford, P. Rey, & M. Schnitzer (2020), [An Economic Evaluation of the EC's Proposed "New Competition Tool"](#).

¹⁹ Skatīt arī ietekmes novērtējuma 1. pielikuma 5. iedaļu par dažādiem izmantotajiem pierādījumu avotiem.

precīzu kombināciju un līmeni vai pieejamo aizsardzības līdzekļu precīzu apjomu, ja noteiktais vārtzinis sistemātiski nepilda saistības.

Visos risinājumos paredzēts, ka ES līmenī īstenošanu, uzraudzību un izpildi kā kompetentā regulatīvā iestāde nodrošina Komisija. Ņemot vērā, ka attiecīgie uzņēmumi darbojas visas Eiropas mērogā un ka ar šo iniciatīvu paredzēts novērst regulējuma sadrumstalotības risku, decentralizēts īstenošanas modelis nešķiet kā apsverama alternatīva, turklāt tas nebūtu samērīgs, ņemot vērā to vārtziņu ierobežoto skaitu, uz kuriem attiektos ierosinātās sistēmas darbības joma. Tomēr, lai integrētu valstu specializētās zināšanas platformu ekonomikā, iniciatīvā paredzēts, ka Komisija pirms konkrētu lēmumu pieņemšanas apspriežas (piemēram, par neatbilstību, naudas sodiem) ar komiteju, kuras sastāvā ir dalībvalstu pārstāvji, — Digitālo tirgu padomdevēju komiteju.

Vēlamo risinājumu (**2. risinājums**) veido a) nepapildināms saraksts ar platformu pamatpakalpojumiem, b) kvantitatīvo un kvalitatīvo kritēriju kopums, ko izmanto, lai platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem noteiktu vārtziņa statusu, c) tieši piemērojami pienākumi, to starpā daži pienākumi, kuru faktisko izpildi var sekmēt regulatīvais dialogs, un d) iespēja Komisijai pēc tirgus apsekošanas atjaunināt šo instrumentu, proti, atjaunināt vārtziņu pienākumus, izmantojot deleģētos aktus, ciktāl ir konstatētas tādas jaunas prakses, kas ir vienlīdz negodīgas un var vājināt sāncensību, kā arī izmantojot priekšlikumu grozījumus pārējos gadījumos. Tirgus apsekošana var arī norādīt uz nepieciešamību grozīt platformu pamatpakalpojumu sarakstu.

Tika uzskatīts, ka ar šo risinājumu ir iespējams visrezultatīvāk sasniegt šīs iniciatīvas mērķus. Tas paredz savlaicīgu iejaukšanos attiecībā uz visām konstatētajām problemātiskajām praksēm, vienlaikus ļaujot dažu problemātisko rīcību gadījumā īstenot regulatīvo dialogu par īstenošanas pasākumiem, kurus veic noteiktais vārtzinis. Turklāt tas ļauj vērsties pret negodīgu praksi un tādējādi palīdz novērst tirgus nepilnības dinamiski mainīgajā digitālajā vidē. Tajā pašā laikā tiem vārtziņiem, kuriem tuvākajā nākotnē tiek prognozēts ietekmīgs un noturīgs stāvoklis, bet kuriem pagaidām vēl nav šāda stāvokļa, priekšlikumā ir noteikts proporcionāls pienākumu apakškopums, kas ir īpaši svarīgs sāncensības aizsargāšanai un uzlabošanai.

Vēlmais risinājums palielinās konkurenci attiecībā uz platformas pamatpakalpojumiem un plašākā digitālā nozarē, un tas palīdzēs uzņēmumiem pārvarēt šķēršļus, ko rada tirgus nepilnības vai negodīga vārtziņu darījumdarbības prakse. Tas palīdzēs veicināt alternatīvu platformu izveidi, kas varētu nodrošināt kvalitatīvus un inovatīvus produktus un pakalpojumus par pieņemamām cenām. Taisnīgāki un vienlīdzīgāki nosacījumi visiem digitālās nozares dalībniekiem ļautu tiem vairāk izmantot platformu ekonomikas izaugsmes potenciālu.

Paredzams, ka minētie ieguvumi sekmēs mazo uzņēmumu inovācijas potenciālu, kā arī uzlabos pakalpojumu kvalitāti, veicinot patērētāju labklājības pieaugumu. Ar vēlamo risinājumu uzlabotā sāncensība platformas pamatpakalpojumu jomā var radīt patēriņa pārpalikumu 13 miljardu EUR apmērā, t. i., pieaugumu par aptuveni 6 % salīdzinājumā ar pamatscenāriju²⁰.

Saskaņā ar jaunajiem noteikumiem galvenās izmaksas attiecas uz vārtziņu izmaksām par atbilstības nodrošināšanu. Uzņēmumiem, kas nav vārtziņu platformas, var rasties zināmas administratīvas izmaksas, izpildot informācijas pieprasījumus. Tomēr ir maz ticams, ka tās būtiski palielinās atbilstības nodrošināšanas izmaksas, kuras uzņēmumiem rastos, izpildot

²⁰ Skatīt ietekmes novērtējuma 3. pielikumu.

informācijas pieprasījumus ES konkurences tiesību lietās vai atbilstīgi dažādiem īpašiem valsts noteikumiem.

Politikas risinājumu ietekme uz dažādām ieinteresēto personu kategorijām (vārtziņiem, konkurentiem, komerciālajiem lietotājiem, patērētājiem, regulatīvajām iestādēm) ir sīki izskaidrota šīs iniciatīvas pamatā esošā ietekmes novērtējuma 3. pielikumā. Šajā pielikumā ir novērtēta arī katras attiecīgās ieinteresēto personu kategorijas saistību ietekme. Ciktāl iespējams, novērtējums ir gan kvantitatīvs, gan kvalitatīvs.

Šī iniciatīva neradītu papildu slogu MVU, jo tie, visticamāk, nevarēs kvalificēties par vārtziņiem un uz tiem netiks attiecināts pienākumu saraksts. Tā vietā ar jaunajiem noteikumiem tiktu vienādoti konkurences nosacījumi un tādējādi tiktu novērsti būtiski šķēršļi ienākšanai tirgū un darbības paplašināšanai, un tas ļautu MVU (to vidū gan komerciālajiem lietotājiem, gan citiem platformu pamatpakalpojumu sniedzējiem) attīstīties visā iekšējā tirgū. Plānotie pasākumi varētu sekmēt arī konkurenci starp komerciālajiem lietotājiem paredzētajām platformām. Paredzams, ka rezultātā veidosies kvalitatīvāki pakalpojumi par konkurētspējīgākām cenām, kā arī augstāka produktivitāte. Tas veicinātu arī komerciālo lietotāju palāvību uz tiešsaistes pārdošanu, jo viņi būtu pasargāti no negodīgas prakses.

Visaptverošāks īstenošanas rīku kopums nodrošinās uzņēmumiem iespēju pilnvērtīgi izmantot savas spējas. Tas sekmēs ekonomikas izaugsmi, kas savukārt radīs lielākus nodokļu ieņēmumus valsts pārvaldes iestādēm. Komisijas slogs, īstenojot šo iniciatīvu, salīdzinājumā ar tās ietekmi uz ekonomiku ir zems (galvenokārt esošo amatu pārkvalificēšana). Valsts iestādēm būtu jāsedz nelielas administratīvas izmaksas.

Godīgums un lielāka sāncensība digitālajā nozarē sekmētu lielāku produktivitāti, kas savukārt veicinātu ekonomisko izaugsmi. Lielākas sāncensības panākšana platformu pamatpakalpojumu un digitālo tirgu jomā ir īpaši svarīga arī tirdzniecības apjomu un ieguldījumu plūsmas palielināšanā.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šajā priekšlikumā ir noteikti pasākumi, kas attieksies uz lieliem platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem, kuri atbilst nosacījumiem, lai tiem noteiktu vārtziņa statusu. Citi platformas pamatpakalpojumu un papildpakalpojumu sniedzēji, komerciālie lietotāji un galalietotāji gūs labumu no priekšlikumā skaidri definētajiem un precizētajiem pienākumiem. Turklāt priekšlikuma mērķis ir jo īpaši veicināt platformas pamatpakalpojumu un platformu ekonomikas ilgtspējīgu izaugsmi plašākā mērogā, un tas ir izstrādāts tā, lai būtu pilnīgi tehnoloģiski neitrāls.

- **Pamattiesības**

Priekšlikums ir saskaņots ar ES Pamattiesību hartu, Eiropas Cilvēktiesību konvenciju ("ECTK"), kā arī Vispārīgo datu aizsardzības regulu.

Dinamiska informācijas atjaunināšana par negodīgas prakses veidiem būtu atkarīga no tā, vai tiek pilnībā ievērotas ECTK noteiktās pamattiesības uz taisnīgu tiesu un labu pārvaldību, kas ir saistošas ES iestādēm.

Rīkojoties saskaņā ar jauno regulējumu, uz Komisijas izmeklēšanas pilnvarām pilnā mērā attiektos tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu, piemēram, tiesības tikt uzklautam, tiesības uz

pamatotu lēmumu un piekļuvi izskatīšanai tiesā, kā arī iespēja apstrīdēt izpildes un sankciju pasākumus. Šīs tiesības ir piemērojamas administratīvo procesu gadījumā²¹.

Turklāt godīga un uzticama tiesiskā vide, ko paredzēts izveidot ar šo priekšlikumu, palīdzēs nodrošināt pienācīgu līdzsvaru starp platformas pamatpakalpojumu sniedzēju un to komerciālo lietotāju attiecīgajām brīvībām veikt darījumdarbību (Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 16. pants).

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Lai optimāli sasniegtu šīs iniciatīvas mērķus, nepieciešams finansēt vairākas darbības gan Komisijas līmenī, kur paredzēta 80 PSE pārceļšana, gan dalībvalstu līmenī ar to aktīvu līdzdalību Digitālo tirgu padomdevējā komitejā, ko veido dalībvalstu pārstāvji. Priekšlikuma īstenošanai laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam kopējais nepieciešamo finanšu resursu apmērs ir 81,090 miljoni EUR, ieskaitot 50,640 miljonus EUR administratīvo izmaksu segšanai un 30,450 miljonus EUR, kas tiks pilnībā segti no 2021.–2027. gada DFS paredzētajiem piešķirumiem no vienotā tirgus programmas un programmas “Digitālā Eiropa” finanšu līdzekļiem. Finansējums *inter alia* paredzēts tādu darbību atbalstam kā platformas pamatpakalpojumu sniedzēju statusa noteikšana, tirgus apsekošanas veikšana un jebkādu citu pārbaudes darbību, izpildes darbību un uzraudzības darbību veikšana. Finansējums arī palīdzēs regulāri pārskatīt konkrētus regulas elementus un veikt regulas izvērtējumu, pastāvīgi vērtēt īstenoto pasākumu efektivitāti un lietderību, kā arī segs izmaksas, kas saistītas ar centrālās informācijas sistēmas uzturēšanu, izstrādi, mitināšanu, darbību un atbalstu. Detalizēts izmaksu pārskats ir sniegts ar šo iniciatīvu saistītajā “finanšu pārskatā”.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Ņemot vērā platformu ekonomikas dinamisko raksturu, iniciatīvas uzraudzība un izvērtēšana ir svarīga priekšlikuma daļa. Tāpat priekšlikumā ņemtas vērā ieinteresēto personu, to vidū dalībvalstu, skaidri formulētās prasības ieviest īpašu uzraudzības funkciju un atspoguļots sākotnējā ietekmes novērtējumā izskatītā patstāvīgās uzraudzības politikas risinājuma nozīmīgums. Tāpēc uzraudzība tiks sadalīta divās daļās: i) nepārtraukta uzraudzība, katru otro gadu ziņojot par jaunākajām norisēm tirgū, iespējams, iesaistot ES tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centru, un ii) darbības mērķi un konkrēti rādītāji to novērtēšanai.

Regulāra un pastāvīga uzraudzība aptvers šādus galvenos aspektus: i) ar darbības jomu saistītu jautājumu uzraudzība (piemēram, vārtziņa statusa noteikšanas kritēriji, attīstības tendences saistībā ar vārtziņa statusa noteikšanu, kvalitatīvā novērtējuma izmantošana statusa noteikšanas procesā), ii) negodīgas prakses uzraudzība (atbilstība, izpildes modeļi, attīstība), un iii) uzraudzība kā līdzeklis tirgus apsekošanas uzsākšanai nolūkā pārbaudīt jaunus platformas pamatpakalpojumus un digitālajā nozarē izmantoto praksi.

Uzraudzībā tiks pienācīgi ņemts vērā arī tiešsaistes platformu ekonomikas ekspertu grupas konceptuālais darbs saistībā ar tās darba virzienu “Novērtējums un ekonomiskie rādītāji”²².

Lai noteiktu, vai ir nepieciešami papildu noteikumi, arī attiecībā uz izpildi, kuri nodrošinātu sāncensīgus un godīgus digitālos tirgus visā ES, priekšlikuma efektivitāte un lietderība turklāt

²¹Turpat, V un X nodaļā.

²² https://platformobservatory.eu/app/uploads/2020/07/ProgressReport_Workstream_on_Measurement_and_Economic_Indicators_2020.pdf.

tiks uzraudzīta, izmantojot iepriekš definētus rādītājus. Tātad izvērtēšanā tiks novērtēta intervences ietekme un vajadzības gadījumā tiks izmantota pārskatīšanas klauzula, kas ļaus Komisijai veikt attiecīgus pasākumus, arī iesniegt tiesību aktu priekšlikumus.

Papildus tam dalībvalstis sniegs visu attiecīgo informāciju, kas ir to rīcībā un ko Komisija var pieprasīt izvērtēšanas vajadzībām.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Regulas I nodaļā ir izklāstīti vispārīgi noteikumi, ieskaitot regulas priekšmetu, mērķi un darbības jomu, kā arī tās saskaņojošā ietekme attiecībā uz dažiem valstu tiesību aktiem (1. pants), priekšlikumā izmantoto terminu definīcijas un priekšlikuma mērķi (2. pants).

Regulas II nodaļā ir ietverti noteikumi par vārtziņa statusa noteikšanu. Konkrētāk, tajā ir paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem ir jānosaka vārtziņa statuss, pamatojoties vai nu uz kvantitatīvajiem kritērijiem (izmantojot pieņēmumu, kam piemēro atspēkošanas prasību), vai vadoties no katra atsevišķa gadījuma novērtējuma tirgus apsekošanas laikā (3. pants). Turklāt tajā ir paredzēti arī nosacījumi, saskaņā ar kuriem var pārskatīt vārtziņa statusu, un pienākums regulāri pārskatīt šādu statusu (4. pants).

Regulas III nodaļā ir izklāstīts, kāda vārtziņu prakse ierobežo sāncensību un ir uzskatāma par negodīgu. Jo īpaši tajā ir noteikti pašizpildes pienākumi (5. pants) un pienākumi, ko nosaka saskaņā ar specifikācijām (6. pants), kuras noteiktajiem vārtziņiem ir jāizpilda attiecībā uz katru no saviem platformas pamatpakalpojumiem, kas ir uzskaitīti attiecīgajā lēmumā par statusa noteikšanu. Turklāt ar to izveido pamatu iespējamam dialogam starp noteikto vārtzini un Komisiju attiecībā uz pasākumiem, kurus vārtzinis īsteno vai plāno īstenot, lai izpildītu 6. pantā (7. pantā) noteiktos pienākumus. Tajā ir arī paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem izņēmuma gadījumos var apturēt pienākumus attiecībā uz atsevišķu platformas pamatpakalpojumu (8. pants) vai piešķirt atbrīvojumu, pamatojoties uz sabiedrības interesēm (9. pants). Šajā nodaļā ietvertie papildu noteikumi paredz pienākumu saraksta atjaunināšanas mehānismu (10. pants), sniedz precizējumu, ka regulā noteiktos pienākumus piemēro neatkarīgi no tā, vai noteiktā vārtziņa attiecīgajai praksei ir līgumisks, komerciāls, tehnisks vai cits raksturs (11. pants), paredz pienākumu paziņot par jebkādu paredzēto koncentrāciju ES Apvienošanās regulas nozīmē (12. pants), kā arī paredz pienākumu noteiktajam vārtzinim iesniegt neatkarīgai revīzijas iestādei atzinumu par visiem patērētāju profilēšanas paņēmieniem, ko vārtzinis piemēro saviem platformas pamatpakalpojumiem vai to ietvaros (13. pants).

Regulas IV nodaļā ir iekļauti noteikumi par tirgus apsekošanu, proti, procedūras noteikumi tirgus apsekošanas uzsākšanai (14. pants) un noteikumi par dažādiem tirgus apsekošanas veidiem: i) vārtziņa statusa noteikšana (15. pants), ii) sistemātiskas neatbilstības pārbaude (16. pants) un iii) jaunu platformas pamatpakalpojumu un jaunu prakses veidu pārbaude (17. pants).

Regulas V nodaļā ir ietverti šīs regulas īstenošanas un izpildes noteikumi. Tajā ir iekļauti procedūras noteikumi procedūru uzsākšanai (18. pants). Tālāk ir izklāstīti noteikumi attiecībā uz dažādiem rīkiem, kurus var izmantot regulā paredzētajā tirgus apsekošanā vai procedūrās. Tie ietver Komisijas spēju pieprasīt informāciju (19. pants), veikt iztaujāšanu un pieņemt liecības (20. pants), veikt pārbaudes uz vietas (21. pants), pieņemt pagaidu pasākumus (22. pants) un veikt brīvprātīgus pasākumus, kas ir saistoši vārtziņiem (23. pants), kā arī uzraudzīt to atbilstību regulai (24. pants).

Neatbilstības gadījumā Komisija var pieņemt lēmumus par neatbilstību (25. pants), kā arī uzlikt naudas sodus (26. pants) un piespriest periodiskus soda maksājumus (27. pants) par vārtziņu izdarītajiem regulas pārkāpumiem, kā arī par nepareizas, nepilnīgas vai maldinošas informācijas sniegšanu saistībā ar pārbaudi. Regulā noteikts arī noilguma termiņš sodu uzlikšanai un to izpildei (28. un 29. pants).

Vairāki šīs nodaļas noteikumi paredz procesuālās garantijas, kas jānodrošina Komisijai, konkrētāk, tiesības tikt uzklautam un piekļūt lietas materiāliem (30. pants) un dienesta noslēpuma aizsardzība (31. pants). Tajā ir paredzēta arī apspriešanās ar Digitālo tirgu padomdevēju komiteju, kas izveidota ar šo regulu, pirms noteiktu atsevišķu, vārtziņiem adresētu lēmumu pieņemšanas (32. pants). Visbeidzot, regulā ir paredzēta iespēja trim vai vairāk dalībvalstīm pieprasīt Komisijai sākt tirgus apsekošanu saskaņā ar 15. pantu (33. pants).

Regulas VI nodaļā ir ietverti citi vispārīgi noteikumi, piemēram, pienākums publicēt noteiktu atsevišķu lēmumu kopumu, kas pieņemts saskaņā ar regulu (34. pants), precizējums par to, ka Eiropas Savienības Tiesai ir neierobežota jurisdikcija attiecībā uz naudas sodiem un soda maksājumiem (35. pants), un iespēja pieņemt īstenošanas (36. pants) un deleģētos (37. pants) aktus.

Visbeidzot, pārējie šīs nodaļas noteikumi ir pārskatīšanas klauzula (38. pants) un norāde par regulas stāšanos spēkā un piemērošanas datumiem (39. pants).

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē (Digitālo tirgu tiesību akts)**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
 ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,
 ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
 pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
 ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²³,
 ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²⁴,
 ņemot vērā Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinumu²⁵,
 saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
 tā kā:

- (1) Digitālajiem pakalpojumiem kopumā un jo īpaši tiešsaistes platformām ir arvien lielāka nozīme ekonomikā, īpaši iekšējā tirgū, jo tās nodrošina jaunas darījumdarbības iespējas Savienībā un veicina pārrobežu tirdzniecību.
- (2) Tajā pašā laikā platformas pamatpakalpojumiem piemīt vairākas iezīmes, kuras var neatbilstīgi izmantot šādu pakalpojumu sniedzēji. Šīs platformas pamatpakalpojumu iezīmes cita starpā ietver ārkārtīgi lielus apjomradītus ietaupījumus, kas nereti tiek gūti ar gandrīz nulles robežizmaksām komerciālo lietotāju vai galalietotāju piesaistīšanai. Citas platformas pamatpakalpojumu iezīmes ir ļoti spēcīgs tīkla efekts, spēja savienot daudzus komerciālos lietotājus ar daudziem galalietotājiem, pateicoties šo pakalpojumu daudzveidībai, spēja nodrošināt ievērojamu atkarības pakāpi gan komerciālajiem lietotājiem, gan galalietotājiem, bloķēšanas efekts, tas, ka galalietotāji nenodrošina daudzviesošānu vienam un tam pašam mērķim, vertikālā integrācija un uz datiem balstītas priekšrocības. Visas šīs iezīmes apvienojumā ar šo pakalpojumu sniedzēju negodīgu rīcību var būtiski ietekmēt sāncensību platformas pamatpakalpojumu jomā, kā arī šādu pakalpojumu sniedzēju un to komerciālo lietotāju un galalietotāju komercattiecību godīgumu, kas praksē izraisa komerciālo lietotāju un galalietotāju izvēles iespēju strauju un, iespējams, tālejošu samazinājumu, un tādējādi šim pakalpojumu sniedzējam var tikt piešķirts tā dēvētā vārtziņa statuss.
- (3) Ir izveidojušies daži platformas pamatpakalpojumu sniedzēji ar ievērojamu ekonomisko spēku. Parasti tie ar saviem pakalpojumiem nodrošina iespēju savienot

²³ OV C , , . lpp.

²⁴ OV C , , . lpp.

²⁵ OV C , , . lpp.

daudzus komerciālos lietotājus ar daudziem galalietotājiem, un tas ļauj tiem maksimāli izmantot savas priekšrocības, piemēram, piekļuvi liela datu apjomam, pārnesot tās no vienas savas darbības jomas uz jaunām. Daži no šiem pakalpojumu sniedzējiem kontrolē visas platformu ekosistēmas digitālajā ekonomikā, un esošajiem vai jaunajiem tirgus dalībniekiem neatkarīgi no to novatorisma vai efektivitātes pakāpes ar tiem strukturālā ziņā ir ļoti grūti konkurēt. Sāncensību īpaši samazina ļoti lieli šķēršļi ienākšanai tirgū vai iziešanai no tā, kā arī augstas ieguldījumu izmaksas, kuras nevar atgūt vai nav viegli atgūt iziešanas gadījumā, un dažu galveno digitālās ekonomikas resursu (piemēram, datu) trūkums (vai ierobežota piekļuve šiem resursiem). Rezultātā palielinās varbūtība, ka to pamatā esošie tirgi nedarbojas pareizi vai arī drīz pārstās darboties pareizi.

- (4) Minēto vārtziņu iezīmju kombinācija daudzos gadījumos var izraisīt nopietnu nelīdzsvarotību attiecībā uz spēju aizstāvēt savas intereses un līdz ar to radīt negodīgu praksi un nosacījumus vārtziņu sniegto platformas pamatpakalpojumu komerciālajiem lietotājiem, kā arī galalietotājiem, nelabvēlīgi ietekmējot šo pakalpojumu cenas, kvalitāti, izvēli un inovāciju.
- (5) Tādējādi tirgus procesi bieži vien nespēj nodrošināt taisnīgu ekonomisko iznākumu platformas pamatpakalpojumu jomā. Lai gan LESD 101. un 102. pants joprojām ir piemērojams attiecībā uz vārtziņu rīcību, to darbības joma ir piemērojama tikai noteiktiem tirgus ietekmes gadījumiem (piemēram, dominējošs stāvoklis konkrētos tirgos) un pret konkurenci vērstas darbības gadījumiem, savukārt izpilde notiek *ex post*, un katrā atsevišķā gadījumā ir jāveic plaša pārbaude par bieži vien ļoti sarežģītiem faktiem. Turklāt spēkā esošie Savienības tiesību akti nerisina vai pilnvērtīgi nerisina apzinātās problēmas, kas saistītas ar iekšējā tirgus pareizu darbību un ko izraisa tādu vārtziņu rīcība, kuri ne vienmēr ir dominējoši konkurences tiesību nozīmē.
- (6) Vārtziņiem ir būtiska ietekme uz iekšējo tirgu, jo liela skaita komerciālo lietotāju visā Savienībā un dažādos tirgos tie nodrošina vārtejas, caur kurām sasniegt galalietotājus. Negodīgas prakses nelabvēlīgā ietekme uz iekšējo tirgu un īpaši vāja sāncensība platformas pamatpakalpojumu jomā, arī to negatīvā ietekme uz sabiedrību un ekonomiku, ir likusi valstu likumdevējiem un nozaru regulatoriem rīkoties. Lai risinātu jautājumu par negodīgu praksi un sāncensību digitālo pakalpojumu jomā vai vismaz attiecībā uz dažiem no tiem, jau ir pieņemti vai ierosināti vairāki valstu reglamentējošie risinājumi. Tas ir radījis atšķirīgu reglamentējošo risinājumu risku un līdz ar to iekšējā tirgus sadrumstalotību, kas savukārt palielina atbilstības nodrošināšanas izmaksu pieauguma risku atšķirīgu valstu reglamentējošo prasību dēļ.
- (7) Tādēļ, lai veicinātu pārrobežu darījumdarbību Savienībā un tādējādi pienācīgi pilnveidotu iekšējā tirgus darbību, kā arī lai novērstu pašreizējo vai iespējamo sadrumstalotību konkrētās jomās, uz kurām attiecas šī regula, visā Savienībā vārtziņu sniegto platformas pamatpakalpojumu komerciālo lietotāju un galalietotāju labā jānodrošina atbilstīgi reglamentējošie aizsardzības pasākumi, kas vērsti pret vārtziņu negodīgu rīcību. Turklāt, lai gan vārtziņi mēdz pārņemt globālus vai vismaz visas Eiropas mēroga darījumdarbības modeļus un algoritmiskās struktūras, tie var pārņemt un dažos gadījumos ir pārņēmuši atšķirīgus darījumdarbības nosacījumus un praksi dažādās dalībvalstīs, kas var radīt atšķirīgus konkurences apstākļus vārtziņu sniegto platformas pamatpakalpojumu lietotājiem, kaitējot integrācijai iekšējā tirgū.
- (8) Tuvinot atšķirīgos valstu tiesību aktus, būtu jānovērš šķēršļi attiecībā uz brīvību sniegt un saņemt pakalpojumus, arī mazumtirdzniecības pakalpojumus, iekšējā tirgū. Tādēļ

Savienības līmenī būtu jāizveido mērķtiecīgs saskaņotu obligāto noteikumu kopums, kas iekšējā tirgū ļautu nodrošināt konkurējošus un taisnīgus digitālos tirgus ar vārtziņu klātbūtni.

- (9) Iekšējā tirgus sadrumstalotību var pilnvērtīgi novērst tikai tad, ja dalībvalstīm ir liegts piemērot valsts noteikumus, kas īpaši attiecas uz uzņēmumu un pakalpojumu veidiem, kuri aptverti šajā regulā. Tajā pašā laikā, tā kā šīs regulas mērķis ir papildināt konkurences tiesību aktu piemērošanu, būtu jānorāda, ka šī regula neskar LESD 101. un 102. pantu, attiecīgos valsts konkurences noteikumus un citus valsts konkurences noteikumus, kuri attiecas uz vienpusēju rīcību un kuri pamatojas uz stāvokļa tirgū un rīcības individuālu novērtējumu, ka arī šā stāvokļa un rīcības iespējamo ietekmi, un precīzu aizliegtās rīcības tvērumu, un kuri paredz iespēju uzņēmumiem sniegt argumentus par attiecīgās rīcības efektivitāti un objektīvu pamatojumu. Tomēr minēto noteikumu piemērošanai nevajadzētu skart ar šo regulu vārtziņiem uzliktos pienākumus un to vienotu un pilnvērtīgu piemērošanu iekšējā tirgū.
- (10) LESD 101. un 102. pants un attiecīgie valsts konkurences noteikumi, kas paredzēti pret konkurenci vērstas daudzpusējas un vienpusējas rīcības novēršanai, kā arī apvienošanās kontrolei, tiecas aizsargāt netraucētu konkurenci tirgū. Ar šo regulu īsteno mērķi, kas papildina, bet tomēr atšķiras no mērķa aizsargāt netraucētu konkurenci jebkurā attiecīgajā tirgū, kas noteikts konkurences tiesību aktos, proti, regulas mērķis ir nodrošināt, ka tirgi, kuros darbojas vārtziņi, ir konkurējoši un taisnīgi un saglabā šīs iezīmes neatkarīgi no tā, kāda ir konkrētā vārtziņa, uz kuru attiecas šī regula, faktiskā, iespējamā vai paredzamā ietekme uz konkurenci konkrētajā tirgū. Tādējādi – salīdzinājumā ar minētajiem noteikumiem – šī regula tiecas aizsargāt atšķirīgas juridiskās intereses, un tāpēc tai nevajadzētu skart minēto noteikumu piemērošanu.
- (11) Šai regulai būtu jāpapildina arī noteikumi, kas izriet no citiem Savienības tiesību aktiem, kuri reglamentē dažus šajā regulā aptverto pakalpojumu sniegšanas aspektus, proti, no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1150²⁶, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas xx/xx/ES [Digitālo pakalpojumu tiesību akts]²⁷, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679²⁸, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/790²⁹, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/2366³⁰ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2010/13³¹, kā arī

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1150 (2019. gada 20. jūnijs) par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos (OV L 186, 11.7.2019., 57. lpp.).

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) .../... — priekšlikums par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu (Digitālo pakalpojumu tiesību akts) un par grozījumiem Direktīvā 2000/31/EK.

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/790 (2019. gada 17. aprīlis) par autortiesībām un blakustiesībām digitālajā vienotajā tirgū un ar ko groza Direktīvas 96/9/EK un 2001/29/EK (OV L 130, 17.5.2019., 92. lpp.).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp.).

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES (2010. gada 10. marts) par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.).

valstu noteikumiem, kuru mērķis ir šo Savienības tiesību aktu izpilde vai, attiecīgā gadījumā, īstenošana, un tai nebūtu jāskar minēto noteikumu piemērošana.

- (12) Vāja sāncensība un negodīga prakse digitālajā nozarē dažus digitālos pakalpojumus skar biežāk un izteiktāk nekā citus. Tas jo īpaši attiecas uz plaši izplatītiem un plaši lietotiem digitālajiem pakalpojumiem, kuri galvenokārt tiek izmantoti kā tiešie starpniekpakalpojumi starp komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem un kuru dominējošās iezīmes ir ārkārtēji apjomradīti ietaupījumi, ļoti spēcīgs tīkla efekts, spēja savienot daudzus komerciālos lietotājus ar daudziem galalietotājiem, izmantojot šo pakalpojumu daudzpusību, bloķēšanas efekts, daudzviesošanas trūkums vai vertikālā integrācija. Bieži vien šos digitālos pakalpojumus nodrošina tikai viens vai daži lieli pakalpojumu sniedzēji. Šie platformas pamatpakalpojumu sniedzēji visbiežāk ir kļuvuši par vārtziņiem attiecībā uz komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem, un tam ir tālejoša ietekme, jo tie iegūst iespēju viegli, vienpusēji un nelabvēlīgā veidā noteikt komerciālus nosacījumus un noteikumus saviem komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem. Tāpēc galvenā uzmanība jāvērs tikai uz tiem digitālajiem pakalpojumiem, kurus visvairāk izmanto komerciālie lietotāji un galalietotāji un kuros, ņemot vērā pašreizējos tirgus apstākļus, no iekšējā tirgus viedokļa bažas par vāju sāncensību un vārtziņu īstenošanu negodīgu praksi ir pamanāmākas un aktuālākas.
- (13) Proti, tiešsaistes starpniecības pakalpojumi, tiešsaistes meklētājprogrammas, operētājsistēmas, tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojumi, video koplietošanas platformu pakalpojumi, numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi, mākoņpakalpojumi un tiešsaistes reklāmas pakalpojumi spēj ietekmēt lielu skaitu galalietotāju un uzņēmumu, un tas rada negodīgas darbīdardarbības risku. Tāpēc tie būtu jāiekļauj platformas pamatpakalpojumu definīcijā un uz tiem jāattiecinā šīs regulas darbības joma. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumi var būt aktīvi arī finanšu pakalpojumu jomā, un tie var būt starpnieki vai tikt izmantoti tādu pakalpojumu sniegšanai, kuri uzskaitīti neizsmeļošajā sarakstā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/1535 II pielikumā³². Noteiktos apstākļos galalietotāju jēdziens būtu jāattiecinā uz lietotājiem, kurus parasti uzskata par komerciālajiem lietotājiem, bet kuri konkrētajā situācijā platformas pamatpakalpojumus neizmanto, lai nodrošinātu preces vai pakalpojumus citiem galalietotājiem, piemēram, uzņēmumiem, kas izmanto mākoņpakalpojumus savām vajadzībām.
- (14) Vārtziņi kopā ar saviem platformas pamatpakalpojumiem var nodrošināt vairākus citus papildpakalpojumus, piemēram, identifikācijas vai maksājumu pakalpojumus un tehniskos pakalpojumus, kas atbalsta maksājumu pakalpojumu sniegšanu. Tā kā vārtziņi bieži sniedz savu pakalpojumu portfeli kā daļu no integrētas ekosistēmas, kas nav pieejama šādu papildpakalpojumu sniedzējiem-trešām personām, vismaz ne ar tādiem pašiem nosacījumiem, un piekļuvi platformas pamatpakalpojumam mēdz sasaistīt ar viena vai vairāku papildpakalpojumu pieņemšanu, vārtziņiem, visticamāk, ir lielākas spējas un stimulē novirzīt savas vārtziņa pilnvaras no platformas pamatpakalpojumiem uz šiem palīgpakalpojumiem, un tas nelabvēlīgi ietekmē šo pakalpojumu izvēles iespējas un sāncensību.
- (15) Fakts, ka digitālais pakalpojums ir uzskatāms par platformas pamatpakalpojumu, ņemot vērā tā plašo un kopīgo izmantošanu un tā nozīmi komerciālo lietotāju un

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp.).

galalietotāju savienošanā, pats par sevi nav iemesls nopietnām bažām par sāncensību un negodīgu praksi. Šādas bažas rodas tikai tad, ja platformas pamatpakalpojums ir nozīmīga vārteja un to nodrošina pakalpojumu sniedzējs, kuram ir būtiska ietekme iekšējā tirgū un kuram piemīt ietekmīgs un noturīgs stāvoklis, vai pakalpojumu sniedzējs, kuram šāds stāvoklis ir paredzams tuvākajā nākotnē. Tāpēc šajā regulā noteiktais mērķtiecīgais saskaņoto noteikumu kopums būtu jāpiemēro tikai tiem uzņēmumiem, kuriem ir noteikts vārtziņa statuss, pamatojoties uz šiem trim objektīvajiem kritērijiem, un tikai tiem šo uzņēmumu platformas pamatpakalpojumiem, kas atsevišķi veido nozīmīgu vārteju, kuru komerciālie lietotāji izmanto, lai sasniegtu galalietotājus.

- (16) Lai nodrošinātu šīs regulas pilnvērtīgu piemērošanu platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem, kuri, visticamāk, atbilst šīm objektīvajām prasībām, un gadījumos, kad negodīga rīcība, kas vājina sāncensību, ir īpaši izplatīta un ietekmīga, Komisijai vajadzētu būt iespējai tieši noteikt par vārtziņiem tos platformas pamatpakalpojumu sniedzējus, kas atbilst noteiktām kvantitatīvām robežvērtībām. Jebkurā gadījumā, sākot no šīs regulas spēkā stāšanās dienas, šādiem uzņēmumiem būtu jāpiemēro ātrā statusa noteikšanas procedūra.
- (17) Ievērojams apgrozījums Savienībā un platformas pamatpakalpojuma sniegšana vismaz trīs dalībvalstīs pārliecinoši norāda uz to, ka platformas pamatpakalpojuma sniedzējam ir būtiska ietekme uz iekšējo tirgu. Tas pats attiecas arī uz gadījumiem, kad platformas pamatpakalpojuma sniedzējam vismaz trīs dalībvalstīs ir ļoti ievērojama tirgus kapitalizācija vai līdzvērtīga patiesā tirgus vērtība. Tāpēc būtu jāpieņem, ka platformas pamatpakalpojuma sniedzējam ir būtiska ietekme uz iekšējo tirgu šādos gadījumos: tas sniedz platformas pamatpakalpojumu vismaz trīs dalībvalstīs, tā grupas radītais apgrozījums EEZ ir vienāds ar konkrētu, augstu robežvērtību vai to pārsniedz un tā grupas tirgus kapitalizācija ir vienāda ar noteiktu absolūtu vērtību vai to pārsniedz. Attiecībā uz platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem, kas ir biržu sarakstos neiekļauti uzņēmumi, būtu jānorāda līdzvērtīga patiesā tirgus vērtība, kas pārsniedz noteiktu, augstu absolūtu vērtību. Komisijai savas pilnvaras pieņemot deleģētos aktus būtu jāizmanto, lai izstrādātu objektīvu metodiku minētās vērtības aprēķināšanai. Augsts EEZ grupas apgrozījums kopā ar platformas pamatpakalpojumu lietotāju sliekšni Savienībā liecina par samērā izteiktu spēju monetizēt šos lietotājus. Augsts tirgus kapitalizācijas līmenis attiecībā pret to pašu lietotāju sliekšni Savienībā atspoguļo samērā ievērojamu potenciālu monetizēt šos lietotājus tuvākajā nākotnē. Savukārt šis monetizācijas potenciāls principā atspoguļo attiecīgo uzņēmumu vārtejas stāvokli. Turklāt abi rādītāji atspoguļo to finansiālās spējas, arī spēju savu piekļuvi finanšu tirgiem izmantot sava stāvokļa nostiprināšanai. Piemēram, tas var būt gadījumā, kad šī augstākā līmeņa piekļuve tiek izmantota, lai iegādātos citus uzņēmumus, savukārt tas var nelabvēlīgi ietekmēt inovāciju. Tirgus kapitalizācija var atspoguļot arī paredzamo stāvokli nākotnē un ietekmi uz attiecīgo pakalpojumu sniedzēju iekšējo tirgu, neraugoties uz potenciāli salīdzinoši zemo pašreizējo apgrozījumu. Tirgus kapitalizācijas vērtību var noteikt tādā līmenī, kas attiecīgā laikposmā atspoguļo Savienības biržu sarakstos iekļauto lielāko uzņēmumu vidējo tirgus kapitalizāciju.
- (18) Būtu jāuzskata, ka platformas pamatpakalpojumu sniedzēja ilgstoša tirgus kapitalizācija sliekšņa līmenī vai virs tā trīs vai vairāku gadu garumā pastiprina pieņēmumu, ka platformas pamatpakalpojumu sniedzējam ir būtiska ietekme uz iekšējo tirgu.

- (19) Attiecībā uz tirgus kapitalizāciju var būt vairāki faktori, kuri būtu padziļināti jānovērtē, lai noteiktu, vai platformas pamatpakalpojumu sniedzējs ir uzskatāms par tādu, kas būtiski ietekmē iekšējo tirgu. Tas var būt tādā gadījumā, ja platformas pamatpakalpojumu sniedzēja tirgus kapitalizācija iepriekšējos finanšu gados bija ievērojami zemāka par akciju tirgus vidējo rādītāju, tā tirgus kapitalizācijas svārstīgums attiecīgajā periodā bija nesamērīgs ar vispārējo akciju tirgus svārstīgumu vai tā tirgus kapitalizācijas trajektorija attiecībā uz tirgus tendencēm neatbilda straujas un vienvirziena izaugsmes rādītājiem.
- (20) Ļoti liels skaits komerciālo lietotāju, kas no platformas pamatpakalpojuma ir atkarīgi, lai sasniegtu ļoti lielu skaitu ikmēneša aktīvo galalietotāju, ļauj šā pakalpojuma sniedzējam ietekmēt ievērojamas komerciālo lietotāju daļas darbību savā labā, un tas principā norāda uz to, ka attiecīgais pakalpojumu sniedzējs ir nozīmīga vārteja. Lai noteiktu komerciālo lietotāju sliekšni, būtu jānosaka šo skaitļu attiecīgie līmeņi, kuros attiecībā uz galalietotājiem tiktu atspoguļota visas Savienības iedzīvotāju kopskaita nozīmīga procentuālā daļa un viss to uzņēmumu kopums, kuri izmanto platformas.
- (21) Ietekmīgs un noturīgs stāvoklis savu darbību jomā vai paredzama šāda stāvokļa sasniegšana jo īpaši ir vērojama gadījumos, kad sāncensība attiecībā uz platformas pamatpakalpojuma sniedzēja stāvokli ir ierobežota. Tā tas varētu būt gadījumā, kad šis pakalpojumu sniedzējs vismaz trīs dalībvalstīs vismaz trīs gadus ir sniedzis platformas pamatpakalpojumu lielam skaitam komerciālo lietotāju un galalietotāju.
- (22) Šādas robežvērtības var ietekmēt tirgus un tehniskā attīstība. Tāpēc Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem precizēt metodiku, pēc kuras nosaka, vai ir sasniegtas kvantitatīvās robežvērtības, un vajadzības gadījumā to regulāri pielāgot tirgus un tehnoloģiju attīstībai. Tas ir īpaši svarīgi attiecībā uz tirgus kapitalizācijas robežvērtību, kas būtu periodiski jāindeksē.
- (23) Tie platformas pamatpakalpojumu sniedzēji, kas ir sasnieguši kvantitatīvās robežvērtības, bet spēj sniegt pietiekami pamatotus argumentus, lai pierādītu, ka apstākļos, kuros tiek sniegts attiecīgais platformas pamatpakalpojums, tie neatbilst objektīvajām prasībām attiecībā uz vārtzini, nebūtu tieši jāizraugās par vārtzini, bet būtu jāveic tikai to turpmāka pārbaude. Pakalpojumu sniedzējam būtu jāuzņemas pienākums sniegt pierādījumus, ka tam nav piemērojams pieņēmums, kas izriet no kvantitatīvo robežvērtību izpildes. Komisijai novērtējumā būtu jāņem vērā tikai tie elementi, kas tieši attiecas uz prasībām attiecībā uz vārtziņa statusu, proti, vai runa ir par nozīmīgu vārteju, kuras darbību nodrošina pakalpojumu sniedzējs ar būtisku ietekmi iekšējā tirgū un faktiski vai paredzamu ietekmīgu un noturīgu stāvokli. Būtu jāatsakās no jebkāda ekonomiskā pamatojuma, kura mērķis ir pierādīt efektivitāti, kas izriet no platformas pamatpakalpojumu sniedzēja īpaša rīcības veida, jo tas neattiecas uz vārtziņa statusa piešķiršanu. Gadījumos, kad pakalpojumu sniedzējs būtiski kavē pārbaudi, neievērojot Komisijas noteiktos pārbaudes pasākumus, Komisijai vajadzētu būt iespējai pieņemt lēmumu, pamatojoties uz kvantitatīvajām robežvērtībām.
- (24) Tāpat būtu jāparedz, ka tiek novērtēta to platformas pamatpakalpojumu sniedzēju vārtziņa funkcija, kuri neatbilst visām kvantitatīvajām robežvērtībām, ņemot vērā vispārējās objektīvās prasības, ka tiem ir būtiska ietekme uz iekšējo tirgu, tie darbojas kā nozīmīga vārteja tam, lai komerciālie lietotāji sasniegtu galalietotājus, un tie gūst labumu no noturīga un ietekmīga stāvokļa savu darbību jomā vai arī šāds stāvoklis ir sagaidāms tuvākajā nākotnē.
- (25) Šādu novērtējumu var veikt tikai, pamatojoties uz tirgus apsekošanu, vienlaikus ņemot vērā kvantitatīvās robežvērtības. Komisijai savā novērtējumā būtu jāņem vērā mērķis

saglabāt un veicināt inovāciju līmeni, digitālo produktu un pakalpojumu kvalitāti, godīgu un konkurētspējīgu cenu līmeni, kā arī augstu kvalitāti un plašu izvēli komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem. Novērtējumā var ņemt vērā elementus, kas ir raksturīgi attiecīgo platformu pamatpakalpojumu sniedzējiem, piemēram, ārkārtīgi lieli apjomradīti ietaupījumi, ļoti spēcīgs tīkla efekts, spēja savienot daudzus komerciālos lietotājus ar daudziem galalietotājiem, izmantojot šo pakalpojumu daudzpusību, bloķēšanas efekts, daudzviesošanas trūkums vai vertikālā integrācija. Turklāt ļoti augsta tirgus kapitalizācija, ļoti augsta pašu kapitāla vērtības attiecība pret peļņu vai ļoti liels apgrozījums, ko gūst no viena platformas pamatpakalpojuma galalietotājiem, var norādīt uz tirgus nosliekšanos par labu pakalpojumu sniedzējam vai šādu pakalpojumu sniedzēju ietekmes potenciālu. Šīs pazīmes kopā ar tirgus kapitalizāciju, augstiem izaugsmes rādītājiem vai izaugsmes palēnināšanās rādītājiem kopā ar ienesīguma pieaugumu ir dinamisku parametru piemēri, kas ir īpaši būtiski, lai identificētu tādas platformas pamatpakalpojumu sniedzējus, attiecībā uz kuriem paredzama stāvokļa nostiprināšanās. Gadījumos, kad pakalpojumu sniedzējs ievērojami kavē pārbaudi, neievērojot Komisijas noteiktos pārbaudes pasākumus, Komisijai vajadzētu būt iespējai pieņemt lēmumu, izdarot nelabvēlīgus secinājumus, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem.

- (26) Īpaša noteikumu apakšgrupa būtu jāpiemēro tiem platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem, kuriem tuvākajā nākotnē ir paredzams ietekmīgs un noturīgs stāvoklis. Tādas pašas platformas pamatpakalpojumu iezīmes sekmē tirgus nosliekšanās tendenci par labu attiecīgajiem pakalpojumu sniedzējiem: tiklīdz pakalpojumu sniedzējs ir ieguvis noteiktu priekšrocību salīdzinājumā ar sāncensiem vai potenciālajiem konkurentiem mēroga vai starpniecības spējas ziņā, tā stāvoklis var kļūt neietekmējams un situācija var attīstīties tik tālu, ka tuvākajā nākotnē tā stāvoklis, visticamāk, kļūs ietekmīgs un noturīgs. Uzņēmumi var mēģināt rosināt šo tirgus nosliekšanos un kļūt par vārtziņiem, izmantojot kādu no šajā regulā reglamentētajiem negodīgajiem nosacījumiem un prakses veidiem. Šādā situācijā šķiet lietderīgi iejaukties, pirms tirgus nosliekšanās kļūst neatgriezeniska.
- (27) Tomēr šādai savlaicīgai intervencei vajadzētu aprobežoties tikai ar tādu pienākumu uzlikšanu, kas ir nepieciešami un piemēroti, lai nodrošinātu attiecīgo pakalpojumu sāncensības saglabāšanu un ļautu novērst attiecīgo risku, kas saistīts ar negodīgiem nosacījumiem un negodīgu praksi. Šim nolūkam piemērotāki ir pienākumi, kas neļauj attiecīgajam platformas pamatpakalpojumu sniedzējam sasniegt ietekmīgu un noturīgu stāvokli savā darbības jomā, piemēram, pienākumi, kuri novērš negodīgu piesaistīšanu, un pienākumi, kuri atvieglo pārslēgšanos un daudzviesošānu. Turklāt, lai nodrošinātu samērīgumu, Komisijai no minētā pienākumu apakškopuma būtu jāpiemēro tikai tie pienākumi, kas ir nepieciešami un samērīgi šīs regulas mērķu sasniegšanai, un būtu regulāri jāpārskata, vai šādi pienākumi būtu jāsaglabā, jāatceļ vai jāpielāgo.
- (28) Tas Komisijai dotu iespēju savlaicīgi un pilnvērtīgi iejaukties, vienlaikus pilnībā ievērojot apsvērto pasākumu samērīgumu. Tam būtu arī jāpārliecina faktiskie vai potenciālie tirgus dalībnieki par attiecīgo pakalpojumu godīgumu un sāncensību.
- (29) Noteiktajiem vārtziņiem būtu jāievēro šajā regulā noteiktie pienākumi attiecībā uz katru no platformas pamatpakalpojumiem, kas ir uzskaitīti attiecīgajā lēmumā par statusa noteikšanu. Obligātie noteikumi būtu jāpiemēro, attiecīgā gadījumā ņemot vērā vārtziņu konglomerāta stāvokli. Turklāt īstenošanas pasākumi, kurus Komisija ar lēmumu var piemērot vārtzinim pēc regulatīvā dialoga, būtu jāizstrādā efektīvi, ņemot vērā platformas pamatpakalpojumu iezīmes un iespējamās apiešanas riskus un

ievērojot proporcionalitātes principu un attiecīgo uzņēmumu, kā arī trešo personu pamattiesības.

- (30) Ņemot vērā platformas pamatpakalpojumu ļoti strauji mainīgo un sarežģīto tehnoloģisko būtību, nepieciešams regulāri pārskatīt vārtziņu statusu, arī to vārtziņu statusi, kuriem to darbības jomā tuvākajā nākotnē ir paredzams noturīgs un ietekmīgs stāvoklis. Lai visiem tirgus dalībniekiem, to vidū vārtziņiem, nodrošinātu nepieciešamo noteiktību attiecībā uz piemērojamajiem juridiskajiem pienākumiem, ir jānosaka termiņš šādas regulāras pārskatīšanas veikšanai. Tāpat ir svarīgi nodrošināt, lai šādas pārskatīšanas tiek veiktas regulāri un vismaz reizi divos gados.
- (31) Lai nodrošinātu vārtziņa statusa pārskatīšanas efektivitāti, kā arī iespēju pielāgot vārtziņa sniegto platformas pamatpakalpojumu sarakstu, vārtziņiem būtu jāinformē Komisija par visām plānotajām un veiktajām citu platformas pamatpakalpojumu vai jebkādu citu digitālajā nozarē sniegto pakalpojumu sniedzēju iegādēm. Šādai informācijai vajadzētu kalpot ne tikai iepriekšminētajam pārskatīšanas procesam attiecībā uz atsevišķu vārtziņu statusu, bet tai būs arī izšķiroša nozīme, veicot plašāku sāncensības tendenču uzraudzību digitālajā nozarē, un tādējādi tā var būt noderīgs faktors, kas jāņem vērā saistībā ar šajā regulā paredzēto tirgus apsekošanu.
- (32) Lai nodrošinātu vārtziņu sniegto platformas pamatpakalpojumu godīgumu un sāncensību, attiecībā uz šiem pakalpojumiem ir skaidri un nepārprotami jāparedz saskaņotu pienākumu kopums. Šādi noteikumi ir vajadzīgi, lai novērstu vārtziņu īstenotas negodīgas prakses nelabvēlīgas ietekmes risku, tādējādi uzlabojot attiecīgo pakalpojumu darījumdarbības vidi un dodot labumu gan lietotājiem, gan galu galā sabiedrībai kopumā. Ņemot vērā digitālo tirgu straujo un dinamisko dabu, kā arī vārtziņu nozīmīgo ekonomisko spēku, ir svarīgi nodrošināt šo pienākumu faktisku piemērošanu, novēršot to apiešanu. Šim nolūkam attiecīgie pienākumi būtu jāpiemēro jebkurai vārtziņa praksei, neatkarīgi no tās formas un neatkarīgi no tā, vai tā ir līgumiska, komerciāla, tehniska vai cita veida prakse, ciktāl šāda prakse atbilst tādas prakses veidam, uz kuru attiecas kāds no šajā regulā noteiktajiem pienākumiem.
- (33) Šajā regulā noteiktie pienākumi ir ierobežoti līdz nepieciešamajam apmēram un pamatoti, lai novērstu identificēto negodīgo praksi, ko īsteno vārtziņi, un lai nodrošinātu sāncensību attiecībā uz vārtziņu sniegtajiem platformas pamatpakalpojumiem. Tādējādi pienākumiem būtu jāatbilst tiem prakses veidiem, kas ir uzskatāmi par negodīgiem, ņemot vērā digitālās nozares īpatnības un gūto pieredzi, piemēram, ES konkurences noteikumu piemērošanā, kas liecina, ka šādi praksei ir īpaši negatīva tieša ietekme uz komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem. Turklāt ir jāparedz iespēja ar vārtziņiem veikt regulatīvo dialogu ar mērķi pielāgot tos pienākumus, kuru efektivitātes un samērīguma nodrošināšanai varētu būt nepieciešami īpaši īstenošanas pasākumi. Pienākumi būtu jāatjaunina tikai pēc tam, kad ir veikta rūpīga pārbaude par tādu konkrētu prakses veidu būtību un ietekmi, kurus pēc padziļinātas pārbaudes var no jauna identificēt kā negodīgu vai sāncensību ierobežojošu praksi tādā pašā veidā kā šajā regulā noteiktos negodīgas prakses veidus, bet kuri, iespējams, neietilpst pašreizējā pienākumu kopuma piemērošanas jomā.
- (34) Šo dažādo pienākumu piemērošanas un pielāgošanas mehānismu kombinācijai būtu jānodrošina, ka pienākumi attiecas tikai uz novērotajiem negodīgas prakses veidiem, vienlaikus nodrošinot, ka attiecībā uz jauniem vai mainīgiem prakses veidiem var veikt intervenci, ja tā ir nepieciešama un pamatota.
- (35) Šajā regulā noteiktie pienākumi ir nepieciešami, lai risinātu konstatētās sabiedriskās politikas problēmas, jo nav pieejami alternatīvi un mazāk ierobežojoši pasākumi, kuri

pienācīgi panāktu tādu pašu rezultātu, ņemot vērā vajadzību aizsargāt sabiedrisko kārtību un privātumu un apkarot krāpniecisku un maldinošu komercpraksi.

- (36) Tāda prakse kā galalietotāju datu kombinēšana no dažādiem avotiem vai lietotāju pierakstīšana dažādiem vārtziņu pakalpojumiem nodrošina vārtziņiem potenciālas priekšrocības datu uzkrāšanas ziņā, tādējādi palielinot šķēršļus ienākšanai tirgū. Lai novērstu, ka vārtziņi negodīgi apdraud sāncensību platformas pamatpakalpojumu jomā, viņiem būtu jānodrošina saviem galalietotājiem brīva iespēja izvēlēties šādu darījumdarbības praksi, piedāvājot mazāk personalizētu alternatīvu. Šādai iespējai būtu jāattiecas uz visiem iespējamajiem persondatu gūšanas avotiem, ieskaitot paša vārtziņa pakalpojumus, kā arī trešo personu tīmekļa vietnes, un galalietotāji būtu par to proaktīvi, nepārprotami, skaidri un tieši jāinformē.
- (37) Atsevišķos gadījumos vārtziņi, ņemot vērā to stāvokli, varētu ierobežot savu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu komerciālo lietotāju spēju piedāvāt patērētājiem preces vai pakalpojumus ar izdevīgākiem nosacījumiem, to skaitā cenu, izmantojot citus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus. Šādiem ierobežojumiem ir būtiska atturoša ietekme uz vārtziņu komerciālajiem lietotājiem attiecībā uz alternatīvu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu izmantošanu, un tas ierobežo sāncensību starp platformām, kas savukārt ierobežo alternatīvu tiešsaistes starpniecības kanālu izvēles iespējas galalietotājiem. Lai nodrošinātu, ka vārtziņu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu komerciālie lietotāji var brīvi izvēlēties alternatīvus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus un diferencēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem tie piedāvā savus produktus vai pakalpojumus saviem galalietotājiem, nevajadzētu pieļaut, ka vārtziņi ierobežo komerciālo lietotāju izvēli diferencēt komerciālos nosacījumus, arī cenu. Šāds ierobežojums būtu jāpiemēro visiem pasākumiem ar līdzvērtīgu ietekmi, piemēram, palielinātām komisijas maksām vai komerciālo lietotāju piedāvājumu izņemšanai no sortimenta.
- (38) Lai nepieļautu vēl lielāku atkarību no vārtziņu platformas pamatpakalpojumiem, būtu jānodrošina iespēja šo vārtziņu komerciālajiem lietotājiem brīvi reklamēt un izvēlēties izplatīšanas kanālu, ko tie uzskata par vispiemērotāko mijiedarbībai ar jebkuriem galalietotājiem, kurus šie komerciālie lietotāji jau ir piesaistījuši, izmantojot vārtziņu sniegtos platformas pamatpakalpojumus. Savukārt galalietotājiem vajadzētu būt iespējai brīvi izvēlēties šādu komerciālo lietotāju piedāvājumus un slēgt līgumus ar tiem, izmantojot vai nu vārtziņa platformas pamatpakalpojumus, ja piemērojams, vai arī komerciālā lietotāja tiešās izplatīšanas kanālu vai citu netiešās izplatīšanas kanālu, ko šāds komerciālais lietotājs var izmantot. Tam būtu jāattiecas uz piedāvājumu reklamēšanu un līgumu noslēgšanu starp komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem. Turklāt nevajadzētu mazināt vai ierobežot galalietotāju iespējas brīvi iegūt saturu, abonementus, funkcijas vai citus elementus ārpus vārtziņa platformas pamatpakalpojumiem. Jo īpaši būtu jānovērš, ka vārtziņi ierobežo lietotāju piekļuvi šādiem pakalpojumiem un to izmantošanu, izmantojot lietojumprogrammu, kas darbojas to platformas pamatpakalpojumā. Piemēram, būtu jānodrošina, lai abonentiem, kas iegādājušies tiešsaistes saturu ārpus lietojumprogrammas lejupielādes vai lietojumprogrammu veikalā, netiek liegta piekļuve šādam tiešsaistes saturam lietojumprogrammā, kas ir pieejama vārtziņa platformas pamatpakalpojumā, vienkārši tāpēc, ka tas tika iegādāts ārpus šādas lietojumprogrammas vai lietojumprogrammu veikala.
- (39) Lai nodrošinātu godīgu komerciālo vidi un aizsargātu sāncensību digitālajā nozarē, ir svarīgi aizsargāt komerciālo lietotāju tiesības paust bažas par vārtziņu negodīgu rīcību jebkurā attiecīgajā administratīvajā vai citā valsts iestādē. Piemēram, komerciālie

lietotāji varētu sūdzēties par dažādiem negodīgas prakses veidiem, piemēram, diskriminējošiem piekļuves nosacījumiem, komerciālo lietotāju kontu nepamatotu slēgšanu vai neskaidru pamatojumu produktu izņemšanai no sortimenta. Tāpēc būtu jāaizliedz jebkura prakse, kas jebkādā veidā traucētu izmantot šādu iespēju paust bažas vai izmantot pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus, piemēram, izmantojot konfidencialitātes klauzulas līgumos vai citos rakstveida noteikumos. Tam nevajadzētu skart komerciālo lietotāju un vārtziņu tiesības savos līgumos noteikt lietošanas noteikumus, kā arī likumīgu sūdzību izskatīšanas mehānismu, alternatīvu strīdu izšķiršanas mehānismu vai konkrētu tiesu jurisdikcijas izmantošanu, ievērojot attiecīgos Savienības un valsts tiesību aktus. Tāpēc tam arī nevajadzētu skart vārtziņu nozīmi cīņā pret nelikumīgu saturu tiešsaistē.

- (40) Identifikācijas pakalpojumi ir būtiski, lai komerciālie lietotāji varētu veikt savu darījumdarbību, jo tie ļauj tiem ne tikai optimizēt pakalpojumus, ciktāl tas ir atļauts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/58/EK³³, bet arī veicināt uzticēšanos tiešsaistes darījumiem saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem. Tāpēc vārtziņiem savs platformas pamatpakalpojumu sniedzēja statuss nebūtu jāizmanto, lai pieprasītu saviem atkarīgajiem komerciālajiem lietotājiem iekļaut jebkādus vārtziņa sniegtos identifikācijas pakalpojumus kā daļu no šo komerciālo lietotāju sniegtajiem pakalpojumiem vai piedāvātajiem produktiem saviem galalietotājiem, ja šādiem komerciālajiem lietotājiem ir pieejami citi identifikācijas pakalpojumi.
- (41) Vārtziņiem nevajadzētu ierobežot galalietotāju brīvu izvēli, tehniski liedzot pārslēgšanos starp dažādām lietojumprogrammām un pakalpojumiem vai to abonēšanu. Tāpēc vārtziņiem būtu jānodrošina brīva izvēle neatkarīgi no tā, vai viņi ir tādas aparātūras ražotāji, kura tiek izmantota šādu lietojumprogrammu vai pakalpojumu piekļuvei, un nevajadzētu radīt mākslīgus tehniskos šķēršļus, kuri pārslēgšanos padara neiespējamu vai neefektīvu. Noteikta produkta vai pakalpojuma piedāvāšana galalietotājiem, tai skaitā veicot iepriekšēju instalēšanu, kā arī galalietotājiem sniegtā piedāvājuma uzlabošana, piemēram, piedāvājot izdevīgākas cenas vai labāku kvalitāti, pati par sevi nav uzskatāma par šķērslī, kas kavē pārslēgšanos.
- (42) Nosacījumi, saskaņā ar kuriem vārtziņi sniedz tiešsaistes reklāmas pakalpojumus komerciālajiem lietotājiem, ieskaitot gan reklāmdevējus, gan izdevējus, bieži vien ir nepārredzami un neskaidri. Šī neskaidrība daļēji ir saistīta ar dažu platformu praksi, kā arī ar mūsdienu programmatiskās reklāmas sistēmu sarežģītību. Tiek uzskatīts, ka nozare pēc jaunu privātuma tiesību aktu ieviešanas ir kļuvusi vēl nepārredzamāka, un paredzams, ka paziņotā trešo personu sīkfailu dzēšana vēl vairāk veicinās tās nepārskatāmību. Tā rezultātā reklāmdevējiem un izdevējiem bieži vien trūkst informācijas un zināšanu par viņu iegādāto reklāmas pakalpojumu nosacījumiem, kas samazina viņu iespējas pāriet pie alternatīviem tiešsaistes reklāmas pakalpojumu sniedzējiem. Turklāt tiešsaistes reklāmas izmaksas, visticamāk, būs lielākas, nekā tās būtu taisnīgākā, pārredzamākā un konkurējošākā platformu vidē. Šīs lielākās izmaksas, visticamāk, atspoguļosies cenās, ko galalietotāji maksā par daudziem ikdienas produktiem un pakalpojumiem, kas ir atkarīgi no tiešsaistes reklāmas izmantošanas. Tāpēc pārredzamības pienākumos būtu jāparedz, ka vārtziņi

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (Direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.).

reklāmdevējiem un izdevējiem, kuriem tie sniedz tiešsaistes reklāmas pakalpojumus, pēc pieprasījuma un iespēju robežās nodrošina informāciju, kas abām pusēm ļauj saprast, kāda cena samaksāta par katru no dažādajiem reklāmas pakalpojumiem, kuri sniegti kā daļa no attiecīgās reklamēšanas vērtības ķēdes.

- (43) Noteiktos apstākļos vārtzinim var būt divējāda funkcija kā platformas pamatpakalpojumu sniedzējam, jo tas nodrošina platformas pamatpakalpojumu saviem komerciālajiem lietotājiem un tajā pašā laikā konkurē ar tiem pašiem komerciālajiem lietotājiem, sniedzot tāds pašus vai līdzīgus pakalpojumus vai piedāvājot tāds pašus vai līdzīgus produktus tiem pašiem galalietotājiem. Šādos apstākļos vārtzinis var gūt labumu no savas divējādās funkcijas, izmantojot datus, kas iegūti no komerciālo lietotāju veiktajiem darījumiem pamatplatformā, savu pakalpojumu vajadzībām, kuri ir līdzīgi komerciālo lietotāju sniegtajiem pakalpojumiem. Tas var būt, piemēram, gadījumā, ja vārtzinis nodrošina tiešsaistes tirdzniecības vietu vai lietotņu veikalu komerciālajiem lietotājiem un vienlaikus piedāvā pakalpojumus šiem komerciālajiem lietotājiem kā tiešsaistes mazumtirgotājs vai lietojumprogrammu nodrošinātājs. Lai novērstu to, ka vārtziņi negodīgi izmanto savu divējādo funkciju, būtu jānodrošina, ka viņi atturas izmantot apkopotus vai neapkopotus datus, kas var ietvert anonimizētus datus un persondatus, kuri nav publiski pieejami, lai piedāvātu pakalpojumus, kas līdzinās to komerciālo lietotāju sniegtajiem pakalpojumiem. Šis pienākums būtu jāattiecinā uz vārtzini kopumā, arī uz tā struktūrvienību, kas konkurē ar platformas pamatpakalpojuma komerciālajiem lietotājiem, bet ne tikai uz to.
- (44) Lai piedāvātu preces un sniegtu pakalpojumus galalietotājiem, komerciālie lietotāji var iegādāties arī reklāmas pakalpojumus no platformas pamatpakalpojumu sniedzēja. Šādā gadījumā ir iespējams, ka dati netiek ģenerēti platformas pamatpakalpojumā, bet gan komerciālais lietotājs tos nodrošina platformas pamatpakalpojumam, vai arī tie tiek ģenerēti, pamatojoties uz tā darbībām, izmantojot attiecīgo platformas pamatpakalpojumu. Dažos gadījumos šim platformas pamatpakalpojumam, kas nodrošina reklāmu, var būt divējāda funkcija — kā starpniekam un kā reklāmas pakalpojumu sniedzējam. Līdz ar to pienākums, kas aizliedz vārtzinim ar divējādu funkciju izmantot komerciālo lietotāju datus, būtu jāpiemēro arī attiecībā uz tiem datiem, kurus platformas pamatpakalpojums ir saņēmis no uzņēmumiem, lai sniegtu reklāmas pakalpojumus saistībā ar šo platformas pamatpakalpojumu.
- (45) Attiecībā uz mākoņpakalpojumiem šim pienākumam būtu jāattiecas arī uz tiem datiem, kurus nodrošina vai ģenerē vārtziņa komerciālie lietotāji saistībā ar vārtziņa mākoņpakalpojuma izmantošanu vai izmantojot vārtziņa lietojumprogrammu veikalu, kas mākoņpakalpojumu galalietotājiem ļauj piekļūt lietojumprogrammām. Šim pienākumam nebūtu jāskar vārtziņa tiesības apkopotus datus izmantot, lai sniegtu datu analīzes papildpakalpojumus, nodrošinot atbilstību Regulai 2016/679 un Direktīvai 2002/58/EK, kā arī šajā regulā paredzētajiem attiecīgajiem pienākumiem attiecībā uz papildpakalpojumiem.
- (46) Vārtzinis var izmantot dažādus līdzekļus, ar kuriem veicināt savus pakalpojumus vai produktus savā platformas pamatpakalpojumā, un tādējādi nelabvēlīgi ietekmēt tāds pašus vai līdzīgus pakalpojumus, ko galalietotāji varētu saņemt ar trešo personu starpniecību. Tas, piemēram, var būt gadījums, kad vārtzinis ir iepriekš instalējis noteiktas lietojumprogrammas vai pakalpojumus. Lai nodrošinātu galalietotājam izvēles iespēju, vārtzinim nevajadzētu liegt galalietotājiem atinstalēt platformas pamatpakalpojumā iepriekš instalētas lietojumprogrammas un tādējādi veicināt viņu pašu lietojumprogrammu izmantošanu.

- (47) Vārtziņu noteikumi par lietojumprogrammu izplatīšanu noteiktos apstākļos var ierobežot galalietotāju spēju instalēt un faktiski izmantot trešo personu lietojumprogrammas vai lietojumprogrammu veikalus attiecīgā vārtziņa operētājsistēmās vai aparatūrā un ierobežot galalietotāju iespējas piekļūt šīm lietojumprogrammām vai lietojumprogrammu veikaliem ārpus šā vārtziņa platformas pamatpakalpojumiem. Šādi ierobežojumi var ierobežot lietojumprogrammu izstrādātāju spēju izmantot alternatīvus izplatīšanas kanālus un galalietotāju spēju izvēlēties starp dažādām lietojumprogrammām no dažādiem izplatīšanas kanāliem, un tie būtu jāaizliedz kā negodīgi ierobežojumi, kas varētu vājināt sāncensību platformas pamatpakalpojumu jomā. Lai nodrošinātu, ka trešo personu lietojumprogrammas vai lietojumprogrammu veikali neapdraud vārtziņa nodrošinātās aparatūras vai operētājsistēmas integritāti, attiecīgais vārtzinis var īstenot samērīgus tehniskus vai līgumiskus pasākumus šā mērķa sasniegšanai, ja vārtzinis pierāda, ka šādi pasākumi ir nepieciešami un pamatoti un ka nav pieejami mazāk ierobežojoši līdzekļi, kuri nodrošinātu aparatūras vai operētājsistēmas integritāti.
- (48) Vārtziņi bieži vien ir vertikāli integrēti un ar savu platformas pamatpakalpojumu starpniecību vai ar tāda komerciālā lietotāja starpniecību, kuru tie kontrolē, piedāvā noteiktus produktus vai pakalpojumus galalietotājiem, un tas bieži izraisa interešu konfliktus. Tas var ietvert situāciju, kad vārtzinis piedāvā savus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, izmantojot tiešsaistes meklētājprogrammu. Piedāvājot šos produktus vai pakalpojumus platformas pamatpakalpojumā, vārtziņi piedāvājumu klāstā var rezervēt labāku ranžēšanas pozīciju savam piedāvājumam salīdzinājumā ar to trešo personu produktiem, kuras arī darbojas šajā platformas pamatpakalpojumā. Tas var notikt, piemēram, attiecībā uz produktiem vai pakalpojumiem, arī citiem platformas pamatpakalpojumiem, kas tiešsaistes meklētājprogrammu parādītajos rezultātos ir sakārtoti prioritārā secībā vai kas daļēji vai pilnībā ir iegulti tiešsaistes meklētājprogrammu rezultātos vai noteiktas tēmas rezultātu grupās, kuras tiek parādītas kopā ar tādas tiešsaistes meklētājprogrammas rezultātiem, kuru daži galalietotāji uzskata vai izmanto kā no tiešsaistes meklētājprogrammas atšķirīgu vai to papildinošu pakalpojumu. Kā citus piemērus var minēt lietojumprogrammas, kas tiek izplatītas lietojumprogrammu veikalos, vai produktus vai pakalpojumus, kuri tiek izcelti un parādīti sociālā tīkla jaunumu plūsmā, vai produktus vai pakalpojumus, kas ir sakārtoti meklēšanas rezultātos vai tiek parādīti tiešsaistes tirdzniecības vietā. Šādos apstākļos vārtzinim ir divējāda funkcija kā starpniekam attiecībā uz trešo personu pakalpojumu sniedzējiem un kā vārtziņa produktu vai pakalpojumu tiešajam sniedzējam. Līdz ar to šiem vārtziņiem ir iespēja tiešā veidā vājināt šo produktu vai pakalpojumu konkurētspēju šajos platformas pamatpakalpojumos, kaitējot tiem komerciālajiem lietotājiem, kurus vārtzinis nekontrolē.
- (49) Šādās situācijās vārtzinim nebūtu jārada nekāda veida diferencēta vai preferenciāla attieksme attiecībā uz ranžēšanu platformas pamatpakalpojumā, izmantojot juridiskus, komerciālus vai tehniskus līdzekļus, dodot priekšroku tiem produktiem vai pakalpojumiem, ko tas piedāvā pats vai ar tā kontrolēta komerciālā lietotāja starpniecību. Lai nodrošinātu šā pienākuma lietderību, būtu arī jānodrošina, ka nosacījumi, kas attiecas uz šādu ranžēšanu, ir kopumā godīgi. Šajā saistībā ranžēšanai būtu jāaptver visi relatīvās pamanāmības veidi, ieskaitot attēlošanu, vērtēšanu, saistīšanu vai balss rezultātus. Lai nodrošinātu, ka šis pienākums ir lietderīgs un to nevar apiet, tas būtu jāpiemēro arī visiem pasākumiem, kam var būt līdzvērtīga ietekme uz diferencēto vai preferenciālo ranžēšanas režīmu. Šā pienākuma īstenošana

un izpilde būtu jāveicina arī vadlīnijām, kas pieņemtas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1150 5. pantu³⁴.

- (50) Vārtziņiem nevajadzētu ierobežot vai liegt galalietotājiem brīvu izvēli, tehniski liedzot pārslēgties starp dažādām lietojumprogrammām vai pakalpojumiem vai tos abonēt. Tas ļautu lielākam skaitam pakalpojumu sniedzēju piedāvāt savus pakalpojumus, tādējādi nodrošinot plašākas izvēles iespējas galalietotājam. Vārtziņiem būtu jānodrošina izvēles brīvība neatkarīgi no tā, vai tie ir tādas aparātūras ražotāji, kura tiek izmantota šādu lietojumprogrammu vai pakalpojumu piekļuvei, un tie nedrīkst radīt mākslīgus tehniskos šķēršļus, kuri pārslēgšanos padara neiespējamu vai neefektīvu. Attiecīgā produkta vai pakalpojuma piedāvājums patērētājiem, arī ar iepriekšēju instalēšanu, kā arī galalietotājiem sniegtā piedāvājuma uzlabošana, piemēram, piedāvājot izdevīgākas cenas vai uzlabojot kvalitāti, pati par sevi nav uzskatāma par šķērslī, kas kavē pārslēgšanos.
- (51) Vārtziņi var traucēt galalietotāju spējai piekļūt tiešsaistes saturam un pakalpojumiem, arī lietojumprogrammām. Tāpēc būtu jāizstrādā noteikumi, kuri nodrošinātu, ka vārtziņu īstenotā prakse neapdraud galalietotāju tiesības piekļūt atvērtam internetam. Vārtziņi var arī tehniski ierobežot galalietotāju spēju faktiski pārslēgties starp dažādiem interneta piekļuves pakalpojumu sniedzējiem, proti, kontrolējot operētājsistēmas vai aparāturu. Tas apdraud vienlīdzīgas konkurences principus attiecībā uz interneta piekļuves pakalpojumiem un galu galā kaitē galalietotājiem. Tāpēc būtu jānodrošina, ka vārtziņi nepamatoti neierobežo galalietotāju iespējas izvēlēties savu interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēju.
- (52) Vārtziņiem var būt divējāda funkcija arī kā operētājsistēmu izstrādātājiem un ierīču ražotājiem, ieskaitot jebkuru tehnisku funkcionalitāti, kas šādai ierīcei var būt. Piemēram, vārtzinis, kas ir ierīces ražotājs, var ierobežot piekļuvi dažām šīs ierīces funkcijām, piemēram, tuvā lauka sakaru tehnoloģijai un šīs tehnoloģijas lietošanai izmantotajai programmatūrai, kas var būt nepieciešamas, lai vārtzinis, kā arī jebkura potenciāla trešā persona, kas sniedz šo papildpakalpojumu, varētu faktiski sniegt šādu papildpakalpojumu. Šāda piekļuve var būt nepieciešama arī lietojumprogrammām, kuras ir saistītas ar attiecīgajiem papildpakalpojumiem, lai tās varētu faktiski nodrošinātu līdzīgas funkcijas kā tās, ko piedāvā vārtziņi. Ja šāda divējāda funkcija tiek izmantota tādā veidā, kas neļauj alternatīviem papildpakalpojumu sniedzējiem vai lietojumprogrammām ar vienādiem nosacījumiem piekļūt vienai un tai pašai operētājsistēmai, aparātūras vai programmatūras funkcijām, kas ir pieejamas vai ko izmanto vārtzinis, sniedzot jebkārus papildpakalpojumus, tas var būtiski apdraudēt šādu papildpakalpojumu sniedzēju inovāciju, kā arī šādu papildpakalpojumu galalietotāju izvēles iespējas. Tāpēc būtu jāpiemēro pienākums vārtziņiem nodrošināt piekļuvi ar vienādiem nosacījumiem un sadarbību ar to pašu operētājsistēmu, aparāturu vai programmatūras funkcijām, kas ir pieejamas vārtzinim vai ko vārtzinis izmanto papildpakalpojuma sniegšanai.
- (53) Nosacījumi, saskaņā ar kuriem vārtziņi sniedz tiešsaistes reklāmas pakalpojumus komerciālajiem lietotājiem, to vidū gan reklāmdevējiem, gan izdevējiem, bieži vien ir nepārredzami un neskaidri. Tā rezultātā reklāmdevējiem un izdevējiem bieži vien trūkst informācijas par konkrētās reklāmas ietekmi. Lai vēl vairāk uzlabotu godīgumu, pārredzamību un sāncensību attiecībā uz tiem tiešsaistes reklāmas pakalpojumiem, kas

³⁴ Komisijas paziņojums: Vadlīnijas par ranžēšanas pārredzamību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1150 (OV C 424, 8.12.2020, 1. lpp.).

ir noteikti šajā regulā un ir pilnīgi integrēti citos platformas pamatpakalpojumos, kurus nodrošina tas pats pakalpojumu sniedzējs, noteiktajiem vārtziņiem būtu pēc pieprasījuma jānodrošina reklāmdevējiem un izdevējiem bezmaksas piekļuve vārtziņa rīcībā esošajiem veikspējas mērīšanas rīkiem un informācijai, kas nepieciešama reklāmdevējiem, reklāmas aģentūrām, kuras darbojas reklāmas izvietotāja uzņēmuma vārdā, kā arī izdevējiem, lai tie veiktu neatkarīgu attiecīgo tiešsaistes reklāmas pakalpojumu pārbaudi.

- (54) Vārtziņi gūst labumu no piekļuves milzīgam datu apjomam, ko tie vāc, sniedzot platformas pamatpakalpojumus, kā arī citus digitālos pakalpojumus. Lai nodrošinātu, ka vārtziņi nemazina sāncensību platformas pamatpakalpojumu jomā, kā arī dinamiskās digitālās nozares inovācijas potenciālu, ierobežojot komerciālo lietotāju spēju faktiski pārnest savus datus, komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem būtu jāpiešķir faktiska un tūlītēja piekļuve datiem, ko tie sniedz vai ģenerē, izmantojot attiecīgos vārtziņa platformas pamatpakalpojumus, strukturētā, plaši lietotā un mašīnlasāmā formātā. Tas būtu jāattiecina arī uz visiem citiem datiem dažādos datu apkopošanas līmeņos, kas var būt vajadzīgi, lai faktiski nodrošinātu šādu pārnēsāmību. Tāpat būtu jānodrošina iespēja komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem faktiski pārnest šos datus reāllaikā, piemēram, izmantojot augstas kvalitātes lietojumprogrammu programmēšanas saskarnes. Savukārt, sekmējot pārslēgšanos vai daudzviesošānu, būtu jāpalielina komerciālo lietotāju un galalietotāju izvēles iespējas un jāstimulē vārtziņi un komerciālie lietotāji ieviest jauninājumus.
- (55) Komerciālie lietotāji, kas izmanto liela apjoma platformas pamatpakalpojumus, kurus sniedz vārtziņi, un šādu komerciālo lietotāju galalietotāji nodrošina un ģenerē lielu datu apjomu, arī datus, kas iegūti šādas izmantošanas rezultātā. Lai nodrošinātu, ka komerciālajiem lietotājiem ir piekļuve attiecīgajiem šādi radītajiem datiem, vārtzinim pēc pieprasījuma būtu jānodrošina netraucēta un bezmaksas piekļuve šādiem datiem. Šāda piekļuve būtu jāpiešķir arī trešām personām, ar kurām komerciālais lietotājs ir noslēdzis līgumu un kuras nodrošina šādu datu apstrādi komerciālajam lietotājam. Tas var attiekties uz datiem, ko sniedz vai ģenerē tie paši komerciālie lietotāji un tie paši šo komerciālo lietotāju galalietotāji saistībā ar citiem pakalpojumiem, ko sniedz tas pats vārtzinis, ja tas ir cieši saistīts ar attiecīgo pieprasījumu. Šajā nolūkā vārtzinim nebūtu jāizmanto nekādi līgumiski vai cita veida ierobežojumi, kas liegtu komerciālajiem lietotājiem piekļuvi attiecīgajiem datiem, un tam būtu jānodrošina iespēja komerciālajiem lietotājiem saņemt savu galalietotāju piekrišanu par piekļuvi šādiem datiem un to izgūšanu, ja šāda piekrišana ir nepieciešama saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 un Direktīvu 2002/58/EK. Turklāt vārtziņiem, izmantojot piemērotus tehniskos pasākumus, piemēram, ieviešot augstas kvalitātes lietojumprogrammu programmēšanas saskarnes, būtu jāatvieglo piekļuve šiem datiem reāllaikā.
- (56) Tiešsaistes meklētājprogrammu vērtība to attiecīgajiem komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem palielinās, palielinoties šādu lietotāju kopējam skaitam. Tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji apkopo un uzglabā apkopotās datu kopas, kuras ietver informāciju par to, ko lietotāji meklēja, un par to mijiedarbību ar parādītajiem rezultātiem. Tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji apkopo šos datus no meklējumiem, kas veikti, izmantojot to tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumus, un attiecīgā gadījumā no meklējumiem, kas veikti to lejupējo darbīdumdarbības partneru platformās. Vārtziņu piekļuve šādiem ranžējuma, vaicājumu, klikšķu un skatījumu datiem ir nozīmīgs šķērslis ienākšanai tirgū un darbības paplašināšanai, kas vājina sāncensību tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu jomā. Tāpēc būtu jāpiemēro pienākums vārtziņiem saskaņā ar

taisnīgiem, saprātīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem nodrošināt piekļuvi šiem ranžējuma, vaicājumu, klikšķu un skatījumu datiem saistībā ar bezmaksas un apmaksātu meklēšanu, ko patērētāji ģenerē, izmantojot tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumus, citiem šādu pakalpojumu sniedzējiem, lai šie trešo personu pakalpojumu sniedzēji varētu optimizēt savus pakalpojumus un konkurēt ar attiecīgajiem platformas pamatpakalpojumiem. Šāda piekļuve būtu jāpiešķir arī trešām personām, kuras nolīdzis meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējs un kuras darbojas kā šīs meklētājprogrammas datu apstrādātājas. Sniedzot piekļuvi saviem meklēšanas datiem, vārtzinim būtu jānodrošina galalietotāju persondatu aizsardzība, izmantojot piemērotus līdzekļus un būtiski nemazinot datu kvalitāti vai lietderību.

- (57) Vārtziņi, kas nodrošina piekļuvi lietojumprogrammu veikaliem, ir svarīga vārteja komerciālajiem lietotājiem, kuri cenšas sasniegt galalietotājus. Ņemot vērā šo vārtziņu un to lietojumprogrammu veikalu komerciālo lietotāju nevienlīdzīgās iespējas aizstāvēt savas intereses, būtu jālīdz iespējas šiem vārtziņiem izvirzīt vispārējus nosacījumus, arī cenu noteikšanas nosacījumus, kuri būtu negodīgi vai izraisītu nepamatotu diferenciāciju. Cenu noteikšanas vai citi vispārīgi piekļuves nosacījumi būtu jāuzskata par negodīgiem, ja tie izjauc līdzsvaru starp tiesībām un pienākumiem, kas uzlikti komerciālajiem lietotājiem, vai piešķir vārtzinim priekšrocības, kuras ir nesamērīgas ar pakalpojumu, ko vārtzinis sniedz komerciālajiem lietotājiem, vai rada neizdevīgus apstākļus komerciālajiem lietotājiem, kad tie sniedz tādus pašus vai līdzīgus pakalpojumus kā vārtzinis. Lai noteiktu vispārējo piekļuves nosacījumu taisnīgumu, par atskaites punktiem var izmantot šādus kritērijus: cenas vai nosacījumi, ko tiem pašiem vai līdzīgiem pakalpojumiem piemēro citi lietojumprogrammu veikalu darbības nodrošinātāji; cenas vai nosacījumi, ko lietojumprogrammu veikala darbības nodrošinātājs piemēro dažādiem saistītiem vai līdzīgiem pakalpojumiem vai dažādiem galalietotāju veidiem; cenas vai nosacījumi, ko lietojumprogrammu veikala darbības nodrošinātājs piemēro vienam un tam pašam pakalpojumam dažādos ģeogrāfiskos reģionos; cenas vai nosacījumi, ko lietojumprogrammu veikala darbības nodrošinātājs piemēro tam pašam pakalpojumam, ko vārtzinis piedāvā pats sev. Šim pienākumam nevajadzētu noteikt piekļuves tiesības, un tam nevajadzētu skart lietojumprogrammu veikalu darbības nodrošinātāju spēju uzņemties vajadzīgo atbildību cīņā pret nelikumīgu un nevēlamu saturu, kā noteikts regulā [Digitālo pakalpojumu tiesību aktā].
- (58) Lai nodrošinātu šajā regulā noteikto pienākumu pienācīgu izpildi, vienlaikus pārliecinoties, ka šie pienākumi attiecas tikai uz pasākumiem, kas ir vajadzīgi, lai nodrošinātu sāncensību un novērstu vārtziņu negodīgas prakses nelabvēlīgo ietekmi, ir svarīgi tos skaidri definēt un ierobežot, lai vārtzinis varētu tos nekavējoties izpildīt, pilnībā ievērojot Regulu (ES) 2016/679 un Direktīvu 2002/58/EK, kā arī tiesību aktus par patērētāju aizsardzību, kiberdrošību un produktu drošību. Vārtziņiem atbilstība šai regulai būtu jānodrošina integrētā veidā. Tāpēc vajadzīgajiem pasākumiem būtu jābūt attiecīgā gadījumā pēc iespējas vairāk integrētiem vārtziņu izmantotajos tehnoloģiskajos risinājumos. Tomēr atsevišķos gadījumos pēc dialoga ar attiecīgo vārtzini Komisijai var būt lietderīgi sīkāk precizēt dažus pasākumus, kas attiecīgajam vārtzinim būtu jāveic, lai pilnvērtīgi izpildītu tos pienākumus, kurus ir iespējams precizēt detalizētāk. Šādam regulatīvajam dialogam būtu jāveicina vārtziņu atbilstība un jāpaātrina regulas pareiza īstenošana.
- (59) Kā papildu elements proporcionalitātes nodrošināšanai vārtziņiem būtu jānodod iespēja pieprasīt noteikta pienākuma apturēšanu, ciktāl tas nepieciešams, ārkārtas apstākļos, kurus vārtzinis nevar kontrolēt, piemēram, neparedzēta ārēja satricinājuma gadījumā,

kas uz laiku ir būtiski samazinājis ievērojamas galalietotāju daļas pieprasījumu pēc attiecīgā platformas pamatpakalpojuma, savukārt vārtzinis pierāda, ka attiecīgā pienākuma ievērošana apdraud attiecīgā vārtziņa darbību ekonomisko dzīvotspēju Savienībā.

- (60) Ārkārtas apstākļos, kurus attaisno atsevišķi sabiedrības morāles, sabiedrības veselības vai sabiedrības drošības apsvērumi, Komisijai vajadzētu būt iespējai pieņemt lēmumu, ka attiecīgais pienākums neattiecas uz konkrētu platformas pamatpakalpojumu. Šādu sabiedrības interešu skaršana var liecināt par to, ka izmaksas sabiedrībai kopumā par noteikta pienākuma izpildi noteiktā izņēmuma gadījumā būtu pārāk augstas un līdz ar to nesamērīgas. Regulatīvajam dialogam, ko izmanto, lai veicinātu atbilstības nodrošināšanu ar ierobežotām apturēšanas un atbrīvojumu piemērošanas iespējām, būtu jānodrošina šajā regulā noteikto pienākumu samērīgums, nemazinot paredzēto *ex ante* ietekmi uz godīgumu un sāncensību.
- (61) Attiecībā uz jebkādas tādas potenciāli negatīvas ietekmes novērtēšanu, ko izraisa novērotā vārtziņu prakse vākt un uzkrāt lielu datu apjomu no galalietotājiem, būtiska ir galalietotāju datu un privātuma interešu aizsardzība. Nodrošinot vārtziņu izmantotās profilēšanas prakses pienācīgu pārredzamību, tiek veicināta sāncensība platformas pamatpakalpojumu jomā, izdarot ārēju spiedienu uz vārtziņiem, lai novērstu, ka patērētāju padziļināta profilēšana kļūst par nozares standartu, ņemot vērā to, ka potenciālie jaunpienācēji vai jaunuzņēmumi nevar piekļūt datiem vienādā apjomā, intensitātē un līdzīgā mērogā. Uzlabotai pārredzamībai vajadzētu nodrošināt iespējas citiem platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem labāk izcelties, izmantojot uzlabotas privātuma garantēšanas iespējas. Lai nodrošinātu šā pārredzamības pienākuma minimālo efektivitātes līmeni, vārtziņiem būtu jāsniedz vismaz apraksts par to, uz kāda pamata tiek veikta profilēšana, arī par to, vai tiek izmantoti persondati un dati, kas iegūti no lietotāju darbības, par veikto apstrādi, par profila sagatavošanas un lietošanas mērķi, par šādas profilēšanas ietekmi uz vārtziņa pakalpojumiem un par pasākumiem, kas veikti, lai informētu galalietotājus par šādas profilēšanas attiecīgo izmantošanu un lai saņemtu viņu piekrišanu.
- (62) Lai nodrošinātu šīs regulas mērķu pilnīgu un ilgstošu sasniegšanu, Komisijai būtu jāspēj novērtēt, vai platformas pamatpakalpojumu sniedzējs būtu jānosaka par vārtzini, ja tas neatbilst šajā regulā noteiktajām kvantitatīvajām robežvērtībām, vai vārtziņa sistemātiska neatbilstība pamato papildu aizsardzības līdzekļu piemērošanu, vai būtu jāpārskata to pienākumu saraksts, kuri attiecas uz vārtziņu īstenotu negodīgu praksi, un vai būtu jānosaka papildu prakses veidi, kas ir tikpat negodīgi un ierobežo sāncensību digitālajā tirgū. Lai atbalstītu šīs regulas *ex ante* ietekmi uz konkurētspēju un taisnīgumu digitālajā nozarē un nodrošinātu vajadzīgo juridiskās noteiktības pakāpi, šāda novērtējuma pamatā vajadzētu būt tirgus apsekošanai, kas jāveic atbilstošā laikposmā, izmantojot skaidras procedūras un termiņus.
- (63) Pēc tirgus apsekošanas varētu konstatēt, ka kāds uzņēmums, kas sniedz platformas pamatpakalpojumu, atbilst visiem vispārējiem kvalitatīvajiem kritērijiem, lai tam varētu noteikt vārtziņa statusu. Tad tam principā būtu jāievēro visi attiecīgie pienākumi, kas noteikti šajā regulā. Tomēr attiecībā uz vārtziņiem, kurus Komisija ir atzinusi par tādiem, kuri varētu iegūt ietekmīgu un noturīgu stāvokli tuvākajā laikā, Komisijai būtu jāpiemēro tikai tādi pienākumi, kas ir vajadzīgi un piemēroti, lai novērstu to, ka attiecīgais vārtzinis iegūst ietekmīgu un noturīgu stāvokli savas darbības jomā. Attiecībā uz šādiem jauniem vārtziņiem Komisijai būtu jāņem vērā, ka šis statuss principā ir pagaidu statuss, tāpēc konkrētajā brīdī būtu jāizlemj, vai šādam platformas pamatpakalpojumu sniedzējam būtu jāpiemēro visi vārtziņa pienākumi, jo

tas ir ieguvis ietekmīgu un noturīgu stāvokli, vai arī nosacījumi vārtziņa statusa noteikšanai galu galā nav izpildīti, un tāpēc visi iepriekš noteiktie pienākumi būtu jāatceļ.

- (64) Komisijai būtu jāpārbauda un jānovērtē, vai ir pamatoti piemērot ar rīcību saistītus vai — attiecīgā gadījumā — strukturālus papildu aizsardzības līdzekļus, lai nodrošinātu, ka vārtzinis nevar traucēt šīs regulas mērķu sasniegšanu, sistemātiski pārkāpjot vienu vai vairākus šajā regulā noteiktos pienākumus, tādējādi vēl vairāk nostiprinot vārtziņa stāvokli. Tas būtu tadā gadījumā, ja vārtziņa lielums iekšējā tirgū būtu vēl vairāk pieaudzis, komerciālo lietotāju un galalietotāju ekonomiskā atkarība no vārtziņa platformas pamatpakalpojumiem būtu vēl vairāk pastiprināta, tā kā ir palielinājies to skaits un vārtzinis gūst labumu no sava stāvokļa nostiprināšanas. Tāpēc šādos gadījumos Komisijai vajadzētu būt pilnvarām piemērot jebkādas ar rīcību saistītus vai strukturālus aizsardzības līdzekļus, pienācīgi ievērojot proporcionalitātes principu. Strukturālie aizsardzības līdzekļi, piemēram, juridiskā, funkcionālā vai strukturālā nošķiršana, ieskaitot uzņēmuma vai tā daļas atsavināšanu, būtu jāpiemēro tikai tad, ja nav pieejami vienlīdz iedarbīgi ar rīcību saistīti aizsardzības līdzekļi vai ja jebkurš vienlīdz iedarbīgs aizsardzības līdzeklis radītu lielāku slogu attiecīgajam uzņēmumam nekā strukturālais aizsardzības līdzeklis. Izmaiņas uzņēmuma struktūrā, kāda tā bija pirms sistemātiskās neatbilstības konstatēšanas, būtu samērīgas tikai tad, ja pastāv būtisks risks, ka šī sistemātiskā neatbilstība izriet no attiecīgā uzņēmuma struktūras.
- (65) Pakalpojumus un praksi platformas pamatpakalpojumu jomā un tirgos, kuros tie iejaucas, var skart straujas un ievērojamas izmaiņas. Lai nodrošinātu, ka šī regula saglabā aktualitāti un nodrošina iedarbīgu un visaptverošu regulējumu, reaģējot uz problēmām, ko rada vārtziņi, ir svarīgi nodrošināt platformu pamatpakalpojumu sarakstu, kā arī šajā regulā paredzēto pienākumu regulāru pārskatīšanu. Tas ir īpaši svarīgi, lai nodrošinātu, ka tiek konstatēta prakse, kas ir negodīga vai var ierobežot sāncensību platformas pamatpakalpojumu jomā. Lai gan, ņemot vērā dinamiskās izmaiņas digitālajā nozarē, ir svarīgi veikt regulāru pārskatīšanu, lai nodrošinātu tiesisko noteiktību attiecībā uz reglamentējošiem nosacījumiem, jebkāda pārskatīšana būtu jāveic saprātīgā un piemērotā termiņā. Turklāt ar tirgus apsekošanas palīdzību būtu jānodrošina, ka Komisijai ir stabils pierādījumu pamats tam, lai izvērtētu, vai tai būtu jāierosina šīs regulas grozījumi, lai paplašinātu vai sīkāk izstrādātu platformas pamatpakalpojumu sarakstus. Ar tirgus apsekošanas palīdzību būtu arī jānodrošina, ka Komisijai ir stabils pierādījumu pamats tam, lai izvērtētu, vai tai būtu jāierosina šajā regulā noteikto pienākumu grozījumi vai arī būtu jāpieņem deleģēts akts šādu pienākumu atjaunināšanai.
- (66) Gadījumā, ja vārtziņu prakse ir negodīga vai ierobežo sāncensību attiecībā uz tādiem platformas pamatpakalpojumiem, kuri jau ir noteikti saskaņā ar šo regulu, taču šādi praksei nav paredzēti skaidri piemērojami pienākumi, Komisijai būtu jāspēj atjaunināt šo regulu, izmantojot deleģētos aktus. Uz šādiem atjauninājumiem, ko veiktu, izmantojot deleģētos aktus, būtu jāattiecinā tas pats pārbaudes veikšanas standarts, un līdz ar to pirms tam būtu jāveic tirgus apsekošana. Komisijai būtu arī jāpiemēro iepriekš noteikts standarts šādas prakses noteikšanai. Šim juridiskajam standartam būtu jānodrošina, ka to pienākumu veids, kuri saskaņā ar šo regulu var tikt piemēroti vārtziņiem jebkurā laikā, ir pietiekami paredzams.
- (67) Ja, veicot procedūru neatbilstības izvērtēšanai vai pārbaudot sistēmisku neatbilstību, vārtzinis pauž Komisijai apņemšanos uzņemties saistības, Komisijai vajadzētu būt iespējai pieņemt lēmumu, lai noteiktu, ka šīs saistības attiecīgajam vārtzinim ir

saistošas, ja Komisija konstatē, ka šīs saistības nodrošina faktisku atbilstību šīs regulas prasībām. Šajā lēmumā būtu arī jākonstatē, ka Komisijas rīcībai vairs nav pamata.

- (68) Lai nodrošinātu šīs regulas pilnvērtīgu īstenošanu un ievērošanu, Komisijai vajadzētu būt spēcīgām pārbaudīšanas un izpildes pilnvarām, lai tā varētu pārbaudīt, piemērot un uzraudzīt šajā regulā paredzētos noteikumus, vienlaikus nodrošinot, ka tiek ievērotas pamattiesības tikt uzklautam un piekļūt lietai izpildes procesa ietvaros. Komisijai šīs pārbaudes pilnvaras būtu jāizmanto arī, lai veiktu tirgus apsekošanu šīs regulas atjaunināšanas un pārskatīšanas nolūkā.
- (69) Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai visā Savienībā pieprasīt šīs regulas vajadzībām nepieciešamo informāciju. Konkrētāk, Komisijai vajadzētu būt iespējai piekļūt jebkādiem attiecīgiem dokumentiem, datiem, datubāzei, algoritmam un informācijai, kas vajadzīgi, lai uzsāktu un veiktu pārbaudes un uzraudzītu regulā noteikto pienākumu izpildi neatkarīgi no tā, kā rīcībā ir attiecīgie dokumenti, dati vai informācija, un neatkarīgi no to formas vai formāta, glabāšanas vides vai glabāšanas vietas.
- (70) Komisijai vajadzētu būt iespējai tieši pieprasīt uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām sniegt attiecīgos pierādījumus, datus un informāciju. Turklāt Komisijai vajadzētu būt iespējai šīs regulas vajadzībām pieprasīt jebkādu attiecināmu informāciju no jebkuras valsts sektora iestādes, struktūras vai aģentūras dalībvalstī vai no jebkuras fiziskas vai juridiskas personas. Īstenojot Komisijas lēmumu, uzņēmumiem ir pienākums atbildēt uz faktus precizējošiem jautājumiem un nodrošināt dokumentus.
- (71) Turklāt Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai veikt pārbaudes uz vietas un iztaujāt jebkuras personas, kuru rīcībā varētu būt lietderīga informācija, kā arī reģistrēt sniegtās liecības.
- (72) Komisijai būtu jāspēj pēc vajadzības rīkoties, lai uzraudzītu šajā regulā noteikto pienākumu pienācīgu īstenošanu un izpildi. Šādai rīcībai būtu jāietver iespēja Komisijai iecelt neatkarīgus ārējos ekspertus, piemēram, revidentus, lai tie Komisijai palīdzētu šajā procesā, attiecīgā gadījumā no kompetentām neatkarīgām iestādēm, piemēram, datu vai patērētāju tiesību aizsardzības iestādēm.
- (73) Šajā regulā noteikto pienākumu ievērošana būtu jāīsteno ar naudas sodiem un periodiskiem soda maksājumiem. Šajā nolūkā būtu jānosaka arī atbilstošs līmenis naudas sodiem un periodiskiem soda maksājumiem, ko piemēro par pienākumu neievērošanu un procedūras noteikumu pārkāpumiem, un jāparedz atbilstīgi noilguma periodi. Tiesai būtu jāparedz neierobežota jurisdikcija attiecībā uz naudas sodiem un periodiskiem soda maksājumiem.
- (74) Lai nodrošinātu, ka ir iespējams faktiski piedzīt naudas sodus, kuri uzņēmumu apvienībām piemēroti par izdarītajiem pārkāpumiem, ir jāparedz nosacījumi, saskaņā ar kuriem Komisija var pieprasīt naudas soda samaksu no apvienības biedriem gadījumā, ja apvienība nav maksātspējīga.
- (75) Saskaņā ar šo regulu īstenojamās procedūrās attiecīgajiem uzņēmumiem būtu jānodrošina tiesības tikt uzklautam Komisijā un pieņemtie lēmumi būtu plaši jāpubliko. Nodrošinot attiecīgo uzņēmumu tiesības uz labu pārvaldību un tiesības uz aizstāvību, it sevišķi tiesības uz piekļuvi lietai un tiesības tikt uzklautam, ir būtiski aizsargāt konfidencialu informāciju. Turklāt, ievērojot informācijas konfidencialitāti, Komisijai būtu jānodrošina, ka visa informācija, uz ko paļaujas lēmuma pieņemšanas nolūkā, tiek atklāta tādā apmērā, lai lēmuma adresātam būtu iespējams izprast faktus

un apsvērumus, kuru rezultātā lēmums pieņemts. Visbeidzot, noteiktos apstākļos noteiktu darbīgas informāciju, piemēram, juristu un viņu klientu saziņu, var uzskatīt par konfidenciālu, ja ir izpildīti attiecīgie nosacījumi.

- (76) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus 3., 6., 12., 13., 15., 16., 17., 20., 22., 23., 25. un 30. panta īstenošanai, Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras. Šīs pilnvaras ir *jāizmanto* saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011³⁵.
- (77) Padomdevējai komitejai, kas izveidota saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011, būtu arī jāsniedz atzinumi par noteiktiem atsevišķiem lēmumiem, kurus Komisija pieņemusi atbilstīgi šai regulai. Lai nodrošinātu konkurējošus un godīgus digitālās nozares tirgus visā Savienībā vietās, kur ir vārtziņi, Komisijai būtu jāpiešķir pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma 290. pantu šīs regulas papildināšanai. Proti, deleģētie akti būtu jāpieņem attiecībā uz metodiku, kā nosakāmas kvantitatīvās robežvērtības, pēc kurām uzņēmumiem nosaka vārtziņa statusu saskaņā ar šo regulu, un attiecībā uz šajā regulā noteikto pienākumu atjaunināšanu, ja Komisija pēc tirgus apsekošanas ir konstatējusi, ka nepieciešams atjaunināt pienākumus, lai novērstu praksi, kas ierobežo sāncensību platformas pamatpakalpojumu jomā vai ir negodīga. Ir ļoti svarīgi, lai Komisija veiktu pienācīgas apspriešanās un lai šādas apspriešanās tiktu īstenotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu³⁶. Proti, lai nodrošināt vienlīdzīgu dalību deleģēto aktu sagatavošanā, Eiropas Parlaments un Padome saņem visus dokumentus vienlaikus ar dalībvalstu ekspertiem, un to ekspertiem ir sistemātiska piekļuve to Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kuru ziņā ir deleģēto aktu sagatavošana.
- (78) Komisijai šī regula būtu periodiski jāizvērtē, un cieši jāuzrauga tās ietekme uz komerciālo attiecību sāncensību un godīgumu tiešsaistes platformu ekonomikā, it sevišķi ar mērķi noteikt, vai, ņemot vērā attiecīgo tehnoloģiju vai tirgus attīstību, ir vajadzīgi grozījumi. Šādā izvērtējumā būtu jāietver platformas pamatpakalpojumu un vārtziņiem piemēroto pienākumu saraksta regulāra pārskatīšana, kā arī to izpilde, lai nodrošinātu, ka Savienības digitālajos tirgos valda sāncensība un tie ir godīgi. Lai gūtu plašu priekšstatu par norisēm nozarē, izvērtējumā būtu jāņem vērā dalībvalstu un attiecīgo ieinteresēto personu pieredze. Komisija šajā saistībā var arī izskatīt atzinumus un ziņojumus, ko iesniedzis tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centrs, ko pirmo reizi izveidoja ar Komisijas 2018. gada 26. aprīļa Lēmumu C(2018)2393. Pēc izvērtējuma Komisijai būtu jāīsteno atbilstīgi pasākumi. Veicot šajā regulā noteiktos prakses un pienākumu novērtēšanu un pārskatīšanu, Komisijai par mērķi būtu jāizvirza augsta aizsardzības līmeņa uzturēšana un kopīgo ES tiesību un vērtību, it sevišķi līdztiesības un nediskriminācijas, ievērošana.
- (79) Šīs regulas mērķis ir digitālajā nozarē kopumā un jo īpaši platformu pamatpakalpojumu jomā nodrošināt sāncensību un godīgumu, lai veicinātu inovāciju, digitālo produktu un pakalpojumu kvalitāti, godīgas un konkurētspējīgas cenas, kā arī augstu kvalitāti un izvēli galalietotājiem digitālajā nozarē. Vārtziņu darbīgas modeļa un darbību, kā arī šo darbību apmēra un ietekmes dēļ to nav iespējams pienācīgi panākt dalībvalstu līmenī, bet ir iespējams pilnībā panākt Savienības līmenī.

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

³⁶ Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā būtu jāparedz vienīgi tie pasākumi, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

- (80) Šī regula atbilst pamattiesībām un principiem, kas ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, it sevišķi tās 16., 47. un 50. pantā. Tāpēc šī regula būtu jāinterpretē un jāpiemēro saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I nodaļa

Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šajā regulā ir paredzēti saskaņoti noteikumi, kas nodrošina konkurējošus un godīgus digitālās nozares tirgus visā Savienībā vietās, kur ir vārtziņi.
2. Šī regula attiecas uz platformas pamatpakalpojumiem, ko vārtziņi sniedz vai piedāvā komerciālajiem lietotājiem, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, vai galalietotājiem, kuru dzīvesvieta vai atrašanās vieta ir Savienībā, neatkarīgi no vārtziņu uzņēmējdarbības veikšanas vietas vai atrašanās vietas un neatkarīgi no tiesību aktiem, kas piemērojami pakalpojuma sniegšanai.
3. Šo regulu nepiemēro tirgiem:
 - (a) kas saistīti ar elektronisko sakaru tīkliem, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1972³⁷ 2. panta 1. punktā;
 - (b) kas saistīti ar elektronisko sakaru pakalpojumiem, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/1972 2. panta 4. punktā, un kas nav saistīti ar starppersonu sakaru pakalpojumiem, kā definēts minētās direktīvas 2. panta 4. punkta b) apakšpunktā.
4. Attiecībā uz starppersonu sakaru pakalpojumiem šī regula neskar pilnvaras un uzdevumus, kas uzticēti valstu regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 61. pantu.
5. Dalībvalstis ar tiesību aktiem, noteikumiem vai administratīvu rīcību vārtziņiem nepiemēro papildu pienākumus, kuru mērķis ir nodrošināt konkurējošus un godīgus tirgus. Tas neskar noteikumus, kuru mērķis ir citas likumīgas sabiedrības intereses atbilstīgi Savienības tiesību aktiem. Proti, nekas šajā regulā neliedz dalībvalstīm piemērot Savienības tiesību aktiem atbilstīgus pienākumus uzņēmumiem, to vidū platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem, ja šie pienākumi nav saistīti ar attiecīgo uzņēmumu vārtziņa statusu šīs regulas nozīmē un ja to mērķis ir aizsargāt patērētājus vai apkarot negodīgu konkurenci.

³⁷

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (pārstrādāta redakcija) (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).

6. Šī regula neskar LESD 101. un 102. panta piemērošanu. Tāpat tā neskar šādu noteikumu piemērošanu: valstu noteikumi, kas aizliedz konkurenci ierobežojošas vienošanās, uzņēmumu apvienību lēmumus, saskaņotas darbības un dominējoša stāvokļa izmantošanu; valstu noteikumi, kas aizliedz cita veida vienpusēju rīcību, ciktāl šādi noteikumi attiecas uz uzņēmumiem, kas nav vārtziņi, vai nozīmē papildu pienākumu piemērošanu vārtziņiem; Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004³⁸ un valstu noteikumi par apvienošanas kontroli; Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1150 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES)³⁹.
7. Valstu iestādes nepieņem lēmumus, kas būtu pretrunīgi lēmumam, kuru Komisija ir pieņēmusi saskaņā ar šo regulu. Komisija un dalībvalstis cieši sadarbojas un koordinē savas izpildes darbības.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro turpmāk uzskaitītās definīcijas.

- (1) “Vārtzinis” ir platformas pamatpakalpojumu sniedzējs, kura vārtziņa statuss noteikts saskaņā ar 3. pantu.
- (2) “Platformas pamatpakalpojums” ir:
- (a) tiešsaistes starpniecības pakalpojumi;
 - (b) tiešsaistes meklētājprogrammas;
 - (c) tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojumi;
 - (d) video koplietošanas platformas pakalpojumi;
 - (e) numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi;
 - (f) operētājsistēmas;
 - (g) mākoņpakalpojumi;
 - (h) reklāmas pakalpojumi, to skaitā jebkādi reklāmas tīkli, reklāmas apmaiņas un jebkādi citi reklāmas starpniecības pakalpojumi, ko sniedz jebkurš a)–g) apakšpunktā uzskaitīto platformas pamatpakalpojumu sniedzējs.
- (3) “Informācijas sabiedrības pakalpojums” ir pakalpojums Direktīvas (ES) 2015/1535 1. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē.
- (4) “Digitālā nozare” ir tādu produktu un pakalpojumu nozare, kurus sniedz ar informācijas sabiedrības pakalpojumiem vai ar to starpniecību.
- (5) “Tiešsaistes starpniecības pakalpojumi” ir pakalpojumi, kas definēti Regulas (ES) 2019/1150 2. panta 2. punktā.
- (6) “Tiešsaistes meklētājprogramma” ir digitāls pakalpojums, kā definēts Regulas (ES) 2019/1150 2. panta 5. punktā.

³⁸ Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) .../.. — priekšlikums par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu (Digitālo pakalpojumu tiesību akts) un par grozījumiem Direktīvā 2000/31/EK.

- (7) "Tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojums" ir platforma, kas galalietotājiem ļauj veidot sakarus, koplietot, atklāt un sazināties citam ar citu ar vairāku ierīču starpniecību un it sevišķi, izmantojot tērzētavas, publikācijas, video un ieteikumus.
- (8) "Video koplietošanas platformas pakalpojums" ir pakalpojums, kas definēts Direktīvas (ES) 2010/13⁴⁰ 1. panta 1. punkta aa) apakšpunktā.
- (9) "Numur neatkarīgs starppersonu sakaru pakalpojums" ir pakalpojums, kas definēts Direktīvas (ES) 2018/1972 2. panta 7. punktā.
- (10) "Operētājsistēma" ir sistēmas programmatūra, kas kontrolē aparatūras vai programmatūras pamatfunkcijas un nodrošina lietojumprogrammu darbību tajā.
- (11) "Mākonņpakalpojums" ir digitāls pakalpojums, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/1148⁴¹ 4. panta 19. punktā.
- (12) "Lietojumprogrammu veikali" ir tiešsaistes starpniecības pakalpojumu veids, kas ir koncentrēts uz lietojumprogrammām kā starpniecības rezultātā iegūtiem produktiem vai pakalpojumiem.
- (13) "Lietojumprogramma" ir jebkurš digitāls produkts vai pakalpojums, kas darbojas uz operētājsistēmas bāzes.
- (14) "Papildpakalpojums" ir pakalpojums, kas sniegts platformas pamatpakalpojuma kontekstā vai kopā ar to un ietver maksājumu pakalpojumus, kas definēti 4. panta 3. punktā, un tehniskos pakalpojumus, ar kuriem atbalsta maksājumu pakalpojumu sniegšanu, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 3. panta j) punktā, kā arī izpildes, identifikācijas vai reklāmas pakalpojumus.
- (15) "Identifikācijas pakalpojums" ir papildpakalpojuma veids, kas ļauj jebkāda veidā pārbaudīt galalietotāju vai komerciālo lietotāju identitāti neatkarīgi no izmantotās tehnoloģijas.
- (16) "Galalietotājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas izmanto platformas pamatpakalpojumus un kas nav komerciālais lietotājs.
- (17) "Komerciālais lietotājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas rīkojas komerciālā vai profesionālā statusā un izmanto platformas pamatpakalpojumus nolūkā nodrošināt preces vai pakalpojumus galalietotājiem vai tos izmanto šādas nodrošināšanas laikā.
- (18) "Ranžējums" ir relatīvā pamanāmība, ko piešķir precēm vai pakalpojumiem, kurus piedāvā, izmantojot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus vai tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojumus, vai atbilstība, ko tiešsaistes meklētājprogrammas piešķir meklēšanas rezultātiem, un ko attiecīgi tiešsaistes starpniecības pakalpojumu vai tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojumu sniedzēji vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji attēlo, izkārto vai paziņo neatkarīgi no šādi attēlošanai, izkārtošanai vai paziņošanai izmantotajām tehnoloģijām.

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES (2010. gada 10. marts) par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.).

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/1148 (2016. gada 6. jūlijs) par pasākumiem nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa tīklu un informācijas sistēmu drošību visā Savienībā (OV L 194, 19.7.2016., 1. lpp.).

- (19) “Dati” ir jebkāds darbību, faktu vai informācijas un šādu darbību, faktu vai informācijas apvienojuma digitāls atspoguļojums, arī kā audio, vizuāls vai audiovizuāls ieraksts.
- (20) “Persondati” ir jebkura informācija, kas definēta Regulas (ES) 2016/679 4. panta 1. punktā.
- (21) “Nepersondati” ir dati, kas nav Regulas (ES) 2016/679 4. panta 1. punktā definētie persondati.
- (22) “Uzņēmums” ir visi savienotie vai saistītie uzņēmumi, kas veido grupu, pateicoties viena uzņēmuma tiešai vai netiešai kontrolei pār citu uzņēmumu, un kas ir iesaistīti saimnieciskā darbībā, neatkarīgi no to juridiskā statusa un finansēšanas veida.
- (23) “Kontrole” ir iespēja izšķiroši ietekmēt kādu uzņēmumu Regulas (ES) Nr. 139/2004 nozīmē.

II NODAĻA

Vārtziņi

3. pants

Vārtziņa statusa noteikšana

1. Platformas pamatpakalpojumu sniedzējam nosaka vārtziņa statusu, ja:
 - (a) tam ir būtiska ietekme uz iekšējo tirgu;
 - (b) tas sniedz platformas pamatpakalpojumu, kas ir kā svarīga vārteja komerciālajiem lietotājiem, lai tie sasniegtu galalietotājus; un
 - (c) tam ir ietekmīgs un noturīgs stāvoklis attiecīgajās darbībās vai ir paredzams, ka tuvākajā nākotnē tam būs šāds stāvoklis.
2. Pieņem, ka platformas pamatpakalpojumu sniedzējs atbilst:
 - (a) prasībai 1. punkta a) apakšpunktā, ja tā uzņēmums pēdējos trīs finanšu gados ir sasniegjis gada EEZ apgrozījumu 6,5 miljardu EUR apmērā vai lielāku vai ja tā uzņēmuma vidējā tirgus kapitalizācija vai ekvivalentā patiesā tirgus vērtība pēdējā finanšu gadā ir sasniegusi vismaz 65 miljardus EUR un tas sniedz platformas pamatpakalpojumu vismaz trīs dalībvalstīs;
 - (b) prasībai 1. punkta b) apakšpunktā, ja tas sniedz platformas pamatpakalpojumu, kam pēdējā finanšu gadā mēnesī ir bijis vairāk nekā 45 miljoni aktīvu galalietotāju, kas reģistrēti vai atrodas Savienībā, un gadā ir bijuši vairāk nekā 10 000 aktīvu komerciālo lietotāju, kuri veic uzņēmējdarbību Savienībā;
pirmajā daļā minētie mēneša aktīvie galalietotāji ir aktīvo galalietotāju vidējais skaits mēnesī pēdējā finanšu gada lielākajā daļā;
 - (c) prasībai 1. punkta c) apakšpunktā, ja katrā no pēdējiem trim finanšu gadiem ir sasniegtas b) apakšpunktā norādītās robežvērtības.
3. Ja platformas pamatpakalpojumu sniedzējs atbilst visām 2. punktā noteiktajām robežvērtībām, tas par to informē Komisiju trīs mēnešu laikā pēc šo robežvērtību sasniegšanas un sniedz 2. punktā paredzēto attiecīgo informāciju. Šādā paziņojumā iekļauj 2. punktā noteikto attiecīgo informāciju par katru no pakalpojumu sniedzēja

platformas pamatpakalpojumiem, kas atbilst 2. punkta b) apakšpunktā paredzētajām robežvērtībām. Paziņojumu atjaunina ik reizi, kad citi platformas pamatpakalpojumi atsevišķi sasniedz 2. punkta b) apakšpunktā paredzētās robežvērtības.

Tas, ka attiecīgs platformas pamatpakalpojumu sniedzējs nesniedz vajadzīgo informāciju saskaņā ar šo punktu, Komisijai neliedz jebkurā laikā tam noteikt vārtziņa statusu saskaņā ar 4. punktu.

4. Komisija bez liekas kavēšanās un ne vēlāk kā 60 dienu laikā pēc pilnīgas 3. punktā minētās informācijas saņemšanas nosaka vārtziņa statusu tādām platformas pamatpakalpojumu sniedzējam, kas atbilst visām 2. punktā paredzētajām robežvērtībām, ja vien šis pakalpojumu sniedzējs savā paziņojumā nav izklāstījis pietiekami pamatotus argumentus ar mērķi pierādīt, ka apstākļos, kādos darbojas attiecīgais platformas pamatpakalpojumu sniedzējs, kā arī ņemot vērā 6. punktā uzskaitītos elementus, šis pakalpojumu sniedzējs neatbilst 1. punkta prasībām.

Ja vārtzinis šādus pietiekami pamatotus argumentus iesniedz, lai pierādītu, ka tas neatbilst 1. punkta prasībām, Komisija piemēro 6. punktu, lai novērtētu, vai ir izpildīti 1. punkta kritēriji.

5. Tādēļ Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu, lai precizētu metodiku, pēc kuras nosaka, vai ir sasniegtas 2. punktā paredzētās kvantitatīvās robežvērtības, un vajadzības gadījumā to regulāri pielāgotu tirgus un tehnoloģiju attīstībai, it sevišķi saistībā ar 2. punkta a) apakšpunkta robežvērtību.
6. Komisija var par vārtzini saskaņā ar 15. pantā paredzēto procedūru noteikt jebkuru platformas pamatpakalpojumu sniedzēju, kas atbilst visām 1. punktā paredzētajām prasībām, bet neatbilst visām 2. punktā noteiktajām robežvērtībām, vai kas ir sniedzis pietiekami pamatotus argumentus saskaņā ar 4. punktu.

Šajā nolūkā Komisija ņem vērā šādus elementus:

- (a) platformas pamatpakalpojumu sniedzēja lielums, arī apgrozījums un tirgus kapitalizācija, darbības un stāvoklis;
- (b) to komerciālo lietotāju skaits, kuri ir atkarīgi no platformas pamatpakalpojuma savu galalietotāju sasniegšanā, un galalietotāju skaits;
- (c) piekļuves ierobežojumi, kas izriet no tīkla efekta un datu sniegtām priekšrocībām, it sevišķi saistībā ar pakalpojumu sniedzēja piekļuvi persondatiem un nepersondatiem un to apkopošanu vai analītiskas spējām;
- (d) apmēra un tvēruma ietekme, kas sniedz ieguvumus pakalpojumu sniedzējam, arī saistībā ar datiem;
- (e) komerciālo lietotāju un galalietotāju piesaiste;
- (f) citi strukturāli tirgus raksturlielumi.

Veicot novērtējumu, Komisija ņem vērā minēto elementu paredzamo attīstību.

Ja platformas pamatpakalpojumu sniedzējs, kas atbilst 2. punkta kvantitatīvajām robežvērtībām, lielā mērā neatbilst Komisijas norīkotajiem pārbaudes pasākumiem un ja šāda neatbilstība pastāv arī pēc tam, kad pakalpojumu sniedzējs ir ticis aicināts saprātīgā termiņā nodrošināt atbilstību un iesniegt apsvērumus, Komisijai ir tiesības šim pakalpojumu sniedzējam noteikt vārtziņa statusu.

Ja platformas pamatpakalpojumu sniedzējs, kas neatbilst 2. punkta kvantitatīvajām robežvērtībām, lielā mērā neatbilst Komisijas norīkotajiem pārbaudes pasākumiem

un ja šāda neatbilstība pastāv arī pēc tam, kad pakalpojumu sniedzējs ir ticis aicināts saprātīgā termiņā nodrošināt atbilstību un iesniegt apsvērumus, Komisijai ir tiesības šim pakalpojumu sniedzējam noteikt vārtziņa statusu, balstoties uz pieejamajiem faktiem.

7. Katram vārtzinim, kas noteikts saskaņā ar 4. vai 6. punktu, Komisija nosaka tā attiecīgo uzņēmumu un uzskaita attiecīgos platformas pamatpakalpojumus, kuri tiek sniegti šajā uzņēmumā un kuri katrs atsevišķi ir svarīga vārteja komerciālajiem lietotājiem galalietotāju sasniegšanā, kā minēts 1. punkta b) apakšpunktā.
8. Vārtzinis nodrošina atbilstību 5. un 6. pantā noteiktajiem pienākumiem sešu mēnešu laikā pēc tam, kad platformas pamatpakalpojums ir iekļauts sarakstā saskaņā ar šā panta 7. punktu.

4. pants

Vārtziņa statusa pārskatīšana

1. Komisija pēc pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas var jebkurā brīdī pārskatīt, grozīt vai atcelt saskaņā ar 3. pantu pieņemto lēmumu ar kādu no šādiem iemesliem:
 - (a) ir būtiski mainījušies fakti, kas bija lēmuma pamatā;
 - (b) lēmums tika balstīts uz nepilnīgu, nepareizu vai maldinošu informāciju, kuru bija snieguši uzņēmumi.
2. Komisija regulāri un vismaz reizi divos gados pārskata, vai noteiktie vārtziņi joprojām atbilst 3. panta 1. punkta prasībām un vai šīm prasībām atbilst jauni platformas pamatpakalpojumu sniedzēji. Šādā regulārā pārskatīšanā arī izskata, vai ir jāpielāgo iekļauto vārtziņa platformas pamatpakalpojumu saraksts.

Ja Komisija, pamatojoties uz pirmajā daļā noteikto pārskatīšanu, konstatē, ka ir mainījušies fakti, uz kuriem tika balstīta vārtziņa statusa noteikšana platformas pamatpakalpojumu sniedzējiem, tā pieņem attiecīgu lēmumu.
3. Komisija regulāri publicē un atjaunina vārtziņu sarakstu un to platformas pamatpakalpojumu sarakstu, saistībā ar kuriem vārtziņiem ir jāpilda 5. un 6. pantā noteiktie pienākumi.

III nodaļa

Vārtziņu prakse, kas ierobežo sāncensību vai ir negodīga

5. pants

Vārtziņu pienākumi

Par katru no vārtziņa sniegtajiem platformas pamatpakalpojumiem, kas noteikti saskaņā ar 3. panta 7. punktu, vārtzinis:

- (a) nekombinē persondatus, kas iegūti no šiem platformas pamatpakalpojumiem, ar persondatiem no jebkuriem citiem vārtziņa piedāvātajiem pakalpojumiem vai ar persondatiem no trešo personu pakalpojumiem, kā arī galalietotājiem pierakstoties citos vārtziņa pakalposmos, lai kombinētu persondatus, ja vien galalietotājam nav

tikusi piedāvāta konkrēta izvēle un tas ir sniedzis piekrišanu Regulas (ES) 2016/679 nozīmē ;

- (b) ļauj komerciālajiem lietotājiem piedāvāt galalietotājiem tādus pašus produktus vai pakalpojumus, izmantojot trešo personu tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, par cenām vai saskaņā ar nosacījumiem, kas atšķiras no tiem, kādi tiek piedāvāti ar vārtziņa tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem;
- (c) ļauj komerciālajiem lietotājiem reklamēt galalietotājiem piedāvājumus, kas saņemti ar platformas pamatpakalpojuma starpniecību, un slēgt līgumus ar šiem galalietotājiem neatkarīgi no tā, vai šim mērķim viņi izmanto vārtziņa platformas pamatpakalpojumus vai nē, un ļauj galalietotājiem ar vārtziņa platformas pamatpakalpojumu starpniecību piekļūt un izmantot saturu, abonementus, funkcijas un citus elementus, izmantojot komerciālā lietotāja lietojumprogrammu, ja galalietotāji šos elementus ir iegādājušies no attiecīgā komerciālā lietotāja, neizmantojot vārtziņa platformas pamatpakalpojumus;
- (d) neliedz un neierobežo komerciālo lietotāju iespējas vērsties jebkurā attiecīgā valsts sektora iestādē ar jautājumiem par vārtziņu praksi;
- (e) neprasa komerciālajiem lietotājiem izmantot, piedāvāt vai nodrošināt sadarbību ar vārtziņa identifikācijas pakalpojumu saistībā ar pakalpojumiem, ko komerciālie lietotāji piedāvā, izmantojot konkrētā vārtziņa platformas pamatpakalpojumus;
- (f) neprasa komerciālajiem lietotājiem vai galalietotājiem abonēt vai reģistrēties jebkādos citos platformas pamatpakalpojumos, kas noteikti saskaņā ar 3. pantu vai kas atbilst 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā norādītajām robežvērtībām, paredzot to kā nosacījumu tam, lai piekļūtu, pierakstītos vai reģistrētos kādā no to platformas pamatpakalpojumiem, kuri noteikti saskaņā ar minēto pantu;
- (g) pēc pieprasījuma sniedz reklāmdevējiem un izdevējiem, kuriem tas sniedz reklāmas pakalpojumus, informāciju par reklāmdevēju un izdevēju samaksāto cenu, kā arī par summu vai atlīdzību, kas samaksāta izdevējam par konkrētas reklāmas publicēšanu un par katru attiecīgo reklāmas pakalpojumu, kuru sniedzis vārtzinis.

6. pants

Detalizētāk nosakāmi vārtziņu pienākumi

1. Par katru no vārtziņa sniegtajiem platformas pamatpakalpojumiem, kas noteikti saskaņā ar 3. panta 7. punktu, vārtzinis:
 - (a) konkurējot ar komerciālajiem lietotājiem, neizmanto nekādus datus, kas nav publiski pieejami un kas iegūti tā platformas pamatpakalpojumu komerciālo lietotāju darbību (arī to galalietotāju darbību) rezultātā vai ko snieguši tā platformas pamatpakalpojumu komerciālie lietotāji vai šo komerciālo lietotāju galalietotāji;
 - (b) ļauj galalietotājiem atinstalēt jebkādas iepriekš uzinstalētas lietojumprogrammas tā platformas pamatpakalpojumā, neskarot vārtziņa iespēju ierobežot šādu atinstalēšanu saistībā ar lietojumprogrammām, kas ir būtiskas operētājsistēmas vai ierīces darbībai un ko tehniski nevar atsevišķi piedāvāt trešās personas;
 - (c) ļauj instalēt un faktiski izmantot trešo personu lietojumprogrammas vai lietojumprogrammu veikalus, kas izmanto vai nodrošina sadarbību ar šā

vārtziņa operētājsistēmām, un ļauj piekļūt šīm lietojumprogrammām vai lietojumprogrammu veikaliem citos veidos, kas nav šā vārtziņa platformas pamatpakalpojumi. Vārtzinis drīkst īstenot samērīgus pasākumus, kuri nodrošina, ka trešo personu lietojumprogrammas vai lietojumprogrammu veikali neapdraud vārtziņa nodrošinātās aparatūras vai operētājsistēmas integritāti;

- (d) pakalpojumu un produktu ranžējumā nepiemēro labvēlīgākus nosacījumus pakalpojumiem un produktiem, ko piedāvā pats vārtzinis vai jebkura trešā persona no tā paša uzņēmuma, salīdzinājumā ar trešo personu pakalpojumiem un produktiem, un šādam ranžējumam piemēro godīgus un nediskriminējošus nosacījumus;
- (e) tehniski neierobežo galalietotāju iespējas mainīt un abonēt dažādas lietojumprogrammas un pakalpojumus, kam var piekļūt, izmantojot vārtziņa operētājsistēmu, arī attiecībā uz interneta piekļuves pakalpojuma sniedzēju izvēles iespējām galalietotājiem;
- (f) ļauj komerciālajiem lietotājiem un papildpakalpojumu sniedzējiem piekļūt un nodrošināt sadarbību ar tiem pašiem operētājsistēmas, aparatūras vai programmatūras līdzekļiem, kas ir pieejami vārtzinim vai ko tas izmanto jebkādu papildpakalpojumu sniegšanā;
- (g) pēc pieprasījuma un bez maksas sniedz reklāmdevējiem un izdevējiem piekļuvi vārtziņa veikspējas mērīšanas rīkiem un informācijai, kas reklāmdevējiem un izdevējiem vajadzīga, lai veiktu neatkarīgu pārbaudi par reklāmu resursiem;
- (h) nodrošina komerciālā lietotāja vai galalietotāja darbības rezultātā ģenerēto datu faktisku pārnēsamību un it sevišķi nodrošina galalietotājiem rīkus, kuri palīdz īstenot datu pārnēsamību, kā noteikts Regulā (ES) 2016/679, tai skaitā nodrošina nepārtrauktu un reāllaika piekļuvi;
- (i) nodrošina komerciālajiem lietotājiem vai komerciālā lietotāja pilnvarotām trešām personām bezmaksas, faktisku, kvalitatīvu, nepārtrauktu un reāllaika piekļuvi un iespēju izmantot apkopotus vai neapkopotus datus, kas tiek sniegti vai ģenerēti saistībā ar to, kā šie komerciālie lietotāji izmanto attiecīgos platformas pamatpakalpojumus vai galalietotāji izmanto produktus vai pakalpojumus, kurus sniedz šie komerciālie lietotāji; persondatu gadījumā — piekļuvi un iespēju izmantot nodrošina tikai tad, ja šāda piekļuve un izmantošana ir tieši saistīta ar to, ka galalietotājs izmanto attiecīgā komerciālā lietotāja piedāvātos produktus vai pakalpojumus ar attiecīgā platformas pamatpakalpojuma starpniecību, un ja galalietotājs izvēlas šādu kopīgošanu, sniedzot piekrišanu Regulas (ES) 2016/679 nozīmē ;
- (j) jebkuriem tiešsaistes meklētājprogrammu nodrošinātājiem, kas ir trešās personas, pēc to pieprasījuma sniedz piekļuvi saskaņā ar godīgiem, pamatotiem un nediskriminējošiem noteikumiem ranžējuma, vaicājumu, klikšķu un skatījumu datiem saistībā ar bezmaksas un maksas meklēšanu, ko galalietotāji veic vārtziņa tiešsaistes meklētājprogrammās, ar nosacījumu, ka tiek anonimizēti vaicājumu, klikšķu un skatījumu dati, kas ir persondati;
- (k) piemēro komerciālajiem lietotājiem godīgus un nediskriminējošus vispārējos nosacījumus attiecībā uz piekļuvi savam lietojumprogrammu veikalam, kas noteikts saskaņā ar šīs regulas 3. pantu.

2. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā publiski nepieejami dati ietver jebkākus apkopotus vai neapkopotus datus, ko ģenerē komerciālie lietotāji un ko var iegūt vai apkopot no komerciālo lietotāju vai to klientu komercdarbībām vārtziņa platformas pamatpakalpojumā.

7. pants

Vārtziņu pienākumu ievērošana

1. Pasākumi, ko vārtzinis īsteno, lai nodrošinātu atbilstību 5. un 6. pantā noteiktajiem pienākumiem, ir iedarbīgi attiecīgā pienākuma mērķa sasniegšanai. Vārtzinis nodrošina, ka šie pasākumi tiek īstenoti saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 un Direktīvu 2002/58/EK, kā arī ar tiesību aktiem par kiberdrošību, patērētāju tiesību aizsardzību un produktu drošību.
2. Ja Komisija konstatē, ka pasākumi, ko vārtzinis plāno īstenot saskaņā ar 1. punktu vai ko tas ir īstenojis, nenodrošina faktisku atbilstību 6. pantā noteiktajiem attiecīgajiem pienākumiem, tā var ar lēmumu noteikt pasākumus, kas jāīsteno attiecīgajam vārtzinim. Komisija šādu lēmumu pieņem sešu mēnešu laikā pēc procedūras uzsākšanas saskaņā ar 18. pantu.
3. Šā panta 2. punkts neskar Komisijas pilnvaras saskaņā ar 25., 26. un 27. pantu.
4. Lai pieņemtu lēmumu saskaņā ar 2. punktu, Komisija paziņo savus sākotnējos konstatējumus trīs mēnešu laikā pēc procedūras uzsākšanas. Sākotnējos konstatējumos Komisija izskaidro pasākumus, ko tā plāno īstenot vai kas, pēc Komisijas domām, būtu jāīsteno platformas pamatpakalpojumu sniedzējam, lai pilnvērtīgi novērstu sākotnējos konstatējumos aprakstītos trūkumus.
5. Nosakot pasākumus saskaņā ar 2. punktu, Komisija nodrošina, ka pasākumi faktiski sasniedz attiecīgā pienākuma mērķus un ir samērīgi attiecīgā vārtziņa un attiecīgā pakalpojuma konkrētajos apstākļos.
6. Lai noteiktu pienākumus saskaņā ar 6. panta 1. punkta j) un k) apakšpunktu, Komisija arī izvērtē, vai plānotie vai īstenotie pasākumi nodrošina, ka nav nekādas joprojām pastāvošas nelīdzsvarotības attiecībā uz komerciālo lietotāju tiesībām un pienākumiem, un vai pasākumi paši par sevi nerada vārtzinim priekšrocību, kura ir nesamērīga attiecībā pret pakalpojumu, ko vārtzinis sniedz komerciālajiem lietotājiem.
7. Vārtzinis var pieprasīt Komisijai uzsākt procedūru saskaņā ar 18. pantu, lai noteiktu, vai pasākumi, ko vārtzinis plāno īstenot vai ir īstenojis saskaņā ar 6. pantu, konkrētajos apstākļos faktiski sasniedz attiecīgā pienākuma mērķi. Savā pieprasījumā vārtzinis var ietvert pamatotu iesniegumu, kurā ir paskaidrots, kādēļ pasākumi, ko tas plāno īstenot vai ir īstenojis, konkrētajos apstākļos faktiski sasniedz attiecīgā pienākuma mērķi.

8. pants

Apturēšana

1. Komisija pēc vārtziņa pamatota pieprasījuma var izņēmuma kārtā pilnībā vai daļēji apturēt kāda konkrēta 5. un 6. pantā noteikta pienākuma izpildi attiecībā uz platformas pamatpakalpojumu, pieņemot lēmumu saskaņā ar 32. panta 4. punktā

minēto konsultēšanās procedūru, ja vārtzinis pierāda, ka konkrētā pienākuma izpilde apdraudētu vārtziņa darbības ekonomisko dzīvotspēju Savienībā tādu ārkārtas apstākļu dēļ, kurus vārtzinis nespēj kontrolēt, un tikai tiktāl, cik tas vajadzīgs, lai novērstu šādu apdraudējumu vārtziņa dzīvotspējai. Komisija cenšas apturēšanas lēmumu pieņemt nekavējoties un ne vēlāk kā 3 mēnešus pēc pilnīga pamatotā pieprasījuma saņemšanas.

2. Ja apturēšanu piešķir saskaņā ar 1. punktu, Komisija reizi gadā pārskata savu apturēšanas lēmumu. Pēc šādas pārskatīšanas Komisija vai nu atceļ apturēšanu, vai arī lemj, ka joprojām ir izpildīti 1. punkta nosacījumi.
3. Komisija pēc vārtziņa pamatota pieprasījuma var provizoriski apturēt attiecīgā pienākuma piemērošanu vienam vai vairākiem atsevišķiem platformas pamatpakalpojumiem jau pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 1. punktu.

Novērtējot pieprasījumu, Komisija it sevišķi ņem vērā konkrētā pienākuma izpildes ietekmi uz vārtziņa darbības ekonomisko dzīvotspēju Savienībā, kā arī uz trešām personām. Apturēšana var būt atkarīga no nosacījumiem un pienākumiem, kurus Komisija nosaka, lai nodrošinātu godīgu līdzsvaru starp šīm interesēm un šīs regulas mērķiem. Šādu pieprasījumu var iesniegt un apstiprināt laikā, kamēr tiek gaidīts Komisijas novērtējums saskaņā ar 1. punktu.

9. pants

Atbrīvojums sevišķi svarīgu sabiedrības interešu dēļ

1. Komisija pēc vārtziņa pamatota pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas, pieņemot lēmumu saskaņā ar 32. panta 4. punktā minēto konsultēšanās procedūru, var to pilnībā vai daļēji atbrīvot no kāda konkrēta 5. un 6. pantā noteiktā pienākuma saistībā ar atsevišķu platformas pamatpakalpojumu, kas noteikts saskaņā ar 3. panta 7. punktu, ja šādu atbrīvojumu attaisno šā panta 2. punkta aprakstītie apsvērumi. Komisija pieņem lēmumu par atbrīvojumu ne vēlāk kā 3 mēnešu laikā pēc pilnīga pamatotā pieprasījuma saņemšanas.
2. Atbrīvojumu saskaņā ar 1. punktu var piešķirt tikai šādu apsvērumu dēļ:
 - (a) sabiedrības morāles normas;
 - (b) sabiedrības veselība;
 - (c) sabiedrības drošība.
3. Komisija pēc vārtziņa pamatota pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas provizoriski aptur attiecīgā pienākuma piemērošanu vienam vai vairākiem atsevišķiem platformas pamatpakalpojumiem jau pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 1. punktu.

Novērtējot pieprasījumu, Komisija it sevišķi ņem vērā konkrētā pienākuma ievērošanas ietekmi uz 2. punktā minētajiem apsvērumiem, kā arī ietekmi uz attiecīgo vārtzini un uz trešām personām. Apturēšana var būt atkarīga no nosacījumiem un pienākumiem, kurus Komisija nosaka, lai nodrošinātu godīgu līdzsvaru starp 2. punktā minēto apsvērumu mērķiem un šīs regulas mērķiem. Šādu pieprasījumu var iesniegt un apstiprināt laikā, kamēr tiek gaidīts Komisijas novērtējums saskaņā ar 1. punktu.

10. pants

Vārtziņu pienākumu atjaunināšana

1. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 34. pantu, lai atjauninātu 5. un 6. pantā noteiktos pienākumus, ja, pamatojoties uz tirgus apsekošanu saskaņā ar 17. pantu, tā konstatē vajadzību noteikt jaunus pienākumus, kuri novērstu praksi, kas ierobežo platformas pamatpakalpojumu sāncensību vai kas ir negodīga tādā pašā veidā kā prakse, kuru risina ar 5. un 6. pantā noteiktajiem pienākumiem.
1. Praksi 1. punkta nozīmē uzskata par negodīgu vai par tādu, kas ierobežo konkurenci platformas pamatpakalpojumu jomā, ja:
 - (a) pastāv nelīdzsvarotība attiecībā uz komerciālo lietotāju tiesībām un pienākumiem un vārtzinis no komerciālajiem lietotājiem gūst priekšrocību, kas ir nesamērīga attiecībā pret pakalpojumu, ko vārtzinis sniedz komerciālajiem lietotājiem; vai
 - (b) šādas vārtziņu prakses rezultātā ir novājināta tirgu sāncensība.

11. pants

Apiešanas novēršanas pasākumi

1. Vārtzinis nodrošina, ka tiek pilnībā un pilnvērtīgi īstenoti 5. un 6. pantā noteiktie pienākumi. Lai gan 5. un 6. pantā noteiktie pienākumi attiecas uz platformas pamatpakalpojumiem, kas noteikti saskaņā ar 3. pantu, to īstenošanu nedrīkst negatīvi ietekmēt nekāda vārtziņa uzņēmuma rīcība neatkarīgi no tā, vai šāda rīcība ir līgumiska, komerciāla, tehniska vai jebkāda cita veida rīcība.
2. Ja nolūkā nodrošināt atbilstību šai regulai ir vajadzīga piekrišana persondatu vākšanai un apstrādei, vārtzinis īsteno vajadzīgos pasākumus, kuri vai nu ļautu komerciālajiem lietotājiem tieši iegūt vajadzīgo piekrišanu apstrādes veikšanai, ja to paredz Regula (ES) 2016/679 un Direktīva 2002/58/EK, vai arī citādā veidā nodrošinātu atbilstību Savienības datu aizsardzības un privātuma noteikumiem un principiem, kas attiecīga gadījumā ietver pienācīgi anonimizētu datu nodrošināšanu komerciālajiem lietotājiem. Vārtzinis nepadara šīs piekrišanas saņemšanu komerciālajiem lietotājiem sarežģītāku, nekā tas ir paša pakalpojumu gadījumā.
3. Vārtzinis nepasliktina nosacījumus vai kvalitāti nevienam no platformas pamatpakalpojumiem, ko sniedz komerciālajiem lietotājiem vai galalietotājiem, kuri izmanto 5. un 6. pantā noteiktās tiesības vai izvēli, un nepamatoti nesarežģī šo tiesību vai izvēles izmantošanu.

12. pants

Pienākums informēt par koncentrācijām

1. Vārtzinis informē Komisiju par jebkādu plānotu koncentrāciju Regulas (EK) Nr. 139/2004 3. panta nozīmē, kurā iesaistīts cits platformas pamatpakalpojumu vai jebkuru citu digitālajā nozarē sniegtu pakalpojumu sniedzējs, neatkarīgi no tā, vai par to ir jāpaziņo Savienības konkurences iestādei saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 139/2004 vai kompetentai valsts konkurences iestādei saskaņā ar valsts noteikumiem par apvienošanu.

Vārtzinis informē Komisiju par šādu koncentrāciju pirms tās īstenošanas un pēc līguma noslēgšanas, publiska piedāvājuma paziņošanas vai kontrolpaketes iegūšanas.

2. Saskaņā ar 1. punktu sniegtajā paziņojumā attiecībā uz iegādes mērķiem norāda vismaz savu EEZ un pasaules mēroga gada apgrozījumu un — saistībā ar jebkādiem attiecīgiem platformas pamatpakalpojumiem — savu attiecīgo EEZ gada apgrozījumu, aktīvo komerciālo lietotāju skaitu gadā un aktīvo galalietotāju skaitu mēnesī, kā arī sniedz plānotās koncentrācijas pamatojumu.
3. Ja pēc jebkādas 1. punktā paredzētās koncentrācijas platformas papildu pamatpakalpojumi atsevišķi atbilst 3. panta 2. punkta b) apakšpunkta robežvērtībām, attiecīgais vārtzinis par to informē Komisiju trīs mēnešu laikā pēc koncentrācijas īstenošanas un sniedz Komisijai 3. panta 2. punktā minēto informāciju.

13. pants

Revīzijas pienākums

Sešu mēnešu laikā pēc vārtziņa statusa saņemšanas saskaņā ar 3. pantu vārtzinis iesniedz Komisijai neatkarīgi revidētu aprakstu par visiem klientu profilēšanas paņēmieniem, ko vārtzinis izmanto attiecībā uz saviem 3. pantā noteiktajiem platformas pamatpakalpojumiem vai to starpā. Šo aprakstu vismaz reizi gadā atjaunina.

IV nodaļa

Tirgus apsekošana

14. pants

Tirgus apsekošanas uzsākšana

1. Ja Komisija plāno veikt tirgus apsekošanu saistībā ar potenciālu lēmuma pieņemšanu saskaņā ar 15., 16. un 17. pantu, tā pieņem lēmumu par tirgus apsekošanas uzsākšanu.
2. Uzsākšanas lēmumā norāda:
 - (a) apsekošanas sākšanas datumu;
 - (b) aprakstu par jautājumu, uz kuru attiecas apsekošana;
 - (c) apsekošanas mērķi.
3. Komisija var atkārtoti sākt iepriekš slēgtu tirgus apsekošanu, ja:
 - (a) ir būtiski mainījušies fakti, uz kuriem tika balstīts lēmums;
 - (b) lēmums tika balstīts uz nepilnīgu, nepareizu vai maldinošu informāciju, kuru bija snieguši attiecīgie uzņēmumi.

15. pants

Tirgus apsekošana vārtziņu statusa noteikšanai

1. Komisija var veikt tirgus apsekošanu ar mērķi novērtēt, vai platformas pamatpakalpojumu sniedzējam būtu jānosaka vārtziņa statuss saskaņā ar 3. panta

6. punktu, vai lai noteiktu vārtziņa platformas pamatpakalpojumus saskaņā ar 3. panta 7. punktu. Tā cenšas apsekošanu pabeigt divpadsmit mēnešu laikā pēc tirgus apsekošanas uzsākšanas, pieņemot lēmumu saskaņā ar 32. panta 4. punktā minēto konsultēšanās procedūru.
2. Šā panta 1. punktā noteiktās tirgus apsekošanas laikā Komisija cenšas savus sākotnējos konstatējumus paziņot attiecīgajam platformas pamatpakalpojumu sniedzējam sešu mēnešu laikā pēc apsekošanas sākšanas. Sākotnējos konstatējumos Komisija skaidro, vai tā provizoriski uzskata, ka platformas pamatpakalpojumu sniedzējam būtu jānosaka vārtziņa statuss saskaņā ar 3. panta 6. punktu.
 3. Ja platformas pamatpakalpojumu sniedzējs atbilst 3. panta 2. punktā noteiktajām robežvērtībām, bet ir iesniedzis nozīmīgus un pamatotus argumentus saskaņā ar 3. panta 4. punktu, Komisija cenšas pabeigt tirgus apsekošanu piecu mēnešu laikā pēc apsekošanas sākšanas, pieņemot lēmumu saskaņā ar 1. punktu. Tādā gadījumā Komisija cenšas savus sākotnējos konstatējumus saskaņā ar 2. punktu attiecīgajam platformas pamatpakalpojumu sniedzējam paziņot trīs mēnešu laikā pēc apsekošanas sākšanas.
 4. Ja Komisija saskaņā ar 3. panta 6. punktu par vārtzini nosaka platformas pamatpakalpojumu sniedzēju, kam tā darbību jomā vēl nav ietekmīga un noturīga stāvokļa, bet ir paredzams, ka tuvākajā nākotnē šāds stāvoklis tam būs, tā šim vārtzinim par piemērojamiem paziņo tikai tos pienākumus, kuri noteikti 5. panta b) punktā un 6. panta 1. punkta e), f), h) un i) apakšpunktā, kā noteikts lēmumā par vārtziņa statusa noteikšanu. Komisija par piemērojamiem paziņo tikai tos pienākumus, kas ir atbilstīgi un vajadzīgi, lai nepieļautu, ka attiecīgais vārtzinis negodīgā ceļā panāk ietekmīgu un noturīgu stāvokli savu darbību jomā. Komisija statusa noteikšanu pārskata saskaņā ar 4. pantā noteikto procedūru.

16. pants

Tirgus apsekošana saistībā ar sistemātisku neatbilstību

1. Ja tirgus apsekošanā atklājas, ka vārtzinis ir sistemātiski pārkāpis 5. un 6. pantā noteiktos pienākumus un ir turpinājis stiprināt vai paplašināt savu vārtziņa stāvokli saistībā ar 3. panta 1. punktā aprakstītajiem raksturlielumiem, Komisija var, pieņemot lēmumu saskaņā ar 32. panta 4. punktā minēto konsultēšanās procedūru, šādam vārtzinim piemērot jebkādas rīcības vai strukturālus aizsardzības pasākumus, kas ir samērīgi attiecībā pret pieļauto pārkāpumu un kas ir vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai. Komisija pabeidz tirgus apsekošanu, pieņemot lēmumu divpadsmit mēnešu laikā pēc apsekošanas sākšanas.
2. Komisija var piemērot strukturālus aizsardzības pasākumus saskaņā ar 1. punktu tikai gadījumā, ja nav tikpat iedarbīga rīcības aizsardzības pasākuma vai ja tikpat iedarbīgs rīcības aizsardzības pasākums būtu attiecīgajam vārtzinim apgrūtināošs nekā strukturālais aizsardzības pasākums.
3. Uzskata, ka vārtzinis nav sistemātiski pildījis 5. un 6. pantā noteiktos pienākumus, ja Komisija piecu gadu laikā, pirms pieņemt lēmumu uzsākt tirgus apsekošanu ar nolūku potenciāli pieņemt lēmumu saskaņā ar šo pantu, attiecībā uz vārtzini ir izdevusi vismaz trīs lēmumus par neatbilstību vai sodanaudas piemērošanu atbilstoši attiecīgi 25. un 26. pantam saistībā ar kādu no vārtziņa platformas pamatpakalpojumiem.

4. Uzskata, ka vārtzinis ir papildus nostiprinājis vai paplašinājis savu vārtziņa stāvokli saistībā ar 3. panta 1. punktā aprakstītajiem raksturlielumiem, ja ir vēl vairāk palielinājusies tā ietekme uz iekšējo tirgu, ir vēl vairāk palielinājis tā nozīmīgums komerciālajiem lietotājiem kā vārtejai galalietotāju sasniegšanai vai ja vārtzinim ir vēl ietekmīgāks un noturīgāks stāvoklis tā darbību jomā.
5. Komisija savus iebildumus dara zināmus attiecīgajam vārtzinim sešu mēnešu laikā pēc apsekošanas uzsākšanas. Savos iebildumos Komisija paskaidro, vai tā provizoriski uzskata, ka ir izpildīti 1. punkta nosacījumi, un kuru aizsardzības līdzekli vai līdzekļus tā provizoriski uzskata par vajadzīgiem un samērīgiem.
6. Komisija tirgus apsekošanas laikā var jebkurā brīdī pagarināt tās ilgumu, ja šādu pagarinājumu attaisno objektīvi iemesli un ja tas ir samērīgs. Pagarinājums var attiekties uz termiņu, līdz kuram Komisijai ir jāsniedz iebildumi, vai uz galīgā lēmuma pieņemšanas termiņu. Jebkāda šajā punkta paredzētā pagarinājuma vai pagarinājumu kopējais ilgums nepārsniedz sešus mēnešus. Komisija var apsvērt apņemšanos saskaņā ar 23. pantu un savā lēmumā to noteikt par saistošu.

17. pants

Tirgus apsekošana par jauniem pakalpojumiem un jaunu praksi

Komisija var veikt tirgus apsekošanu ar mērķi novērtēt, vai platformas pamatpakalpojumu sarakstā vajadzētu iekļaut vēl vienu vai vairākus digitālās nozares pakalpojumus, vai lai atklātu prakses veidus, kas varētu ierobežot sāncensību platformas pamatpakalpojumu jomā vai varētu būt negodīgi un ko pilnvērtīgi nenovērš šī regula. Komisija izdod publisku ziņojumu ne vēlāk kā 24 mēnešu laikā pēc tirgus apsekošanas uzsākšanas.

Attiecīgā gadījumā šādam ziņojumam:

- (a) pievieno priekšlikumu šo regulu grozīt, lai 2. panta 2. punktā noteiktajā platformas pamatpakalpojumu sarakstā iekļautu papildu digitālās nozares pakalpojumus;
- (b) pievieno deleģēto aktu, ar ko groza 5. vai 6. pantu, kā noteikts 10. pantā.

V nodaļa

Pārbaudes, izpildes un uzraudzības pilnvaras

18. pants

Procedūras uzsākšana

Ja Komisija plāno īstenot procedūru, kuras nolūks ir potenciāli pieņemt lēmumus saskaņā ar 7., 25. un 26. pantu, tā pieņem lēmumu par procedūras uzsākšanu.

19. pants

Informācijas pieprasīšana

1. Komisija ar vienkāršu pieprasījumu vai ar lēmumu var pieprasīt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām sniegt visu vajadzīgo informāciju, arī informāciju šīs regulas noteikumu uzraudzības, īstenošanas un izpildes vajadzībām. Komisija ar vienkāršu

pieprasījumu vai lēmumu var arī pieprasīt piekļuvi uzņēmumu datubāzēm un algoritmiem un pieprasīt skaidrojumus par tiem.

2. Komisija var pieprasīt informāciju no uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām saskaņā ar 1. punktu arī pirms tirgus apsekošanas uzsākšanas saskaņā ar 14. pantu vai pirms procedūras uzsākšanas saskaņā ar 18. pantu.
3. Nosūtot vienkāršu informācijas pieprasījumu uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, Komisija norāda pieprasījuma mērķi, to, kāda informācija ir vajadzīga un kādā termiņā informācija ir jāsniedz, kā arī sankcijas, kas paredzētas 26. pantā par nepilnīgas, nepareizas vai maldinošas informācijas vai skaidrojumu sniegšanu.
4. Ja Komisija uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām prasa sniegt informāciju, pieņemot lēmumu, tā norāda pieprasījuma mērķi un to, kāda informācija ir vajadzīga un kādā termiņā tā ir jāsniedz. Ja Komisija prasa uzņēmumiem sniegt piekļuvi to datubāzēm un algoritmiem, tā norāda pieprasījuma juridisko pamatu un mērķi un nosaka, kādā termiņā tā ir jāsniedz. Tāpat tā norāda sankcijas, kas paredzētas 26. pantā, un norāda vai piemēro periodiskus soda maksājumus, kas paredzēti 27. pantā. Turklāt tā norāda tiesības lēmumu nodot izskatīšanai Tiesā.
5. Uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības, vai to pārstāvji sniedz pieprasīto informāciju attiecīgā uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības vārdā. Informāciju savu klientu vārdā var sniegt atbilstīgi pilnvaroti juristi. Klients ir pilnīgi atbildīgs gadījumā, ja ir sniegta nepilnīga, nepareiza vai maldinoša informācija.
6. Pēc Komisijas pieprasījuma dalībvalstu valdības un iestādes sniedz Komisijai visu informāciju, kas tai ir vajadzīga ar šo regulu uzlikto pienākumu īstenošanai.

20. pants

Pilnvaras iztaujāt un pieņemt liecības

Komisija var iztaujāt jebkuru fizisku vai juridisku personu, kura piekrīt iztaujāšanai, lai apkopotu informāciju saistībā ar apsekošanas priekšmetu, arī saistībā ar šajā regulā paredzēto noteikumu uzraudzību, īstenošanu un izpildi.

21. pants

Pilnvaras veikt pārbaudes uz vietas

1. Komisija var veikt pārbaudes uz vietas uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības telpās.
2. Pārbaudes uz vietas var veikt ar revidentu vai ekspertu palīdzību, kurus Komisija iecēlusi saskaņā ar 24. panta 2. punktu.
3. Pārbaudi uz vietas laikā Komisija un tās ieceltie revidenti vai eksperti var pieprasīt uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai piešķirt piekļuvi un sniegt skaidrojumus par to organizāciju, funkcijām, IT sistēmu, algoritmiem, datu apstrādi un darbīmdarbību. Komisija un tās ieceltie revidenti vai eksperti var ar jautājumiem vērsties pie atbildīgajiem darbiniekiem.
4. Uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām ir jāpieņem pārbaude uz vietas, kas ir norīkota ar Komisijas lēmumu. Lēmumā norāda apmeklējuma priekšmetu un mērķi, apmeklējuma sākuma datumu un sankcijas, kas paredzētas 26. un 27. pantā, kā arī tiesības lēmumu nodot izskatīšanai Tiesā.

22. pants

Pagaidu pasākumi

1. Steidzamības gadījumā, ja pastāv smaga un nenovēršama kaitējuma risks vārtziņu komerciālajiem lietotājiem vai galalietotājiem, Komisija var, pieņemot lēmumu saskaņā ar 32. panta 4. punktā minēto konsultēšanās procedūru, piemērot vārtzinim pagaidu pasākumus, pamatojoties uz pirmšķietamu konstatējumu par 5. vai 6. panta pārkāpumu.
2. Lēmumu saskaņā ar 1. punktu var pieņemt tikai tādas procedūras kontekstā, kas uzsākta, lai potenciāli pieņemtu lēmumu par neatbilstību saskaņā ar 25. panta 1. punktu. Lēmums ir piemērojams uz konkrētu laiku un var tikt pagarināts, ja tas ir nepieciešami un piemēroti.

23. pants

Apņemšanās

1. Ja 16. vai 25. pantā noteikto procedūru laikā attiecīgais vārtzinis pauž apņemšanos uzņemties saistības ar mērķi attiecībā uz konkrētajiem platformas pamatpakalpojumiem izpildīt 5. un 6. pantā noteiktos pienākumus, Komisija var, pieņemot lēmumu saskaņā ar 32. panta 4. punktā minēto konsultēšanās procedūru, noteikt, ka šāda apņemšanās ir šim vārtzinim saistoša, un paziņot, ka vairs nav nekāda pamata rīkoties.
2. Komisija pēc pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas var ar lēmumu atsākt attiecīgo procedūru, ja:
 - (a) ir būtiski mainījušies fakti, uz kuriem tika balstīts lēmums;
 - (b) attiecīgais vārtzinis nepilda savu apņemšanos;
 - (c) lēmums tika balstīts uz nepilnīgu, nepareizu vai maldinošu informāciju, kuru bija sniegušas puses.
3. Ja Komisija uzskata, ka attiecīgā vārtziņa iesniegtās apņemšanās nespēj nodrošināt faktisku atbilstību 5. un 6. pantā noteiktajiem pienākumiem, tā attiecīgās procedūras noslēguma lēmumā paskaidro iemeslus, kādēļ neuzskata apņemšanās par saistošām.

24. pants

Pienākumu un pasākumu uzraudzība

1. Komisija var pēc vajadzības rīkoties, lai uzraudzītu 5. un 6. pantā noteikto pienākumu un saskaņā ar 7., 16., 22. un 23. pantu pieņemto lēmumu faktisku īstenošanu un izpildi.
2. Darbības saskaņā ar 1. punktu var ietvert neatkarīgu ārējo ekspertu un revidentu iecelšanu, lai tie palīdzētu Komisijai uzraudzīt pienākumus un pasākumus un palīdzētu ar konkrētām specializētām zināšanām.

25. pants

Neatbilstība

1. Komisija pieņem lēmumu par neatbilstību saskaņā ar 32. panta 4. punktā minēto konsultēšanās procedūru, ja tā konstatē, ka vārtzinis nepilda vienu vai vairākus elementus no turpmāk minētajiem:
 - (a) kādu no 5. un 6. pantā noteiktajiem pienākumiem;
 - (b) pasākumus, kas noteikti lēmumā, kurš pieņemts saskaņā ar 7. panta 2. punktu;
 - (c) pasākumus, kas noteikti saskaņā ar 16. panta 1. punktu;
 - (d) pagaidu pasākumus, kas noteikti saskaņā ar 22. pantu; vai
 - (e) apņemšanās, kas atzītas par juridiski saistošām saskaņā ar 23. pantu.
2. Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 1. punktu Komisija attiecīgajam vārtzinim paziņo savus sākotnējos konstatējumus. Sākotnējos konstatējumos Komisija izskaidro pasākumus, ko tā plāno īstenot vai kas, pēc Komisijas domām, būtu jāīsteno vārtzinim, lai pilnvērtīgi risinātu sākotnējos konstatējumus.
3. Lēmumā par neatbilstību, kas pieņemts saskaņā ar 1. punktu, Komisija prasa vārtzinim atbilstīgā termiņā pārtraukt un izbeigt neatbilstību un sniegt skaidrojumus par to, kā tas plāno īstenot lēmumu.
4. Vārtzinis iesniedz Komisijai aprakstu par pasākumiem, ko tas ir īstenojis, lai nodrošinātu atbilstību lēmumam, kas pieņemts saskaņā ar 1. punktu.
5. Ja Komisija konstatē, ka 1. punkta nosacījumi nav izpildīti, tā ar lēmumu slēdz pārbaudi.

26. pants

Naudas sodi

1. Lēmumā saskaņā ar 25. pantu Komisija var vārtzinim piemērot naudas sodus, kas nepārsniedz 10 % no tā kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā, ja Komisija atklāj, ka vārtzinis apzināti vai nolaidīgi:
 - (a) nepilda kādu no 5. un 6. pantā noteiktajiem pienākumiem;
 - (b) neievēro pasākumus, ko Komisija noteikusi ar lēmumu saskaņā ar 7. panta 2. punktu;
 - (c) neveic pasākumus, kas noteikti saskaņā ar 16. panta 1. punktu;
 - (d) neievēro lēmumu, kas nosaka pagaidu pasākumus saskaņā ar 22. pantu;
 - (e) nepilda apņemšanos, kas noteikta kā saistoša ar lēmumu saskaņā ar 23. pantu.
2. Komisija var ar lēmumu piemērot uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām naudas sodus, kas nepārsniedz 1 % no kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā, ja tie apzināti vai nolaidīgi:
 - (a) noteiktajā termiņā nesniedz informāciju, kas ir vajadzīga, lai novērtētu to noteikšanu par vārtziņiem saskaņā ar 3. panta 2. punktu, vai sniedz nepareizu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju;

- (b) nesniedz informāciju, kas ir vajadzīga saskaņā ar 12. pantu, vai sniedz nepareizu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju;
 - (c) nesniedz aprakstu, kas ir vajadzīgs saskaņā ar 13. pantu;
 - (d) sniedz nepareizu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju vai skaidrojumus, kuri ir pieprasīti saskaņā ar 19. vai 20. pantu;
 - (e) nepiešķir piekļuvi datubāzēm un algoritmiem saskaņā ar 19. pantu;
 - (f) Komisijas noteiktajā termiņā neizlabo nepareizu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju, ko sniedzis kāds darbinieks, vai nesniedz vai atsakās sniegt pilnīgu informāciju par faktiem, kuri saistīti ar 21. pantā paredzētās pārbaudes priekšmetu un mērķi;
 - (g) atsakās pieņemt pārbaudi uz vietas saskaņā ar 21. pantu.
3. Nosakot naudas soda summu, ņem vērā pārkāpuma smagumu, ilgumu un atkārtēanos, kā arī saistībā ar naudas sodiem, ko piemēro saskaņā ar 2. punktu, — procedūrai radītos kavējumus.
4. Ja uzņēmumu apvienībai piemēro naudas sodu, ņemot vērā tās dalībnieku apgrozījumu, un ja apvienība nav maksātspējīga, apvienībai ir pienākums no saviem dalībniekiem pieprasīt iemaksas, ar kurām tiks segta naudas soda summa.

Ja šādas iemaksas apvienībai nav veiktas Komisijas noteiktajā termiņā, Komisija var pieprasīt tiešu naudas soda apmaksu no kāda no uzņēmumiem, kura pārstāvji ir dalībnieki apvienības attiecīgajās lēmējstruktūrās.

Pēc pieprasīšanas saskaņā ar otro daļu Komisija var pieprasīt atlikuma samaksu no jebkura no apvienības dalībniekiem, kas bijuši aktīvi tirgū, kurā pieļauts pārkāpums, ja tas ir vajadzīgs, lai pilnībā apmaksātu naudas sodu.

Tomēr Komisija nepieprasa maksājumu saskaņā ar otro vai trešo daļu no uzņēmumiem, kas pierāda, ka nav īstenojuši apvienības neatbilstīgo lēmumu un vai nu nebija par to informēti, vai arī aktīvi no tā atturējās, pirms Komisija uzsāka lietas pārbaudi.

Katra uzņēmuma finansiālā atbildība par naudas soda samaksu nepārsniedz 10 % no tā kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā.

27. pants

Periodiski soda maksājumi

1. Komisija var ar lēmumu piemērot uzņēmumiem, arī attiecīgā gadījumā vārtziņiem, periodiskus soda maksājumus, kas nepārsniedz 5 % no iepriekšējā finanšu gada vidējā dienas apgrozījuma dienā, un tos aprēķina, sākot no minētajā lēmumā noteiktās dienas, lai liktu uzņēmumiem:
- (a) ievērot lēmumu saskaņā ar 16. panta 1. punktu;
 - (b) sniegt pareizu un pilnīgu informāciju termiņā, kas noteikts informācijas pieprasījumā, kurš sagatavots saskaņā ar 19. pantā noteikto lēmumu;
 - (c) nodrošināt piekļuvi uzņēmumu datubāzēm un algoritmiem un sniegt skaidrojumus par tiem, kā paredzēts lēmumā saskaņā ar 19. pantu;
 - (d) pieņemt pārbaudi uz vietas, kas noteikta lēmumā saskaņā ar 21. pantu;

- (e) ievērot lēmumu, kas nosaka pagaidu pasākumus, kuri īstenoti saskaņā ar 22. panta 1. punktu;
 - (f) pildīt apņemšanās, kas noteiktas par juridiski saistošām saskaņā ar 23. panta 1. punktu;
 - (g) ievērot lēmumu saskaņā ar 25. panta 1. punktu.
2. Ja uzņēmumi ir izpildījuši pienākumu, kuru bija paredzēts piemērot ar periodisko soda maksājumu, Komisija var, pieņemot lēmumu saskaņā ar 32. panta 4. punktā minēto konsultēšanās procedūru, noteikt periodiskā soda maksājuma galīgo summu, kas ir mazāka par summu, kura izrietētu no sākotnējā lēmuma.

28. pants

Sankciju piemērošanas noilguma periodi

1. Saskaņā ar 26. un 27. pantu piešķirtajām Komisijas pilnvarām ir trīs gadu noilguma periods.
2. Periodu sāk skaitīt dienā, kad tiek pieļauts pārkāpums. Tomēr nepārtrauktu vai atkārtotu pārkāpumu gadījumā periodu sāk skaitīt dienā, kad pārkāpums tiek pārtraukts.
3. Jebkāda Komisijas rīcība saistībā ar pārbaudi vai procedūru attiecībā uz pārkāpumu pārtrauc naudas sodu vai periodisku soda maksājumu noilguma periodu. Noilguma periodu pārtrauc no dienas, kad par šo rīcību tiek paziņots vismaz vienam uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, kura bijusi iesaistīta pārkāpumā. Rīcība, ar kuru pārtrauc noilguma periodu, it sevišķi ietver:
 - (a) Komisijas informācijas pieprasījumus;
 - (b) pārbaudes uz vietas;
 - (c) Komisijas procedūras uzsākšanu saskaņā ar 18. pantu.
4. Pēc ikviena pārtraukuma noilguma periodu sāk skaitīt no jauna. Tomēr noilguma periods beidzas ne vēlāk kā dienā, kurā ir pagājis periods, kas ir divreiz ilgāks par noilguma periodu, ja Komisija nav piemērojusi naudas sodu vai periodisku soda maksājumu. Šo periodu pagarina par laiku, uz kuru noilgums ir apturēts saskaņā ar 5. punktu.
5. Naudas sodu vai periodisku soda maksājumu noilguma periodu aptur uz laiku, kamēr attiecībā uz Komisijas lēmumu īsteno tiesvedību Eiropas Savienības Tiesā.

29. pants

Sankciju izpildes noilguma periodi

1. Komisijas pilnvarām piemērot saskaņā ar 26. un 27. pantu pieņemtos lēmumus ir piecu gadu noilguma periods.
2. Šo periodu sāk skaitīt dienā, kad tiek pieņemts galīgais lēmums.
3. Sankciju izpildes noilguma periodu pārtrauc:
 - (a) paziņojums par lēmumu, ar ko izmaina naudas soda vai periodiska soda maksājuma sākotnējo summu vai noraida izmaiņu pieteikumu;

- (b) jebkāda Komisijas rīcība vai dalībvalsts rīcība pēc Komisijas pieprasījuma, kuras mērķis ir panākt naudas soda vai periodiska soda maksājuma apmaksu.
- 4. Pēc ikviena pārtraukuma noilguma periodu sāk skaitīt no jauna.
- 5. Sankciju izpildes noilguma periodu aptur:
 - (a) ja ir atvēlēts laiks maksāšanai;
 - (b) kamēr ir apturēta maksājuma izpilde saskaņā ar Tiesas lēmumu.

30. pants

Tiesības tikt uzklautam un piekļūt lietai

1. Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 7. pantu, 8. panta 1. punktu, 9. panta 1. punktu, 15., 16., 22., 23., 25. un 26. pantu, kā arī 27. panta 2. punktu Komisija sniedz attiecīgajam vārtzinim vai uzņēmumam, vai uzņēmumu apvienībai iespēju tikt uzklautam par:
 - (a) Komisijas sākotnējiem konstatējumiem, ieskaitot jebkuru jautājumu, par ko Komisijai ir iebildumi;
 - (b) pasākumiem, ko Komisija varētu īstenot, ņemot vērā sākotnējos konstatējumus saskaņā ar šā punkta a) apakšpunktu.
2. Attiecīgie vārtziņi, uzņēmumi un uzņēmumu apvienības var iesniegt savus apsvērumus par Komisijas sākotnējiem konstatējumiem termiņā, ko Komisija nosaka savos sākotnējos konstatējumos un kas nav mazāks par 14 dienām.
3. Komisija savus lēmumus balsta tikai uz tiem iebildumiem, par kuriem attiecīgie vārtziņi, uzņēmumi un uzņēmumu apvienības ir sniegušas piezīmes.
4. Visās procedūrās pilnībā ņem vērā attiecīgo vārtziņu, uzņēmumu un uzņēmumu apvienību tiesības uz aizstāvību. Attiecīgajiem vārtziņiem, uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām ir tiesības piekļūt Komisijas lietai saskaņā ar sarunu rezultātā noslēgtu vienošanos par informācijas sniegšanu, ņemot vērā uzņēmumu likumīgās intereses aizsargāt savus komercnoslēpumus. Tiesības piekļūt lietai neattiecas uz Komisijas un dalībvalstu iestāžu konfidenciālo informāciju un iekšējiem dokumentiem. Konkrētāk, piekļuves tiesības neattiecas uz Komisijas un dalībvalstu iestāžu korespondenci. Nekas šajā punktā neliedz Komisijai izpaust un izmantot informāciju, kas ir nepieciešama, lai pierādītu pārkāpumu.

31. pants

Dienesta noslēpums

1. Saskaņā ar 3., 12., 13., 19., 20. un 21. pantu apkopoto informāciju izmanto tikai šīs regulas vajadzībām.
2. Neskarot tās informācijas apmaiņu un izmantošanu, kas sniegta izmantošanai saskaņā ar 32. un 33. pantu, Komisija, dalībvalstu iestādes, to amatpersonas, ierēdņi un citas personas, kas strādā šo iestāžu uzraudzībā, un jebkura cita fiziska vai juridiska persona, arī revidenti un eksperti, kuri iecelti saskaņā ar 24. panta 2. punktu, neatklāj saskaņā ar šo regulu iegūto vai apmainīto informāciju un informāciju, uz kuru attiecas dienesta noslēpums. Šis pienākums attiecas arī uz

visiem dalībvalstu pārstāvjiem un ekspertiem, kas piedalās jebkurās Digitālo tirgu padomdevējas komitejas darbībās saskaņā ar 32. pantu.

32. pants

Digitālo tirgu padomdevēja komiteja

1. Komisijai palīdz Digitālo tirgu padomdevēja komiteja. Šī komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir vajadzīgs komitejas atzinums rakstiskas procedūras ietvaros, šo procedūru slēdz bez rezultāta, ja šā atzinuma sniegšanas termiņā tā izlemj komitejas priekšsēdētājs vai ar vienkāršu balsu vairākumu to pieprasa komitejas locekļi.
3. Komisija Digitālo tirgu padomdevējas komitejas atzinumu paziņo individuāla lēmuma saņēmējam kopā ar minēto lēmumu. Komisija šo atzinumu publicē kopā ar individuālo lēmumu, ņemot vērā likumīgās intereses aizsargāt dienesta noslēpumu.
4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

33. pants

Tirgus apsekošanas pieprasījums

1. Ja trīs vai vairāk dalībvalstis pieprasa Komisijai uzsākt apsekošanu saskaņā ar 15. pantu, jo tās uzskata, ka ir pamatots iemesls aizdomām, ka kādam platformas pamatpakalpojumu sniedzējam būtu jānosaka vērtziņa statuss, Komisija četru mēnešu laikā izskata, vai ir pamatots iemesls uzsākt šādu apsekošanu.
2. Dalībvalstis iesniedz pierādījumus savu pieprasījumu pamatošanai.

VI nodaļa

Vispārīgi noteikumi

34. pants

Lēmumu publicēšana

1. Komisija publicē lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar 3., 7., 8., 9., 15., 16., 17. un 22. pantu, 23. panta 1. punktu un 25., 26. un 27. pantu. Šādā publikācijā norāda pušu nosaukumus un lēmuma galveno saturu, tai skaitā piemērotās sankcijas.
2. Publicējot lēmumus, ņem vērā vērtziņu vai trešo personu likumīgās intereses saistībā ar to konfidencialās informācijas aizsardzību.

35. pants

Izskatīšana Eiropas Savienības Tiesā

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 261. pantu Eiropas Savienības Tiesai ir neierobežota jurisdikcija pārskatīt lēmumus, ar kuriem Komisija ir piemērojusi naudas sodus vai periodiskus soda maksājumus. Tā var atcelt, samazināt vai palielināt piemēroto naudas sodu vai periodisko soda maksājumu.

36. pants

Īstenošanas noteikumi

1. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus attiecībā uz 3., 6., 12., 13., 15., 16., 17., 20., 22., 23., 25. un 30. pantu saistībā ar:
 - (a) atbilstīgi 3. pantam sniegto paziņojumu un iesniegumu veidu, saturu un citiem elementiem;
 - (b) to tehnisko pasākumu veidu, saturu un citiem elementiem, ko vārtziņi īsteno, lai nodrošinātu atbilstību 6. panta 1. punkta h), i) un j) apakšpunktam;
 - (c) atbilstīgi 12. un 13. pantam sniegto paziņojumu un iesniegumu veidu, saturu un citiem elementiem;
 - (d) praktisko kārtību termiņu pagarināšanai, kā paredzēts 16. pantā;
 - (e) praktisko kārtību attiecībā uz procedūrām, kas izmantojamas pārbaudēs saskaņā ar 15., 16. un 17. pantu, un procedūrām saskaņā ar 22., 23. un 25. pantu;
 - (f) praktisko kārtību, kā izmantojamas tiesības tikt uzklausītam, kas noteiktas 30. pantā;
 - (g) praktisko kārtību saistībā ar sarunu rezultātā noslēgtu vienošanos par informācijas sniegšanu, kas paredzēta 30. pantā;
2. praktisko kārtību attiecībā uz 1. panta 7. punktā paredzēto Komisijas un dalībvalstu sadarbību un koordināciju. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 32. panta 4. punktā minēto konsultēšanās procedūru. Pirms jebkādu pasākumu pieņemšanas saskaņā ar 1. punktu Komisija publicē pasākumu projektu un aicina visas ieinteresētās personas sniegt piezīmes noteiktajā termiņā, kas nedrīkst būt mazāks par mēnesi.

37. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 3. panta 6. punktā un 9. panta 1. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz pieciem gadiem, sākot no DD/MM/GGGG. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms 5 gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome var jebkurā laikā atsaukt 3. panta 6. punktā un 9. panta 1. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošus deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 3. panta 6. punktu un 9. panta 1. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

38. pants

Pārskatīšana

1. Komisija līdz DD/MM/GGGG un pēc tam reizi trijos gados izvērtē šo regulu un ziņo par to Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.
2. Izvērtējumā nosaka, vai varētu būt nepieciešami papildu noteikumi, arī attiecībā uz 2. panta 2. punktā noteikto platformas pamatpakalpojumu sarakstu, 5. un 6. pantā noteiktajiem pienākumiem un to izpildi, lai visā Savienībā nodrošinātu, ka digitālajos tirgos valda sāncensība un tie ir godīgi. Pēc izvērtējumiem Komisija veic nepieciešamos pasākumus, kas var ietvert arī tiesību aktu priekšlikumus.
3. Dalībvalstis sniedz visu to rīcībā esošo attiecīgo informāciju, kas Komisijai var būt nepieciešama, lai sagatavotu 1. punktā minēto ziņojumu.

39. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Šo regulu sāk piemērot pēc sešiem mēnešiem no tās spēkā stāšanās dienas.
Tomēr 3., 15., 18., 19., 20., 21., 26., 27., 30., 31. un 34. pantu piemēro no [šīs regulas spēkā stāšanās dienas].
3. Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķi
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
 - 3.2.1. *Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem*
 - 3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām*
 - 3.2.3. *Paredzamā ietekme uz administratīvajam apropriācijām*
 - 3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*
 - 3.2.5. *Trešo personu iemaksas*
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes regula par Digitālo tirgu tiesību aktu

1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā⁴²

Politikas joma: vienotais tirgus;

programma “Digitālā Eiropa”.

Ietekme uz budžetu ir saistīta ar Komisijai uzticētajiem jaunajiem uzdevumiem, to skaitā tiešās uzraudzības uzdevumiem.

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

☒ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību**⁴³

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **esošas darbības pagarināšanu**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **darbību, kas pārveidota jaunā darbībā**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Šīs iniciatīvas vispārējais mērķis ir nodrošināt iekšējā tirgus pareizu darbību, veicinot pilnvērtīgu konkurenci digitālajos tirgos un jo īpaši konkurējošu un godīgu tiešsaistes platformu vidi. Šis mērķis ir daļa no stratēģiskās virzības, kas noteikta paziņojumā “Eiropas digitālās nākotnes veidošana”.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās *ABM/ABB* darbības

Novērst tirgus nepilnības ar mērķi nodrošināt sāncensīgus un konkurētspējīgus digitālos tirgus un tādējādi veicināt inovāciju un izvēles iespējas patērētājiem.

Nepieļaut vārtziņu negodīgu rīcību.

Uzlabot saskaņotību un juridisko noteiktību iekšējā tirgus nosargāšanas vajadzībām.

⁴² *ABM* — budžeta līdzekļu vadība pa darbības jomām; *ABB* — budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

⁴³ Kā paredzēts Finanšu regulas 54. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām.

Intervence ar mērķi uzlabot sāncensību digitālajā nozarē sniegtu ievērojamu pozitīvu un pieaugošu ieguldījumu, kas palīdzētu sasniegt visus digitālā vienotā tirgus potenciālos ieguvumus, vienlaikus sekmējot cenu samazināšanos un plašākas izvēles iespējas patērētājiem, kā arī produktivitātes palielināšanos un inovāciju.

Digitālā vienotā tirgus radītā efektivitātes palielināšanās nodrošinātu IKP ikgadēju pieaugumu 1,5 % apmērā līdz 2030. gadam un radītu 1–1,4 miljonu darbvieta⁴⁴. Konkrētāk, efektīvāka digitālā vienotā tirgus ietekme attiecībā uz IKP izmaiņām vērtējama robežās no 0,44 % līdz 0,82 % un no 307 līdz 561 tūkstotim papildu pilnslodzes ekvivalentu.

Novēršot vārtziņu negodīgu praksi, tiktu pozitīvi ietekmēta tiešsaistes platformu ekonomika kopumā. Paredzētie pasākumi ierobežotu negodīgas rīcības atturošo ietekmi uz pārdošanas apjomiem. Uzņēmumiem, it sevišķi mazākiem uzņēmumiem, būtu drošāk sadarboties ar vārtziņiem, ja vārtziņiem būtu pienākums ievērot skaidrus godīgas rīcības noteikumus.

Sagaidāms, ka regulatīva rīcība ne tikai palielinās pārdošanas apjomus mazākās platformās, bet arī pozitīvi ietekmēs tirgus izaugsmi. Tas stiprinās uzticēšanos platformu darījumdarbības videi, jo paredz pielāgojamu satvaru, kas balstās gan uz skaidru pienākumu kopumu, gan elastīgu pienākumu sarakstu, kura piemērojamību rīcībai novērtē katrā konkrētā gadījumā.

Paredzams, ka minētie ieguvumi sekmēs mazo uzņēmumu inovācijas potenciālu, kā arī uzlabos pakalpojumu kvalitāti, veicinot patērētāju labklājības pieaugumu. Pieņemot, ka paredzētās intervences samazinās konkurences asimetriju starp vārtziņiem un citām platformām, patēriņa pārpalikumu varētu lēst 13 miljardu EUR apmērā, t. i., aptuveni 6 % pieaugums salīdzinājumā ar pamatscenāriju.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā izmantojamus rādītājus

Konkrētais mērķis	Darbības mērķi	Iespējamie novērtēšanas rādītāji
Uzlabot saskaņotību un juridisko noteiktību tiešsaistes platformu vidē iekšējā tirgū	Ierobežot atšķirīgas valstu regulatīvās intervences Nodrošināt pienākumu saskaņotu interpretāciju	Regulatīvu intervenču skaits valsts līmenī Precizējumu pieprasījumu skaits gadā
Nepieļaut negodīgu rīcību no vārtziņu platformu puses	Novērst gadījumus, kad ir atklāta negodīga un pret sevi labvēlīga prakse	Komisijas atbilstības intervenču skaits uz katru vārtziņa platformu gadā Sankciju lēmumu skaits uz katru vārtziņa platformu gadā

⁴⁴

M. Christensen, A. Conte, F. Di Pietro, P. Lecca, G. Mandras, & S. Salotti (2018), *The third pillar of the Investment Plan for Europe: An impact assessment using the RHOMOLO model* (Nr. 02/2018). Kopīgā pētniecības centra darba dokumenti par teritoriālo modelēšanu un analīzi.

Novērst tirgus nepilnības, lai nodrošinātu sāncensīgus un konkurētspējīgus digitālos tirgus, tādējādi veicinot inovāciju un izvēles iespējas patērētājiem	Novērst negodīgu praksi saistībā ar piekļuvi vārtziņu platformu pakalpojumiem un platformām Novērst negodīgu ar datiem saistītu praksi un nodrošināt pienākumu izpildi	To lietotāju īpatsvars, kas izmanto daudzviesošanu attiecībā uz vairākām platformām vai pakalpojumiem To lietotāju īpatsvars, kas pāriet starp dažādām platformām un pakalpojumiem
---	---	---

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Regulai jābūt tieši piemērojamai pēc 6 mēnešiem pēc tās pieņemšanas, un līdz tam laikam ES pārvaldībai būtu jānodrošina, ka ir ieviestas iedarbīgas procedūras platformas pamatpakalpojumu noteikšanai un noteikumu piemērošanai. Tādēļ līdz tam brīdim Komisija ir pilnvarota pieņemt lēmumus par vārtziņa statusa noteikšanu, kuros noteikti pasākumi, kas attiecīgajam vārtzinim būtu jāīsteno, kā arī veikt tirgus apsekošanas un būt gatava īstenot jebkādas citas pārbaudes, izpildes un uzraudzības pilnvaras.

Tajā pašā laikposmā dalībvalstīm būs jāieceļ savs pārstāvis Digitālo tirgu padomdevējā komitejā.

1.5.2. ES iesaistes pievienotā vērtība

Saistībā ar punktu "ES iesaistes pievienotā vērtība" jāņem vērā vērtība, kas izriet no Savienības intervences un kas papildina vērtību, kuru pretējā gadījumā radītu dalībvalstis vienas pašas.

ES līmeņa rīcības iemesli (*ex ante*)

Lai nodrošinātu iekšējā tirgus pareizu darbību, intervence cita starpā paredz atbilstīgu tiesisko regulējumu platformas pamatpakalpojumiem, kas darbojas kā vārtziņi. Veicinot pilnvērtīgu konkurenci digitālajos tirgos un it sevišķi sāncensīgu un godīgu tiešsaistes platformu vidi, tā atbalsta uzticēšanos, inovāciju un izaugsmi vienotajā tirgū.

Dalībvalstīm valsts līmenī risinot ar platformām saistītas problēmas, Savienībā sāk sadrumstaloties regulatīvā vide un uzraudzība. Tas nav vēlamā, ņemot vērā platformu ekonomikas pārrobežu raksturu un vārtziņu platformu sistēmisko nozīmīgumu iekšējam tirgum. Atšķirīga sadrumstalotība var radīt juridisko nenoteiktību un lielāku regulatīvo slogu platformu ekonomikas dalībniekiem. Šāda sadrumstalotība apdraud jaunuzņēmumu un mazāku uzņēmumu izaugsmi un spēju attīstīties digitālajos tirgos.

Tāpēc šīs iniciatīvas mērķis ir uzlabot saskaņotus un iedarbīgus uzraudzības un izpildes pasākumus, ko piemēro platformas pamatpakalpojumiem.

Paredzamā Savienības pievienotā vērtība (*ex post*)

Paredzams, ka iniciatīva sekmēs mazāku uzņēmumu inovācijas potenciālu, kā arī uzlabos pakalpojumu kvalitāti. Iekšējā tirgus saglabāšana platformu telpas pārrobežu tirdzniecībā līdz 2025. gadam nodrošinātu ieguvumu 92,8 miljardu EUR apmērā⁴⁵.

⁴⁵ Pārrobežu e-komercijas vērtība Eiropā 2019. gadā bija 143 miljardi EUR, un 59 % no šā tirgus nodrošināja tiešsaistes tirdzniecības vietas. Tiek prognozēts, ka 2025. gadā tas pieaugs līdz 65 % (CNECT/GROW pētījums).

Runājot par izpildes pasākumu pievienoto vērtību, iniciatīva rada nozīmīgus efektivitātes ieguvumus. Pieņemot, ka paredzētā intervence samazinās konkurences asimetriju starp vārtziņiem un citām platformām, patēriņa pārpalikumu varētu lēst 13 miljardu EUR apmērā.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

E-komercijas direktīva 2000/31/EK paredz pamatsatvaru vienotā tirgus darbībai un digitālo pakalpojumu uzraudzīšanai un nosaka pamatstruktūru vispārējam dalībvalstu sadarbības mehānismam, principā aptverot visas prasības, kas piemērojamas digitālajiem pakalpojumiem. Direktīvas izvērtējumā atklājās nepilnības saistībā ar vairākiem šā sadarbības mehānisma aspektiem⁴⁶, to starpā svarīgiem procedūras aspektiem, piemēram, tas, ka nav termiņa dalībvalsts atbildes sniegšanai, kā arī vispārēja neatsaucība saistībā ar pieprasījumiem no citām dalībvalstīm.

Reaģējot uz problēmām, kas saistītas ar vārtziņus rīcību digitālajā nozarē, dažas dalībvalstis valsts līmenī jau ir sākušas pieņemt valsts noteikumus. Sadrumstalotība ir jau vērojama attiecībā uz platformu regulējumu, kā tas ir, piemēram, pārredzamības pienākumu un lielākās labvēlības režīma klauzulu gadījumā. Atšķirīga sadrumstalotība rada juridisko nenoteiktību un lielāku regulatīvo slogu šiem dalībniekiem. Tāpēc ir vajadzīga ES līmeņa rīcība.

1.5.4. *Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Šī iniciatīva papildina esošo platformu regulējumu, nenonākot pretrunā ar to un vienlaikus nodrošinot iedarbīgu un samērīgu izpildes mehānismu, kas atbilst nepieciešamībai stingri piemērot mērķtiecīgus pienākumus attiecībā uz ierobežotu skaitu pārrobežu platformu pakalpojumu sniedzēju, kuri komerciālajiem klientiem kalpo kā nozīmīgas vārtejas patērētāju sasniegšanai.

Atšķirībā no P2B regulas tā paredz ES līmeņa izpildi attiecībā uz nelielu kopumu ļoti precīzi noteiktu negodīgas prakses gadījumu, ko īsteno neliela grupa lielu pārrobežu vārtziņu. Šis ES līmeņa izpildes mehānisms ir saderīgs ar P2B regulas izpildi. Vārtziņi integrē vairākus pārrobežu platformas pamatpakalpojumus, un, lai novērstu gan sadrumstalotību, gan jauno noteikumu apiešanu, ir vajadzīgs centrāls ES līmeņa regulators ar spēcīgām pārbaudes pilnvarām. Šajā nolūkā jaunais ES līmeņa regulators var uzlabot pārredzamību, kas katram tiešsaistes starpniecības pakalpojumam un tiešsaistes meklētājprogrammai ir jānodrošina atbilstīgi P2B regulai attiecībā uz praksi, kura saskaņā ar pienākumu sarakstu varētu būt nepārprotami nelikumīga, ja to īsteno vārtziņi.

Digitālo pakalpojumu tiesību akts (DSA) papildina priekšlikumu par E-tirdzniecības direktīvas (ECD) atjaunināšanu DSA ietvaros. DSA ir horizontāla iniciatīva, kurā galvenā uzmanība vērsta uz tādiem jautājumiem kā tiešsaistes starpnieku atbildība par trešo personu saturu, lietotāju drošība tiešsaistē vai asimetriskas uzticamības pārbaudes pienākumi dažādiem informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējiem atkarībā no šo pakalpojumu izraisīto sociālo risku veida, savukārt šī iniciatīva attiecas uz ekonomikas nelīdzsvarotību, negodīgu darījumdarbības praksi, ko īsteno vārtziņi, un tās negatīvajām sekām, piemēram, sāncensības vājināšanos platformu

⁴⁶

Dalībvalstis ir vairākkārt norādījušas uz šīm problēmām apspriešanās laikā 2019. gadā un mērķtiecīgās apspriešanās laikā 2020. gadā, kā arī atklātā sabiedriskā apspriešanās un diskusijās e-komercijas ekspertu grupā 2019. gada oktobrī.

tirgos. Ciktāl *DSA* ir aplūkota asimetriska pieeja, kas var paredzēt stingrākus uzticamības pārbaudes pienākumus ļoti lielām platformām, tiks nodrošināta saskaņotība ar attiecīgajiem kritērijiem, vienlaikus ņemot vērā iniciatīvu dažādos mērķus.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

☐ **Ierobežota ilguma** priekšlikums/iniciatīva

– ☐ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD./MM.]GGGG.–[DD./MM.]GGGG.

– ☐ Finansiālā ietekme: GGGG.–GGGG.

☒ **Beztermiņa** priekšlikums/iniciatīva

– Īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2022. līdz 2025. gadam,

– pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi⁴⁷

☒ Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**

– ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;

– ☐ ko veic izpildaģentūras.

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☐ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta īstenošanas uzdevumi uzticēti:

– ☐ trešām valstīm vai to noteiktām struktūrām;

– ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);

– ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;

– ☐ Finanšu regulas 208. un 209. pantā minētajām struktūrām;

– ☐ publisko tiesību subjektiem;

– ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus, ja tie sniedz pienācīgas finanšu garantijas;

– ☐ struktūrām, kuru darbību reglamentē dalībvalsts privāttiesības, kurām ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuras sniedz pienācīgas finanšu garantijas;

– ☐ personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības KĀDP saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā.

– *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".*

Piezīmes

--

⁴⁷

Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucies uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē:
http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

Regulu pārskata un izvērtē reizi trīs gados. Turklāt pasākumu piemērošanas kontekstā Komisija pasākumu lietderības un efektivitātes pastāvīgā izvērtējuma ietvaros, kurā ietilpst arī jaunu problēmu uzraudzība un analīze, īsteno vairākas uzraudzības darbības. Pārskatīšana var būt nepieciešama, ja sāncensīgu un godīgu digitālo tirgu nodrošināšanai ES rodas vajadzība pēc jauniem noteikumiem, arī attiecībā uz izpildi.

Komisijai par konstatējumiem jāziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Apzinātie riski*

Saistībā ar regulas īstenošanu ir apzināti šādi galvenie riski:

regulas lietderības riski juridiskas nenoteiktības dēļ, kas saistīta ar dažiem nozīmīgiem pienākumu aspektiem; un

regulas lietderības riski, jo pastāv būtiska faktu izmaiņu iespējamība.

Saistībā ar izdevumiem ir apzināti šādi galvenie riski:

nekvalitatīvi izraudzītie nozaru eksperti vai vāja tehniskā īstenošana, kas neatbilstīgu atlases procedūru, zināšanu trūkuma vai nepietiekamas uzraudzības dēļ samazinātu uzraudzības ietekmi; un

iepirkumam piešķirto līdzekļu neefektīva un nelietderīga izmantošana (dažkārt neliels skaits ekonomikas dalībnieku apgrūtina cenu salīdzināšanu);

riskis saistībā ar IT projektu pārvaldību, it sevišķi kavējumi, izmaksu pārsniegšana un vispārējās pārvaldības riski.

2.2.2. *Informācija par iekšējās kontroles sistēmu*

Saistībā ar regulas īstenošanu paredzētā iekšējās kontroles sistēma

Lai nodrošinātu, ka vārtziņu apsvērtie vai īstēnotie pasākumi labāk sasniedz to mērķus, var būt nepieciešams dialogs starp Komisiju un attiecīgo vārtzini. Paredzot šāda dialoga iespējamību, sagaidāms, ka iniciatīva pilnvērtīgāk novērsīs negodīgu praksi, kas kavē tirgus sāncensību un konkurenci tajā. Tajā pašā laikā tā būs samērīga attiecībā pret konkrētajiem vārtziņiem, jo tiem būtu zināma rīcības brīvība saistībā ar to īstenošanas pasākumu novērtēšanu, kuri faktiski nodrošina atbilstību noteiktajiem pienākumiem.

Arī vārtziņa statusa noteikšana tiks regulāri pārskatīta gadījumā, ja būs būtiski mainījušies kādi no faktiem, uz kuriem ticis balstīts lēmums par vārtziņa statusa noteikšanu un ja lēmums ticis balstīts uz nepilnīgu, nepareizu vai maldinošu informāciju, kuru bija snieguši uzņēmumi.

Visbeidzot, šī iniciatīva ir dinamisks mehānisms, kas tādas jaunas prakses gadījumā, kura pēc tirgus apsekošanas tiek atzīta par negodīgu, ļauj atjaunināt pienākumu sarakstu.

Saistībā ar izdevumiem paredzētā iekšējās kontroles sistēma

Ar izdevumiem saistītos riskus var mazināt ar konkrētākiem piedāvājumiem un iepirkuma procedūras dokumentiem, kā arī ar vienkāršotām procedūrām, kuras ieviestas jaunākajā Finanšu regulā. Darbības saistībā ar finanšu resursiem galvenokārt īsteno ar publiskā iepirkuma procedūrām, piemērojot tiešo pārvaldību. Tāpēc uzskatāms, ka saistītie likumības un pareizības riski ir (ļoti) zemi.

Daudzi no minētajiem riskiem ir saistīti ar šiem projektiem raksturīgo būtību, un tos mazinās ar atbilstīgu projektu vadības sistēmu un projektu vadības ziņojumiem, arī riska ziņojumiem, kurus pēc pieprasījuma iesniegs augstākā līmeņa vadībai.

Iekšējās kontroles satvara pamatā ir Komisijas iekšējās kontroles principu īstenošana. Saskaņā ar Finanšu regulas prasību svarīgs Komisijas stratēģijas "Uz rezultātiem vērsts budžets" mērķis ir izmaksu lietderības nodrošināšana, izstrādājot un īstenojot pārvaldības un kontroles sistēmas, kas novērš vai konstatē un izlabo kļūdas. Tāpēc kontroles stratēģija paredz rūpīgākas un biežākas pārbaudes augstāka riska jomās un nodrošina izmaksu lietderību.

Tiks nodrošināta pastāvīga saikne ar politikas darbu, un tas nodrošinās elastību, kas vajadzīga, lai resursus būtu iespējams pielāgot faktiskajām politikas vajadzībām jomā, kurā regulāri norisinās izmaiņas.

2.2.3. Kontroles paredzamās izmaksas un ieguvumi un paredzamā kļūdas riska līmeņa novērtējums

Tiek lēsts, ka kontroles izmaksas būs mazākas par 3 % no kopējiem izdevumiem. Kontroles nefinanšu ieguvumi: lielāks izdevīgums, atturoša ietekme, efektivitātes ieguvumi, sistēmas uzlabojumi un atbilstība regulatīviem noteikumiem.

Riskus pienācīgi samazina ieviestie kontroles veidi, un tiek lēsts, ka kļūdas riska līmenis būs zemāks par 2 %.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus.

Novēršanas un aizsardzības pasākumi ir vērsti uz pārredzamību pārvaldības sanāksmēs un saziņā ar ieinteresētajām personām, piemērojot labāko publiskā iepirkuma praksi, tai skaitā izmantojot e-iepirkumu un piedāvājumu elektroniskās iesniegšanas rīku. Turklāt šīs darbības novērsīs un atturēs iespējamus interešu konfliktus.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
			no EBTA valstīm ⁴⁹	no kandidātvalstīm ⁵⁰	no trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
1	03 02 Vienotā tirgus programma (ieskaitot MVU)	Dif.	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ
1	02 04 05 01 programma “Digitālā Eiropa”	Dif.	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ
7	20.0206 Citi pārvaldības izdevumi	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

⁴⁸ Dif. = diferencētās apropriācijas / nedif. = nediferencētās apropriācijas.

⁴⁹ EBTA: Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁵⁰ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgbadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	1	Vienotā tirgus inovācija un digitalizācija ⁵¹
---	---	--

			2021. g.	2022. g.	2023. g.	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.	Pēc 2027. g.	KOPĀ
Darbības apropriācijas — 03 02 Vienotā tirgus programma	Saistības	(1)	N/P	0,667	3,667	4,633	4,133	3,667	3,533		20,300
	Maksājumi	(2)	N/P	0,333	2,167	4,150	4,383	3,900	3,600	1,767	20,300
Darbības apropriācijas — 02 04 05 01 programma “Digitālā Eiropa”	Saistības	(1)	N/P	0,333	1,833	2,317	2,067	1,833	1,767		10,150
	Maksājumi	(2)	N/P	0,167	1,083	2,075	2,192	1,950	1,800	0,883	10,150
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no programmas piešķiruma	Saistības = maksājumi	(3)	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P		N/P
KOPĒJĀS apropriācijas daudzgbadu finanšu shēmas 1. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	=1+3	N/P	1,000	5,500	6,950	6,200	5,500	5,300		30,450
	Maksājumi	=2+3	N/P	0,500	3,250	6,225	6,575	5,850	5,400	2,650	30,450

Daudzgbadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	---	----------------------------

⁵¹ Programmu budžeta sadalījums ir indikatīvs.

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2021. g.	2022. g.	2023. g.	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.	Pēc 2027. g.	KOPĀ
Cilvēkresursi		N/P	3,000	5,320	7,845	10,300	10,300	10,300		47,065
Citi administratīvie izdevumi		N/P	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525		3,575
KOPĒJĀS apropriācijas daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Kopējās saistības = kopējie maksājumi)	N/P	3,050	5,995	8,970	10,925	10,875	10,825		50,640

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2021. g.	2022. g.	2023. g.	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.	Pēc 2027. g.	KOPĀ
KOPĒJĀS apropriācijas daudzgadu finanšu shēmas 1.–7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	N/P	4,050	11,495	15,920	17,125	16,375	16,125		81,090
	Maksājumi	N/P	3,550	9,245	15,195	17,500	16,725	16,225	2,650	81,090

3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām*

Nav iespējams izsmelīgi uzskaitīt rezultātus, ko nodrošinās finansiālā intervence, vidējās izmaksas un skaitu, kā prasīts šajā sadaļā, jo šī ir jauna iniciatīva un nav iepriekšēju statistikas datu, uz kuriem varētu balstīties.

Regulas mērķis ir i) novērst tirgus nepilnības, lai nodrošinātu sāncensīgus un konkurētspējīgus digitālos tirgus, palielinot inovāciju un izvēles iespējas patērētājiem, ii) novērst vārtziņu negodīgu rīcību un iii) uzlabot saskaņotību un juridisko noteiktību tiešsaistes platformu vidē, lai nosargātu iekšējo tirgu. Visi šie mērķi palīdz sasniegt virsmērķi — nodrošināt iekšējā tirgus pareizu darbību (veicinot pilnvērtīgu konkurenci digitālajos tirgos un sāncensīgu un godīgu tiešsaistes platformu vidi).

Lai optimāli sasniegtu šos mērķus, cita starpā ir paredzēts finansēt šādas darbības:

- 1) noteikt platformas pamatpakalpojumu sniedzēju statusu saskaņā ar regulu, piemērojot deklaratīvu procesu;
- 2) veikt tirgus apsekošanas, veikt jebkādas citas pārbaudes darbības, izpildes darbības un uzraudzības darbības;
- 3) regulāri pārskatīt konkrētus regulas elementus un izvērtēt regulu;
- 4) nepārtraukti izvērtēt īstenoto pasākumu lietderību un efektivitāti;
- 5) uzturēt, attīstīt, mitināt, ekspluatēt un atbalstīt centrālu informācijas sistēmu atbilstīgi attiecīgajiem konfidencialitātes un datu drošības standartiem;
- 6) īstenot ar ekspertu (ja tādi ir iecelti) izvērtējumiem saistītos pēcpasākumus;
- 7) citas administratīvās izmaksas, kas radušās saistībā ar dažādo darbību īstenošanu, piemēram:
 - 7.i) izmaksas, kas saistītas ar darbinieku komandējumiem, arī pārbaužu uz vietas gadījumā;
 - 7.ii) izmaksas, kas saistītas ar sanāksmju, proti, padomdevēju komiteju, organizēšanu;
 - 7.iii) izmaksas, kas saistītas ar darbinieku apmācību;
 - 7.iv) izmaksas, kas saistītas ar ekspertu konsultācijām.

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajam apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Gads	2021. g.	2022. g. ⁵²	2023. g.	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.	KOPĀ
------	----------	------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	N/P	3,000	5,320	7,845	10,300	10,300	10,300	47,065
Citi administratīvie izdevumi	N/P	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525	3,575
Starpsumma — daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	N/P	3,050	5,995	8,970	10,925	10,875	10,825	50,640

Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS ⁵³								
Cilvēkresursi	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P
Pārējie administratīvie izdevumi	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P
Starpsumma — ārpus daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P

KOPĀ	N/P	3,050	5,995	8,970	10,925	10,875	10,825	50,640
-------------	-----	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁵² N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

⁵³ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.2. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu.
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Digitālā tirgus akts ir jauna regulatīva iniciatīva, kas veido daļu no paziņojumā “Eiropas digitālās nākotnes veidošana” noteiktās stratēģiskās virzības. Tai ir horizontāls raksturs, un tā skar vairākas Komisijas kompetences jomas, piemēram, saistībā ar iekšējo tirgu, digitālajiem pakalpojumiem un konkurences aizsardzību.

Lai nodrošinātu, ka uzņēmumi īsteno regulu, ES līmenī būs jāparedz *ex ante* kontroles pasākumi un uzraudzība, piemēram, jānosaka par vārtziņiem, jāuzrauga vārtziņu atbilstība, jāpieņem lēmumi par neatbilstību, jānovērtē atbrīvojumu pieprasījumi, jāveic tirgus apsekošanas un jāpiemēro izrietošie lēmumi un īstenošanas akti. Aplēšot iniciatīvas budžetu un vajadzīgo darbinieku skaitu, ir īstenoti centieni panākt sinerģiju un balstīties uz esošo satvaru, lai izvairītos no situācijas, kad viss jāsāk no jauna, jo tam vajadzētu vēl lielāku skaitu darbinieku, nekā paredz pašreizējais aprēķins.

Lai gan saistībā ar darbiniekiem, zināšanām un infrastruktūru trīs vadošajos ĢD un Komisijas dienestos ir iespējama sinerģija, šīs iniciatīvas nozīme un darbības joma pārsniedz pašreizējo satvaru. Komisijai būs jāpaplašina sava klātbūtne digitālajos tirgos. Turklāt tas, ka regulā ir noteikti juridiski saistoši termiņi, nozīmē, ka resursi šiem uzdevumiem ir jāpiešķir nekavējoties. Pašlaik nav iespējams pārdalīt vajadzīgos cilvēkresursus trīs vadošo ĢD iekšienē, neapdraudot visas pārējās izpildes jomas. Tāpēc, lai būtu iespējams sasniegt iniciatīvas mērķi un trīs vadošo ĢD mērķus, ir svarīgi pārcelt darbiniekus no avotiem ārpus trim vadošajiem ĢD.

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

Gads	2021. g.	2022. g.	2023. g.	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.	Pēc 2027. g.
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)								
Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības		20	30	43	55	55	55	55
Delegācijas								
Pētniecība								
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu: FTE) — CA, LA, SNE, INT un JED ⁵⁴								
7. izdevumu kategorija								
Finansē no daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	— galvenajā mītnē		10	17	25	25	25	25
	— delegācijās							
Finansē no programmas piešķiruma ⁵⁵	— galvenajā mītnē							

⁵⁴ CA — līgumdarbinieki, LA — vietējie darbinieki, SNE — valstu norīkotie eksperti, INT — aģentūras darbinieki, JED — jaunākie eksperti delegācijās.

⁵⁵ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām “BA” pozīcijām).

	– delegācijās								
Pētniecība									
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)									
KOPĀ			20	40	60	80	80	80	80

Vajadzības pēc cilvēkresursiem tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Pieņem lēmumus par vārtziņa statusa noteikšanu un veic tirgus apsekošanas ar mērķi noteikt vārtziņa statusu. Uzrauga atbilstību pienākumu sarakstam un attiecīgā gadījumā pieņem lēmumus par neatbilstību. Veic tirgus apsekošanas par jauniem pakalpojumiem un jaunu praksi. Sagatavo un izstrādā īstenošanas un deleģētos aktus saskaņā ar šo regulu.
Ārštata darbinieki	Pieņem lēmumus par vārtziņa statusa noteikšanu un veic tirgus apsekošanas ar mērķi noteikt vārtziņa statusu. Uzrauga atbilstību pienākumu sarakstam un attiecīgā gadījumā pieņem lēmumus par neatbilstību. Veic tirgus apsekošanas par jauniem pakalpojumiem un jaunu praksi. Sagatavo un izstrādā īstenošanas un deleģētos aktus saskaņā ar šo regulu.

3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai.

Iniciatīvu ir iespējams pilnībā finansēt, pārdalot līdzekļus daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā. Finansiālo ietekmi uz darbības apropriācijām pilnībā segs DFS 2021.–2027. gadam paredzētie piešķirumi Vienotā tirgus programmas un programmas “Digitālā Eiropa” ietvaros.
--

- ☐ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpārplāno attiecīgā izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā.
- ☐ Pieņemot priekšlikumu, jāpiemēro elastības instruments vai jāpārskata daudzgadu finanšu shēma.

3.2.5. *Trešo personu iemaksas*

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu.

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

Iniciatīvai ir tālāk aprakstītā finansiāla ietekme uz citiem ieņēmumiem.

Ieņēmumu summu nav iespējams iepriekš aplēst, jo tā ir atkarīga no naudas sodiem, kas uzņēmumiem piemēroti par regulā noteikto pienākumu neievērošanu.

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija: 42. nodaļa. Naudas sodi un sankcijas	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme						
		N gads	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
..... pants			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

PIELIKUMS

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATAM

Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums:

Eiropas Parlamenta un Padomes regula par Digitālo tirgu tiesību aktu

PAR VAJADZĪGIEM UZSKATĪTO CILVĒKRESURSU SKAITS un
IZMAKSAS

CITU ADMINISTRATĪVO IZDEVUMU IZMAKSAS

IZMAKSU APRĒĶINĀŠANAI IZMANTOTĀS METODES

Cilvēkresursi

Citi administratīvie izdevumi

PAPILDU PIEZĪMES par TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATU un tā
PIELIKUMU

Sākot starpdienestu apspriešanos, šis pielikums jāpievieno tiesību akta finanšu pārskatam.

Datu tabulas tiek izmantotas par avotu tiesību akta finanšu pārskatā iekļautajām tabulām. Tās paredzētas tikai un vienīgi Komisijas iekšējai lietošanai.

Par vajadzīgiem uzskatīto cilvēkresursu skaits un izmaksas
Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgadņu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA		2021. g.		2022. g.		2023. g.		2024. g.		2025. g.		2026. g.		2027. g.		KOPĀ	
		FTE	Apropriācijas	FTE	Apropriācijas	FTE	Apropriācijas	FTE	Apropriācijas	FTE	Apropriācijas	FTE	Apropriācijas	FTE	Apropriācijas	FTE	Apropriācijas
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)																	
Galvenā mītne un Komisijas pārvaldes vienības	AD			17	2,550	25	3,750	37	5,550	47	7,050	47	7,050	47	7,050		33,000
	AST			3	0,450	5	0,750	6	0,900	8	1,200	8	1,200	8	1,200		5,700
• Ārštata darbinieki ⁵⁶																	
Vispārīgās apropriācijas	CA					6	0,480	10	0,800	15	1,2	15	1,200	15	1,200		4,880
	SNE					4	0,340	7	0,595	10	0,850	10	0,850	10	0,850		3,485
	INT																
Starpsumma — daudzgadņu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA				20	3,000	40	5,320	60	7,845	80	10,300	80	10,300	80	10,300		47,065

Vajadzīgās administratīvās apropriācijas nodrošinās ģenerāldirektorātu apropriācijas, kas jau piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai pārgrupētas, vajadzības gadījumā kopā ar jebkādu papildu piešķirumu, kuru var piešķirt vadošajam ĢD saskaņā ar gada budžeta sadales procedūru un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁵⁶ CA — līgumdarbinieki, LA — vietējie darbinieki; SNE — valsts norīkoti eksperti, INT — aģentūras darbinieki, JED — jaunākie eksperti delegācijās.

Citu administratīvo izdevumu izmaksas

Priekšlikums/iniciatīva paredz administratīvo apropriāciju izmantošanu šādā veidā:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	2021. g.	2022. g.	2023. g.	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.	KOPĀ
Galvenajā mītnē:								
Komandējumu un reprezentācijas izmaksas	--	--	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,250
Padomdevējas komitejas	--	0,050	0,100	0,150	0,150	0,150	0,150	0,750
Pētījumi un konsultācijas	--	--	0,500	0,900	0,400	0,350	0,300	2,450
Darbinieku apmācība	--	--	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,125
Informācijas un pārvaldības sistēmas	--	--	--	--	--	--	--	--
IKT aprīkojums un pakalpojumi ⁵⁷	--	--	--	--	--	--	--	--
Starpsumma — daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	--	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525	3,575

⁵⁷ IKT: informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, jāapspriežas ar *DIGIT*.

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Ārpus daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	2021. g.	2022. g.	2023. g.	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.	KOPĀ
Izdevumi tehniskai un administratīvai palīdzībai (<u>neietverot</u> ārštata darbiniekus) no darbības apropriācijām (kādreizējās “BA” pozīcijas)								
– galvenajā mītnē	--	--	--	--	--	--	--	--
— Savienības delegācijās	--	--	--	--	--	--	--	--
Citi pārvaldības izdevumi pētniecībai	--	--	--	--	--	--	--	--
Citas budžeta pozīcijas (<i>precizēt, ja vajadzīgs</i>)	--	--	--	--	--	--	--	--
IKT aprīkojums un pakalpojumi ⁵⁸	--	--	--	--	--	--	--	--
Starpsumma — ārpus daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	--	--	--	--	--	--	--	--

1. KOPĀ								
2. daudzgadu finanšu shēmas	--	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525	3,575
7. IZDEVUMU KATEGORIJA un ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS								

Vajadzīgās administratīvās apropriācijas nodrošinās ģenerāldirektorātu apropriācijas, kas jau piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai pārgrupētas, vajadzības gadījumā kopā ar jebkādu papildu piešķirumu, kuru var piešķirt vadošajam ĢD saskaņā ar gada budžeta sadales procedūru un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁵⁸ IKT: informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, jāapspriežas ar *DIGIT*.

Izmaksu aprēķināšanai izmantotās metodes

Cilvēkresursi

Digitālā tirgus akts ir jauna regulatīva iniciatīva, kas veido daļu no paziņojumā “Eiropas digitālās nākotnes veidošana” noteiktās stratēģiskās virzības. Tai ir horizontāls raksturs, un tā skar vairākas Komisijas kompetences jomas, piemēram, saistībā ar iekšējo tirgu, digitālajiem pakalpojumiem un konkurences aizsardzību.

Lai nodrošinātu, ka uzņēmumi īsteno regulu, ES līmenī būs jāparedz *ex ante* kontroles pasākumi un uzraudzība, piemēram, jānosaka par vārtziņiem, jāuzrauga vārtziņu atbilstība, jāpieņem lēmumi par neatbilstību, jānovērtē atbrīvojumu pieprasījumi, jāveic tirgus apsekošanas un jāpiemēro izrietošie lēmumi un īstenošanas akti.

Aplēšot iniciatīvas budžetu un vajadzīgo darbinieku skaitu, ir īstenoti centieni panākt sinerģiju un balstīties uz esošo satvaru, lai izvairītos no situācijas, kad viss jāsāk no jauna, jo tam vajadzētu vēl lielāku skaitu darbinieku, nekā paredz pašreizējais aprēķins.

Lai gan saistībā ar darbiniekiem, zināšanām un infrastruktūru trīs vadošajos ĢD un Komisijas dienestos ir iespējama sinerģija, šīs iniciatīvas nozīme un darbības joma pārsniedz pašreizējo satvaru. Komisijai būs jāpaplašina sava klātbūtne digitālajos tirgos. Turklāt tas, ka regulā ir noteikti juridiski saistoši termiņi, nozīmē, ka resursi šiem uzdevumiem ir jāpiešķir nekavējoties. Pašlaik nav iespējams pārdalīt vajadzīgos cilvēkresursus trīs vadošo ĢD iekšienē, neapdraudot visas pārējās izpildes jomas. Tāpēc, lai būtu iespējams sasniegt iniciatīvas mērķi un trīs vadošo ĢD mērķus, ir svarīgi pārcelt darbiniekus no avotiem ārpus trim vadošajiem ĢD.

1. Daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA

• Ierēdņi un pagaidu darbinieki

Pieņemot, ka regula tiks pieņemta 2022. gadā, Komisijai būs jāpiesaista vajadzīgie resursi, lai nodrošinātu savu jauno uzdevumu izpildi, kas ietver regulā paredzēto īstenošanas un deleģēto aktu pieņemšanu.

Sākot no pienākumu piemērošanas datuma (2022. gads), tiek lēsts, ka jaunajiem uzdevumiem saistībā ar *DMA* (vārtziņu statusa noteikšana, vārtziņu atbilstības uzraudzība, lēmumu par neatbilstību pieņemšana, atbrīvojumu pieprasījumu novērtēšana, tirgus apsekošanu veikšana un izrietošo lēmumu un īstenošanas aktu piemērošana) sākumā būs vajadzīgi papildu 20 pilnslodzes ekvivalenti (17 AD + 3 AST), kas līdz 2025. gadam palielināsies līdz 55 pilnslodzes ekvivalentiem (47 AD + 8 AST).

• Ārštata darbinieki

Sākot no pienākumu piemērošanas otrā gada (2023. gads), tiek lēsts, ka jaunajiem uzdevumiem saistībā ar *DMA* (vārtziņu statusa noteikšana, vārtziņu atbilstības uzraudzība, lēmumu par neatbilstību pieņemšana, atbrīvojumu pieprasījumu novērtēšana, tirgus apsekošanu veikšana un izrietošo lēmumu un īstenošanas aktu piemērošana) sākumā būs vajadzīgi papildu 10 pilnslodzes ekvivalenti (6 CA + 4 SNE), kas līdz 2025. gadam palielināsies līdz 25 pilnslodzes ekvivalentiem (15 CA + 10 SNE).

2. Ārpus daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS

• Tikai amata vietas, ko finansē no pētniecības budžeta — N/P

• Ārštata darbinieki — N/P

Citi administratīvie izdevumi

3. Daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA

Komandējumu un reprezentācijas izmaksas

- Tiek lēsts, ka no 2023. gada būs vajadzīgas 10 pārbaudes uz vietas pie vārtiņiem. Tiek lēsts, ka pārbaudes vidējās izmaksas katram komandējumam ir 5000 EUR, pieņemot, ka uz vietas 5 dienas strādās 2 pilnslodzes ekvivalenti.

Padomdevējas komitejas

- Tiek lēsts, ka 2022. gadā notiks 5 padomdevējas komitejas sanāksmes, 2023. gadā — 10, un laikposmā no 2024. līdz 2027. gadam — 15 sanāksmes gadā. Vienas sanāksmes izmaksas tiek lēstas 10 000 EUR apmērā.

Apmācība

- Darbinieku apmācības budžets ir svarīgs komponents, kas nodrošina kvalitāti un specifisko kompetenci šajā jomā. Tiek lēsts, ka šīs izmaksas būs 25 000 EUR gadā.

Pētījumi un konsultācijas

- Būs nepieciešami izdevumi, lai piesaistītu konkrētas specializācijas nozares ekspertus, kuri sniegs tehnisku palīdzību vārtiņu noteikšanā un uzraudzīs atbilstību saskaņā ar šo regulu paredzētajiem pasākumiem. Tiek lēsts, ka laikā no 2023. līdz 2027. gadam tiks veikti 6–7 uzraudzības pētījumi, kuru sarežģītības pakāpe būs no zemas līdz ļoti augstai, attiecīgajiem līgumiem sasniedzot izmaksas robežās no 50 000 EUR līdz 1 000 000 EUR. Sagaidāms, ka nepieciešamība pēc šādiem ekspertiem būs izteiktāka perioda sākumā.

4. Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS

N/P

Papildu piezīmes par tiesību akta finanšu pārskatu un tā pielikumu

Darbības izdevumus sadalīs starp COMP ĢD un GROW ĢD Vienotā tirgus programmai un CNECT ĢD programmai “Digitālā Eiropa”.

Administratīvos izdevumus sadalīs starp COMP ĢD, GROW ĢD un CNECT ĢD.

--